

redijt cū duodeci i bethania: ibi: Et introiuit hierosoly...

A

Matth. 21. a. Luc. 19. c.

Et cū appropinquaret hierosoly... Et cū appropinquaret hierosoly...

est: vos aut fecistis ea spelunca latronu. Vel certe bethania e... Et cū appropinquaret hierosoly...

habet: pmo sup pullu: s qz recalcitrabat: postea sup asinam...

Et foris i biuio: et soluut eu. Et quida de illic statib dicebat...

hoim sedit. Qui da asini sut i aliqb loci...

Et adducite: psolado. Job. xxxix. b. Nunqd alligabis rhino... Et cū appropinquaret hierosoly...

Vertical marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

In nocte dñi qd est sero. Esa. xlii. b. Partū est tibi vt sis mihi seruus: **a** Regnū p̄is. i. regnum futurū. **Dat. vj. b.** Aduentat regnū tuū. **Joh. xvij. g.** Regnū meum non est hinc. Regnū huius mūdi non est benedictū / s̄ maledictū: ideo cum quereret a turba vt fieret rex / fugit: **Joh. vj. b.** Sic aut̄ cū passur⁹ erat n̄ respuit rex vocari.

b Osāna i excel sis. i. inter excelsos angelos. **In excelsis: nō tāru in terra dñs christ⁹ salutaris fuit: s̄ infernalib⁹ et celestib⁹. c** **Et in trouit hierosoly mā in tēplū. Be da. Tēplū dei i ciuitate: vita religiosā i plebe. d** **Et aliter dñs intrauit in hierusalē p bethaniā et mōtē oliuēti. Hierusalē significat supnā ciuitatē vbi videbit̄ iste q̄ ē pax. Eph. ij. c. Ipse est pax n̄ra. Gal. iij. d. Dat no stra hierusalē. Bethania / obediētia: hęc ē via ad paradysum. f. Regi. xv. e. Velior ē obediētia q̄ victime. iij. Regi. v. d. Naamā n̄ potuit curari donec obediēs fuit heliseo. Sz null⁹ i hierlm vadit nisi curat⁹. Per oleū oliuarū intelligit̄ misericordia z pietas. **Et circūspectis oib⁹ cū iā vespa cēt hora zc. Dicit enī: Cū iam vespa esset: In vespa mūdi visitat nos dñs. Et alia die cum exiret a bethania esuriit / salutarē hoim estuās ad icredulitatē israel. Joh. xix. f. Sicut. Joh. iij. d. Cibū habeo māducare quē vos nescitis. Et nota q̄ statim vt exiit de bethania esuriit: qz sola obediētia pacat eū. **Lūc vidisset a lōge ficū habentē folia / venit si qd forte zc. Sed nunqd dubitauit dñs vtrū ficus fructū hiet: Nō: s̄ q̄ secū erāt poterāt dubitare / libertatem arbitrij eoz q̄ p̄ ficū significant̄ notauit p̄ forte. **Nō enī erat tps ficoy: Quare ḡ maledixit ficū: Itē nōne fecit iniuriā dño ficus: R̄nsio. Dystica fuit maledictio: nec iniuriā am fecit alicui: qz re sua suo arbitrio ad alioz vtilitatē vsus ē. Itē n̄ maledixit: qz folia sine fructu inuenit. **Chryf. Nō quia maledixit arborē / ideo fructū nō dedit: sed quia nō dabat fructū / ideo maledixit. Nec iō iudēi pdiderūt iusticiā: qz dereliquit eos dñs: sed ideo dereliquit: qz pdiderūt iusticiā. **Dystice ce. Ficus ē synagoga vel ecclia vel claustrū: qz sicut fic⁹ sub vna cortice multa grana p̄tinet: sic synagoga vel ecclia vel claustrū sub vno iure viuēdi multos hoies habet. **Uñ Ps. Qui habitare facit vni⁹ moris i domo. Itē folia ficus similitudinē man⁹ habet: z s̄ba synagoge ecclie / claustri debet de bonis opib⁹ iformari. Sz folia sine fructu sūt s̄ba sine opib⁹. **Dat. xxiij. a. Sup cathedrā moysi sederit scribe z pharisēi: q̄ dicūt facite: fm opa eoz nolite facere: dicūt enī z n̄ faciūt. q. d. folia habēt sine fructu. **Hiere. viij. e. Nō ē vna i vitib⁹ et nō ē ficus i ficulnea. Ficus vbi bona ē / optia ē: vbi mala / pes sima ē: sic de vris ecclasticis: z maxime claustralib⁹. **Hiere. xliij. b. Quid tu vides hieremīa: Et dixi: sic⁹ bonas / bonas valde: et malas / malas valde q̄ comedit nō p̄nt eo q̄ malē sūt. **Hicq. vij. a. Sic⁹ p̄coqs desiderauit aia mea. Itē flores sic⁹ fruct⁹ sūt: z desideria opib⁹ adēquant. **Osee. x. a. Vtrū frōdosa sūt / fruct⁹ adēq̄t⁹ ē ei. **Lant. ij. c. Sic⁹ prulit grossos suos. Itē sic⁹ iux viā plātata nūq̄ maturos facit fruct⁹: sic hō i mūdo radicat⁹ nunq̄ bona opa facit. **Chryf. Sic impossibīle ē arborē iuxta viā fruct⁹ vsq̄ ad maturitatē suare: sic difficile ē hoim iux mūdu viuēre / iusticiā imaculatā vsq̄ ad finē tenere. **Itē nō ampli⁹ in cfnū quisq̄ ex te fructū māducet. i. intellect⁹ iust⁹ i tuo ope decetero delectetur. **Et cū introisset i tēplū. **Dat. xxi. b. narrat maledicti-**********************************

onē sic⁹ p̄ electionē vendētū de templo: **Dat⁹ ecōtrario: Quare: Sol. Exo. xij. Glo. q̄daz inuit q̄ dñs blis electi / ipso die palmarū qd fuit an maledictionē sic⁹ / et h̄ narrat matth⁹: et sequēti die p̄ maledictionē sic⁹ / z h̄ narrat marc⁹. **Chryf. dicit eijcere vēdētē zc. ardore spūs p̄citāt. **Ps. Zel⁹ dō / m⁹ tuē comedit me. **Glo. Bede. Esa. i. q̄ q̄ de lōginq̄ venerāt ab indigēti offerē / da emebāt. **Si ḡ h̄ p̄ bibet: quāto magi r̄ sūz vaniloquiūz hu iusmodi. **Et mē sas nūmularioz z cathedras zc. q̄ honores vendūt z gradus emūt. **Per vendētē z emētē colūbas i tēplo / signi ficant simoniaci: q̄ emūt vt vendūt sac̄ mēta z bñficia ecclia stica. **Per nūmularios / significantur clerici mercatores. **Utriq̄ ab ecclia expellunt et simoniaci z merca tores. **Chryf. Qui voluerit esse mercator p̄ciatur de ecclia / dicēte p̄ba: Quia nō cognoui negociationē: introibo i potentias dñi. i. in plationē ecclesiasticā. **ij. Timoth. ij. a. Nemo militās deo implicat se secularib⁹ negocijs. **Zach. vlt. d. Nō erit mercator vltra i domo dñi. **Esa. xliij. b. Educō / ras p̄lm cecū: z oculos habētē. **Uer⁹. Qui sacra vendūt vt p̄ sacris p̄ciū dāt: h̄os p̄cul expello facto d̄ fune flagello. **Sup Joh. iij. d. Illos q̄z parit dñs itra scām eccliaz detestat q̄ p̄ sacros ordines ad eū p̄pinqūates / nō i eisdē ordinib⁹ s̄tutū merita s̄ subsidia vitę p̄sent̄ exq̄rūt. **Aug⁹. Ita dānabilis negociatio i clerico: sic vira i laico. **Chryf. Sic cū cribrat tritīcū / tādē nihil remanet i cribo nisi puluis z sterc⁹: sic istātia negociatoz inf̄ emptionē et venditionē perit z nihil remanet nisi pctm. **Uñ Eccl. xxvij. a. Sic i p̄culura cribrī remanebit puluis: sic apozta hois i cogitatu illi⁹. **Itē. xxvj. a. Dū spectēs difficiles et periculose mihi apparuerunt: difficile exiit negotians a negligentia sua zc. **Uertit. **Uoc figura / tum fuit. **Uachab. iij. e. vbi legitur: **Legit iudas sacerdos sine macula zc. **Uertit. **Uoc alia vice fecerat i pascha sequente post baptismum: quod solus iohannes narrat. **Et non sinebat vt q̄s trāfferet vas p̄ templum. **Uas imundum / cor imūdum: cleric⁹ imūdus: qd trāfferi nō permittit dominus: quanto magis nec manere. **Esa. xxij. g. **Stigā illū parillū in loco fideli et suspēdam sup eū omnem gloriā domus patris ei⁹: vasoz diuersa genera. **ij. Timoth. ij. c. In magna domo non solum sunt vasa aurea et argētea: sed z lignea z fictilia: quedam quidem in honorem: alia autē in contumeliā. **Chryf. iij. a. Filij sion incluzi z amicti auro p̄mo / quō reputati sūt i vasa testea. **Uone scriptū est: **Esa. lvi. c. **Quia dom⁹ mea domus oronis zc. **Esa. lj. b. **Gaudū z leticia iuēct̄ in ea: ḡfariactio z vox laudis. **Uos aut̄ fecist̄ eā zc. **Hiere. vij. b. **Nunqd spelunca latronū facta ē dom⁹ ista in q̄ inuocatū est nomē meū: **Spelunca latronū. **Breg⁹. **Latro ē qui lucra sectat: q̄ z nō dātes corporali p̄sequit. **Uñ **Hicq. iij. b. **Si q̄s nō dederit i ore eoz q̄p̄tā / scribit̄ sup eū p̄clū. i. secū plū faciūt. i. ex cōmunicāt. **Hiere⁹. **Latro ē z tēplū dei i latronū puertit spelunca: qui lucra de religiōe sectat / cultusq̄ nō tā causa dei q̄ negociationis cā est. **Umebat enī eū zc. **Rab. **Uirabile ē vt flagello vni⁹ z vilis tor eyci / mentas euerti: q̄ nihil egit mirabili⁹: igneū z sidereū aliqd radiabat ex ei⁹ oculis z lucebat i facie matestas diuinitat̄. **Hiere⁹. **Pleriq̄ dicūt maximū signoz: q̄ lazar⁹ suscitāt / q̄ cec⁹ ex vtero lucē accepit / et transfigurāt⁹ est: mis̄i inter alia signa mirabili⁹ hoc videt. **Uñ vniuersa turba**

Matt. 21. b.
Luc. 19. g.
Joh. 2. c.
Esa. 56. c.
Hiere. 7. b.
Luc. 19. g. et.
20. c. et. 22. a.

Euangelij scdm Marcum

Quam uniuersa turba admirabat super doctrina eius: quia docebat uera et uulga non solum uerbo sed et facto. Matth. vii. d. Erat autem docens eos sicut patrem habens: non sicut scribae et pharisaei. Et cum uespera esset facta etc. Primo fit uespera. i. perit in ciuitate. i. in aia: et sic egreditur sol oritur / et fit nox obscura in media die. An Amos. vii. c. Occidet sol in meridie et obtenebescere facia terra in die luminis. Esa. lix. b. Impegimus in meridie quasi in tenebris: in caliginosis quasi mortui. Sol materialis occidens facit uesperam: sed uespera spiritualis primo facta facit occidere solem spirituale: quia nisi peccati christi expelleret: nunquam ab aia exiret. Et hest quod dicit Osee. xj. d. De ego et non habo in medio tuum sanctum et non ingrediar ciuitatem. Et cum mane transierunt uiderunt ficum aridam factam a radicibus. Arefacta est ficus: quia syriaca gogona a primis partibus suis cepit areferi. Cain radix arida: et sic de alijs. Item Arefacta est: quia totaliter exiccata est ab humore gratiae. Non enim pars modo uiuit: modo arida est: sicut tota arida marcescit in infidelitate. Item Arefacta arida est: quia irreparabiliter exiccata est. Item Arefacta arida est facta: quia non in prospectu hominum qui exteri uidentur: sed in prospectu dei qui interi uidet exiccata est. Perdidit enim gratiam dei et gratiam hominum: et etiam terram suam. Radices ecclesiae sunt plati et doctores: a quibus debet pcedere humor fidei: mox et intelligit ad ramos: per quos debet totum corpus ecclesiae uiuificari: et in terram uiuentium radicare. Sed heu ficus arefacta est a radicibus: et a radicibus ascendit usque ad ramos. Hier. xxiij. c. A prophetis hierusalem egressa est pollutio super omnes terras. Daniel. xij. a. Iniquitas egressa est a babilone a senioribus iudicibus qui uidebant regere populum. Osee. ix. d. Percussus est ephraim: radix eorum exiccata est: nequaquam fructum faciet. Ps. Euellet te et emigrabit te de tabernaculo tuo: et radice tua de terra uiuentium. Sap. iij. a. Adulterum plantationes non dabitur radices altas. Chryf. Cor. et stromachus ecclesiae sunt sacerdotes: qui si peccauerint: totus populus uertit ad peccatum. Unusquisque enim christianus pro suo peccato reddet rationem: sacerdotes autem non tantum pro suis sed pro omnium subditorum peccatis. Quomodo uides arborum pallentium folijs marcidam: intelligis quod aliquam causam habet circa radice: ita cum uideris populum indisciplinatum: sine dubio cognosces quod sacerdotum non est sanum. Osee. iij. b. Et erit sicut populus: sicut sacerdos. Et ecce ficus cui maledixisti aruit. Chryf. Sermo elus quasi anima descendit ad radice eius. Ps. Defecerunt sicut fumus dies mei et ossa mea sicut cremum aruerunt. Aruit. Glo. Hoc fuit factum: quasi dixerunt apostoli: Digne transferimur ad gentes: quia uos indignos iudicatis. Act. xij. g. Habete fidem dei: quia d. miramini quia ficus maledicta aruit: sed dico uobis si fidem habueritis maiora facietis. Joh. xij. b. Qui credit in me: opera quae ego facio: et ipse faciet: et maiora horum faciet. Amen dico uobis etc. De hoc opponit nobis hereticis: quia non habemus fidem: quia non facimus miracula: constat enim quod uerbum domini uerum est. Sed idem replicat in eos: quia nec ipsi faciunt miracula. Propterea ipsi mentiuntur: quia legitur quod Bregus necreponit episcopus uolens edificare ecclesiam: sed spatium habens angustum: quia ex una parte montes et ex alia parte artabat mare: uenit nocte ad locum: admonuit dominum istum: permittis: et flexis genibus orauit ad dominum: et mane inuenit est mons tantum spatium reliquisset: quantum necessarium erat. Propterea dominus loquitur hic secundum statum permittit ecclesiae: in qua fides sanctorum indigebat miraculis propter infidelium peruersio-

Matth. 21. b.

Matth. 17. c. et. 21. c. Luc. 17. b.

Ps. 51.

Ps. 101.

Et in eo cessante

nam: modo autem non indiget: quia multi sunt uerfi. Er forte firmo do predicaret credentes sarracenis: credo quod faceret miracula: quia signa data sunt infidelibus non fidelibus: ut dicit. i. Cor. xij. d. Mystice autem per montem significat diabolus. An Hiero. Hos montem intelligimur diabolus: qui de aia hois possessa / ab apostolis et eorum similibus transferri potest in mare. i. in loca amara. Ps. Non timebitis dum turbabit terra et transferentur montes in cor maris. Dicit autem diabolus mons propter rationes: ut dicit Chryf. Primo propter altitudinem superbie. An Esa. xij. d. Dic: Sedebam in monte testamenti in lateribus aqlonis: accedam super altitudinem nubium: et similis ero altissimo. Secundo propter immobilitatem malicie: quia obstinatus est in malo. An Job

Dylice

Matth. 21. a. 3. b. 1. 4. b. 1. Ps. 45.

Matth. 6. b.

Diabolus mons generat rationes

Matth. 18. a.

Matth. 21. a. Luc. 20. a.

omnia quaecumque orantes petitis credite: quia accipietis et uenient uobis. Et cum stabitis ad orandum / dimittite si quid habetis aduersus aliquem: ut et pater uester qui in caelis est dimittat uobis peccata uestra. Sed si uos non dimiseritis: nec pater uester qui in caelis est dimittet uobis peccata uestra. Et ueniunt rursus hierosolymam. Et cum ambularet in templo / accedunt ad eum summi sacerdotes et scribae et seniores / et dicunt illi: In qua potestate

xij. c. Cor. et indurabit quasi lapis et stringet quasi malleo ris incus. Tertio propter asperitatem et iniquitatem: quia nulla plantis es est in eo ad quietem. Hiero. vi. f. Rudelis est et non miserabilis. Quarto quia arbores infructuosas producat. i. superbiae quae crescunt in monte. Esa. ij. c. Dies dñi exercituum super omnem superbum et excelsum et super omnem arrogantem et humiliabit et super omnes cedros libani sublimes et erectas et super omnes quercus basan. Quinto propter precipitum impellit. Matth. viij. d. Demones rogabit eum dicentes: si eijcis nos hic / mitte nos in porcos: et ecce magno impetu abiit grex propterea in mare. Esa. ix. c. Et erunt qui beatificant populum istum seducetes et qui beatificantur precipitati. Sexto propter foueas seuarum bestiarum quae ibi habitant. Esa. xxxij. d. Ibi habuit foueas hericis: ibi congregati sunt milui alter ad alterum. In mare. Ps. In mari uia tua. Hest et. i. vii. d. Signa eos qui crediderint hęc sequentur: in nomine meo demonia eijciet. Dia quaecumque orantes petit / credite. Iaco. i. a. Si quis uestrum. Matth. vij. a. Ois qui petit accipit. Et ueniet uobis. Propter hoc dicit Eccl. xvij. c. Ne impeditis orare spiritus ne uerearis usque ad mortem iustificari: quasi merces dñi manet in seipsum. Et cum stabitis ad orandum: recti corde: stabiles fidei. i. Cor. xv. g. Stabiles estote et immobiles. Dimittite si ad habetis etc. Hęc est preparatio orationis: dimittite iniurias sibi factas. Matth. v. d. Si offers munus tuum ad altare: et ibi recordatus fueris etc. Eccl. xxvij. a. Relinque primo tuo nocenti te: et tunc deprecanti tibi peccata soluent. Non habetis etc. Et uas uester etc. Malach. ij. b. Nunquid non per uos oim nrm: Deo pater est / Iustorum per adoptionem specialiter. Christi per generationem singulariter. Dicendo pater / roborat fidem: dicendo uester / dilatat charitatem: dicendo qui in caelis est / eleuat spem. Per pater significat spes obtinendi peritum. Esa. xlix. d. Nunquid oblitusci potest mulier infantem suum etc. Item cautela a peccato: ut si non ei degeneres. Esa. li. a. Attendite ad petram ubi excisi estis. Item amor. Malach. j. b. Si ego pater ubi amor me: Per uester / inuitat nos ad humilitatem. Malach. ij. b. Nunquid non deo uos creauit nos: quare ergo despicitis etc. Item ad mutuam charitatem. Gen. xij. b. Ne quis sit iurgium inter me et te etc. Item ad mutuam honorem. Roma. xij. c. honore in uisceribus proueniētes. Item ad mutuam auxiliū. Proverb. xviij. d. Frater qui iuuat a fratre quasi ciuitas firma. In a patre: quasi in beelzebub eijcis demonia. Chryf. Ois homo secundum se estimat alter: nec potest minime sentire de alio quam sentire de seipso. Fornicari neminem estimat castum: castus de fornicario non defacili suspicatur: super neminem putat humilem / humilis neminem superbū: sic qui non est ex deo

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to other biblical passages and commentary.

no est ex deo sacerdos nullius sacerdotum putat esse ex deo. a hęc facis. Glo. De dei dubitat prate: z voluit subintelli gi diaboli esse qđ facit. Job. ij. d. Qđ signū ostendit nobis qz b facis: b Et qđ dedit tibi zc. Glo. Apre dei filiū ne gār: quē putat n̄ suis s̄ alienū virib⁹ signa facere. Chryf. q. d. De sacerdotū familia nō es: senar⁹ nō p̄cel sit tibi: cesar n̄ dona vit tibi. Si autē cre didissent qz ois prās a deo est: nunq̄ in rogassēt: qđ dedit tibi hęc prātem. c

Interrogabo vos. Poat apta rñsiōe calūniā rēptatorū cō futare: sed prudēter interrogat / vt v̄ silē tio suo: vel snia rēde nētur. d. Anum ybum. Amb. Mo/ luit dñs secretū suū iudicium reuelare.

Uñ Esa. xxxij. c. Secretū meū mibi. S; eol arguit puer/ ferūdēdo. Prover. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā ne sibi sapiēs videat.

Timem⁹ / vel timebāt. Jesu / v̄ ei: nescimus. Glo. Duab⁹ decausis sciētia veritatis occultat querētib⁹: cū aut is q̄ querit min⁹ intelligit. i. min⁹ capax ē: aut odio aut p̄ceptu p̄tatis idign⁹ ē cui debeat ap̄ri. Propt̄ alterū dicit: Adhuc multa habeo vob dicere q̄ nō potestis portare modo: Job. xvj. c. Propt̄ alter d̄r: Nolite sc̄m dare canib⁹: Dat. vij. a. f. Hęc ego zc. Vtero⁹. V̄ic cū puerlo puertif de⁹. Eccl. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā / ne sibi sapiēs videat.

Expos. Ca. XII. p̄cedētī narravit euāgelista q̄lter appropinquat tpe passiōis / appropinquat dñs loco passiōis: In h̄ ca/ pitulo agit de malicia iudeoz i ch̄risti passiōe p̄sumata: quaz passiōe ipsemet ch̄rist⁹ p̄dicat eis / ne ignar⁹ ad passiōe acce dere videre: loquens parabolice istis: qz iustū erat vt obscure eis loqr̄t / q̄ veritati manifeste obulabāt. Diuidit aut h̄ ca pitulū in septē p̄es. In p̄ma p̄te arguit iudeos / maxime scribas z pharisēos de morte sua z suoz sub metaphora cultozif vineę: q̄ seruos p̄iffamilias z tādē z ipsū filiū occiderūt. In secunda agit de dolo z fastu pharisēozum qui missi erant cum herodiantis vt lesū capent i sermōe: ibi: Et mittūt ad eū. In tertia p̄te agit de subdola q̄stioe saduceoz q̄ volebāt ostē dere resurrectionē mortuoz nō fore: ibi: Et venerunt. In quarta p̄te agit de alia questione quā fecit vn⁹ de scribis dño q̄ audiuit illū bñ rñdisse alijs pharisēis z saduceis: ibi: Et accessit vn⁹. In q̄nta palā se dñm ostēdit dñs vt inexcusabi les sint iudei: ibi: Et rñdēs iesus. In sexta docet turbā et discipulos canere a scribis z pharisēis: ibi: Et multa turba. In septima agit de cōmēdatōe viduę q̄ duo minuta po suit i gacophylaciū: z plus oib⁹ teste dño d̄: posuisse: ibi: Et sedēs zc. Agit aut de h̄ Dat. xxj. d. Luc. xx. b. g. Et cepit ill⁹ i parabolis / v̄ parabolice loq̄. Greg⁹. Qui non apte volebāt rñdere / i pabolis capiunt. h̄ Vineā. i. syna gogā: v̄ certe eccliam. De q̄ Esa. v. a. Vineā factā ē dilecto meo i cornu filio olei: z sepiuit illā z lapides elegit ex ea: z plā tavit vineā electā: z edificauit turrim i medio ei⁹: torcular ex truxit i ea: z expectauit vt faceret vinas: z fecit labruscas. V̄tere. ij. d. Ego te plātaui vineā electā / oē semē vey: quō puersa es mibi i prauū vineā aliena: i. Pastinauit. i. plātauit. Al fm alios: Pastinauit. i. pastū dedit. Tūc enī pastinaf pro prie vineā: cū fodit circa vites / z stercoza apponunt: sic pasti/

hęc facis: et qđ dedit tibi hęc prātē vt ista facias: Iesus aut rñdēs / ait illis: Interrogabo vos z ego vnū verbū: z rñde te mibi: z dicā vobis in q̄ ptāte hęc faciā. Baptismū iohā nis de celo erat / an ex hoib⁹? Rñdete mibi. At illi cogita bāt secū / dicētes: Si dixerim⁹ de celo / dicet nobis: Quare ergo nō credidisti ei? Si dixe rim⁹ ex hoib⁹ / tūc nēm⁹ pplm: Dēs enī habebāt iohannē qz vere ppba esset. Et rñdentes dicit iesu: Nescim⁹. Et rñdēs iesus ait illis: Nescis ego dico vob i q̄ prāte hęc faciā.

Ca. XII. T cepit illis

navit de⁹ pater vineā suā. i. ecclesiā: qz p̄mo fodit eam foffo rio p̄dicatiōis: deinde stercoza multa apposuit. i. multas diuitias tpales ptulit. Vineā. i. domū israel. Esa. v. b. Vineā dñi sabaorb / dom⁹ israel ē. k. Homo. Chryf. Memo est / met ch̄ristū habuisse humanā naturā tm / qz dicit⁹ ē hō: Mā z

in parabolis loqui. Vineam p̄stinavit hōmo / et circum / dedit sepem / z fodit lacum / z edificauit turrim / z locauit eā agricolis: z p̄gre profect⁹ est. Et misit ad agricolas i tpe seruum / vt ab agricol⁹ acciperet de fructu vineę. Qui apphēsum eū ceciderūt et dimiserūt vacuū. Et iterū misit ad illos alium seruū / z illū in capite vulnerauerūt z ptumelijs affecerūt. Et rurū alium misit / et illū occiderūt: z plures alios qđ dam cedētes / alios vō occidē tes. Adhuc ḡ vnū habēs filiū charissimū z illū misit ad eos nouissimū / dicēs: qz verē

pater dicit⁹ est hō: vt sic liberaret fil⁹ ab hereticoz blasphe mijs. Et circum dedit sepē. Sepes q̄ fit ex spinis ē z ger rief tribulationū qui bus sepif ecclia / me supbia extollat z hu milis custodiatur. Eccl. x. b. Qui disti pat sepem mor: debet eū coluber. i. diabo / p. m. Et fodit lacū. i. legē. Ler d̄: la cus siue torcular: qz torqbat transgresso / res. Deb. x. e. Tritā faciēs legē moysi zc. V̄t p̄ multitudinē z duritiā p̄ceptoz: qđ b̄ iudēi p̄mebant sic vug i torcular / dans liberū arbitriū opan di nō mutatiōe loci: sic liberaret fil⁹ ab hereticoz blasphe mijs. Et circum dedit sepē. Sepes q̄ fit ex spinis ē z ger rief tribulationū qui bus sepif ecclia / me supbia extollat z hu milis custodiatur. Eccl. x. b. Qui disti pat sepem mor: debet eū coluber. i. diabo / p. m. Et fodit lacū. i. legē. Ler d̄: la cus siue torcular: qz torqbat transgresso / res. Deb. x. e. Tritā faciēs legē moysi zc. V̄t p̄ multitudinē z duritiā p̄ceptoz: qđ b̄ iudēi p̄mebant sic vug i torcular / dans liberū arbitriū opan di nō mutatiōe loci:

Matth. 21. d. Luc. 20. b. Esa. 5. a.

Et treuerunt

qz vbiq̄ de⁹ z oia cōplet: Sap. j. b. Lac⁹ siue torcular ē crux siue tribulatio Esa. lxiij. a. Torcular calcaui sol⁹. Turris: pla tio q̄ debet eē munimētū ecclie. Dich. iij. c. Et tu turris ne bulosa filia syō vsqz ad te veniet. n. Et misit ad agricolas i tpe seruū. i. p̄phas: moysen z aaron. o. Et ab agrico lis zc. Agricole sūt plati: q̄ agrū ecclesie debēt excolere: et a spinis z tribulis pctōz mūdare: z bonis semib⁹ semiare. Vñ Aug⁹ in lib. 5 qnqz hereses. Vbi estis o boni agricolē: quid agitis: qre vacatis: videtis q̄ malo plena sit terra: binc spine: hinc tribuli: hinc fenu surgit. Spinas icēdite: tribulos eradi cate: fenu siccate: semia bona spargite. Sed qb⁹ hoc dico: Vbi estis fōres lachrymarū: Vult⁹ agricolis loquar: Alij sūt mortui: alij sūt fugati: terra tradita ē in man⁹ im p̄ij. Prover. xxiij. d. Per agrū hois pigri transiit / z p vineā v̄ri stulti: et ecce totū repleuerāt v̄tice z operuerūt supficē eius spine. p

Qui apphēsu eū ceciderūt z dimiserūt vacuū. Per istū seruū z secūdū z tertiū / significat bona cogitatio / bonum p̄positū / sc̄m desiderū: qđ dñs sepe imittit z bonis z malis: z pluit sup iustos z iustus. S; isti serui occidunt: cū per p̄tia suffocant / v̄ ptumelijs afficiunt / cū demonū suggestiōib⁹ v̄ detractiōnū obiurgatiōib⁹ retardant. Vel sicut dicit Beda: tres serui sunt: lex / psalmodia / p̄phetia: q̄ ad bonū admonent: qđ ptumelijs afficiunt. Vel cesti eijcunt / cū sermo audit⁹ vel p̄temit v̄ vituperat. Fil⁹ aut q̄ vltimo mittit z occidit / est grā q̄ a deo mittit: z occidit / cum pctm̄ admittit. V̄tere. xj. d. V̄ttam⁹ lignū i panē ei⁹: z eradam⁹ eū de terra viuētū. q. Alios vō occidētes. Deb. xj. g. Alij ludibria z s̄be / ra expri insup z vincula z carceres: lapidati sūt: secti sunt: tē / prati sūt: in occisiōe gladij mortui sūt zc. r. Adhuc ergo vnū habēs filiū charissimū: id est ch̄ristū. Glo. Pro / bat iudeoz p̄ncipes nō p̄ ignorātiā ch̄ristū crucifixisse: qz in / tellerunt eū esse: de q̄ d̄r: Postula a me / z dabo tibi gentes h̄reditatē tuā zc. Sed contra. Act. iij. c. Nunc sc̄to fratres qz p̄ ignorātiā fecistis sicut z p̄ncipes v̄ri. Itē. j. Cor. ij. b. Si cognouissent nunq̄ dñm glorię crucifixissent. Sol. Vbi innuit Glo. q̄ maiores bñ sciebāt q̄ ipse erat messias in lege p̄miss⁹ / nō tñ credebāt q̄ esset de⁹ v̄ dei fili⁹ natural: minores aut nesciebāt q̄ esset messias. Forte: Barthē. xxj. d. et Lu cas. xx. b. habēt forsitā. Marcus non habet / forte / nec forsi / tan. s. Quia verebunt zc. Glo. Interrogemus arriū r s et eunomū: q̄ dicebāt

Ps. 21

Euangelij scdm Marcum

et eunomiū: qui dicebāt christū purā creaturā. Pat̄ dicit ignozare z sententiā temperat cū dicit: Forte: et quantū in nobis est. i. quātū ad ea q̄ vident nobis fm̄ illoz sententiā: d̄ esse mentitus: quicqd̄ pro p̄te respōderint: h̄ intelligāt pro filio q̄ se dicit ignozare p̄sumatiōis d̄cem. a. Coloni aut̄ zc. id est iudei maiores: q̄ vere sciebāt q̄ messias erat p̄missus in lege. Joh. vij. d. Et me scitis: z vñ sim scitis. b. Venite c. cidam̄ eū. Gen. xxxvij. d. Ecce sōnator venit: venite oc / cidam̄ eū. Sap. ij.

Matth. 21. d.

c. Circūuentiam vlt̄ rū iustū: qm̄ iustus ē nob: z s̄ius ē opib̄ n̄ris. c. Et n̄ra erit hereditas.

1. Ps. 126.

Ps. Ecce hereditas dñi merces fruct̄ v̄tris. d. Et app̄hendētes eū occiderūt z eiecerūt.

Ps. 117.

Blo. Florat ptina: ciā eoz q̄ nec cruci / fixo nec resuscitato dño ad p̄dicationē

Matth. 21. d.

aploz credere volue / rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

Luc. 19. g.

Luc. 19. g. rūt: s̄ q̄n̄ vile cada / uer p̄ceperūt: qz quā / tū i se erat: a suis fi / nis excludētes gētib̄ suscipiēdū dederūt.

a. bunt filium meū. Coloni aut̄ dixerūt adiuuicē: Hic ē heres: Venite occidamus eū: et n̄ra erit hereditas. Et app̄hendētes eū occiderūt z eiecerūt extra vineā. Quid ḡ faciet dñs vinee? Veniet z p̄det colonos et dabit vineā alijs. Nec scripturā hāc legisti: Lapidē quē reprobauerūt edificātes: h̄ factus est in caput anguli: a dño factū est istud: z ē mirabile in oculis n̄ris. Et q̄rebāt eū te / nere: z timuerūt turbā: Cog / nouerūt enī qm̄ ad eos para / bolā hāc dixerūt. Et relicto eo abierūt. Et mittūt ad eū q̄sdā ex pharisaeis et herodianis vt eū capent in v̄bo. Qui veniētes dicūt ei: Magister scimus qz verax es: et n̄ curas quēqz. Nec enī vides i faciē hoim: s̄ i veritate viām dei doces: Licet dari tributū cesari: an nō dabim? Qui sciēs vsurā illorū: aut illis: Quid me tēptat?

a. dicit goliath: Eligite ex vob virū z descendat ad singulā certamē. Herodiani: gloriātes in pellib̄. i. mor? Inanis glorie qui de pelle macerata insurgūt: vel de habitu vili qui z iesu. i. saluti insidiant. Esa. l. d. Omnes q̄si vestimentū cōterent: et tinea comederit eos. i. inanis gloria: de vestimētis nascēs. Eccl. xlij. c. De vestimētis p̄cedit tinea. Act. xxvij. a. Cū cōgesset paulus sarmētoz multitudinē z iposuisset sup ignē: v̄pa a calore eū p̄cessisset adhefit manui ei. Et herodia / nis. Scdm̄ Iose / phū: Herodiani dī / cū ducit milites q̄ cleopatra regia egypti dedit herodi: qz aliquid forte erat hierusalē: vt purifi / caret: z purificat: vt tereret sollicitati pascē q̄ istabat. Quos pharisei cum suis ad dñm miserūt q̄retes an iudex deberet reddere tributū cesari: qd̄ si negaret capes ab herodianis: si cōcederet legi cō / trari? esset. Beda et Hiero: herodianos vocant oēs milites herodis q̄ cū eo erant. Tñ Hiero: alibi dicit. Herodianos vocat illos iudeos qui dicebāt: qz tributū erat cesari tribuenda. m. At eū caperēt i v̄bo. Stulti sūt q̄ volūt cape v̄bū in verbo. Prouerb. j. b. Frustra tacit rēte zc. Verbo: vbi deficiit capis hō. Jaco. iij. a. Si q̄s in v̄bo nō offendit: hic p̄fectus est vir. n. Magister scimus zc. Chryf. Hec est p̄ma hypocritarū potētia: simulata laudatio. Qui taurū nō pōt v̄rib̄ s̄būgare: mollib̄ manib̄ fricat caput eius: vt p̄ blandimēta comprehendat. Et cōplect̄ p̄phetā iacob de leui: de quo erat exitus sacerdos: Gen. xlij. a. In ira sua occiderūt hoies: z in furore suo subnauerūt taurū. Ps. Voluti sūt sermōes ei sui: vt ore oleū: z ipsi sūt sacula. Prouerb. xxvij. c. Qui b̄ndicit voce grādī primo suo de nocte p̄surgēs: maledicētī similis erit. o. Et nō curas quēqz. Immo de oib̄ curat. Sap. vj. b. Cui cura ē de oib̄. Sed ipsi volūt dicere: nō accipis personā hois. p. Nec enī vides i faciē hoim. i. nō fm̄ faciē exteriōz iudicās: s̄ fm̄ v̄ritatē. Nec enī nobilitas generis nec diuitiē zc. j. Regl. xvj. b. Nō respicias vultū ei: nec altitudinē stature eius: quoniam zc. q. Viam dei doces.

Uirtutes. Prouerb. iij. c. Ute eius zc. Via { Bandata. Ps. Viam mandatorū zc. Pgnitētia. Esa. xxx. e. Hec ē via ambulatē i ea. Pel / mā docuit Matth. v. a. Ap̄tes iesus os suū docebat. Scdm̄ Matth. xix. c. Serua mādara. Tertiam Mat. iij. a. Iesus cepit p̄dicare z dicere: Pniaz agite. r. Licet dari tributū cesari zc. Cesar interpretat̄ possessoz p̄ncipal̄ vt possidēs p̄ncipes. Iux̄ p̄mā it̄p̄tationē significat diabolus: q̄ p̄ncipal̄ tū q̄si de? voluit possidere. Esa. xliij. d. Ascēdā sup altitudinē nubiu: z similis ero altissimo. Jux̄ta scdm̄: significat mundū vt mūdī gloriā: q̄ oēs fere p̄ncipes hodie possidet q̄si seruos. Abacuk. j. c. Ipse de regib̄ triūphabit z tyrāni ridiculi eius est. Quic̄ triplici cesari m̄ti soluit tributū. Primo de feudo supbiē qd̄ tenēt ab eo: reddūt triplex tributū: arrogātiā / tactā / indignationem. Scdm̄ de feudo auariciē qd̄ tenent ab eo: reddūt triplex tributū: p̄ditionē / inq̄tudinē / impietate. Tertio de feudo luxuriē z gule qd̄ tenent ab eo: reddūt q̄druplex tributū: ineptā / leitiā / scurrilitatē / incōstātiā / p̄cipitationē. Chryf. j. a. Princeps puinciarū facta ē sub tributo. Sed ab hoc tributo liberauit nos dñs. A p̄mo p̄ exēplū humilitatis: a scdm̄ p̄ effectū charitatis: a tertio per mundiciam castitatis. A p̄mo nascēdo humilit̄: a scdm̄ p̄dicādo v̄ritatē: a tertio p̄dicādo v̄ritatē. j. Regl. vij. a. Tult dauid fr̄num tributū de manu philistinū

Esa. 28. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

1. Ps. 2. d.

Matth. 21. d.

Luc. 20. d.

Matth. 21. d.

Luc. 20. d.

Ps. 54.

Ps. 118.

Doctores

Manu philiſtini. Esa. xliij. c. Quis cessavit extractor: deuit tri- butu: p̄ruit dñs baculu iploz: hgam dñantiu cedere p̄pos. Licet zc. Glo. Blada z fraudulenta interrogatio ad hoc pro uocat r̄ndere: vt magis deu q̄ cesare timeat: z dicat si debere tributa solui: vt audietes herodiani vel romani seditiõis p̄ ro manos auctore tene ant. a

Afferte mihi denariu vt videam. In denario sunt quatuor. s. veri- tas materie / graui- tas ponderis / imago regis / s̄ra circūscri- ptionis: Sic i aia sūt quatuor: Dateria / pondus / imago / sup- scriptio. Dateria aig est nihilū: sicut dicit Aug^o i lib. p̄f. Pō- dus ē affectio mēt̄: Imago bona nartu- ralia: Super scriptio bona gratuita. Ex p̄mo habet aia hu- militate: Ex secūdo mutabilitate. Huius Verū. Timet q̄ nō oportet: amat q̄ non decet: volent vane: gaudētq̄ vani. Ex tertio habet opandi p̄tate. Ex q̄rto p̄fi- ciedi facultate. Et sicut denarius licet habeat tria p̄ma / sine quarto tñ nō cognoscit: similis z aia si non habeat quartū in die iudicij nō cognoscet: sed dicit: Cuius ē imago hec z sup- scriptio. Si supbus es vt auar^o vel luxuriosus: necesse habes ridere: Cesaris: sicut dicitur est: z statim dat snia irruocabil: Reddite q̄ sūt cesaris cesari: z q̄ sūt dei deo. b / Cui^o est imago hec zc. Glo. Qui putat interrogacionem saluato- ris ignoratia esse nō disp̄satione ex h^o q̄ dicit: Quid me tem- ptatis: discat q̄ potuit scire cui^o imago esset: sed interrogat vt ad questionē illoz cōpetenter r̄ndeat. c / Reddite igit zc. Hoc ipse fecit p se et p petro soluēdo tributa. d / Et q̄ sūt dei deo: Roma. xij. b. Reddite oib^o debita: cui tributū / tri- butū: cui vectigal / vectigal zc. e / Et venerit zc. Pharisei z saducei significāt duo genera hoim ecclie. s̄ptos z occultos. Quidā enī apte ipugnāt ecclia: vt heretici: q̄ sūt extra ecclia. Alij sūt occultī: vt falsi christiani: q̄ sūt itra ecclia. Illi fidē: isti mores ecclie auferre nitunt. Isti sūt domestici: et iō magis nocui: sic dicit Glo. ij. Cor. vij. Nulla pestis efficacior ad no- cēdū q̄ familiaris inimic^o. v / Scheg. vij. b. Inimici hois do- mestici er^o. v / Diere. ix. b. Unusquisq̄ a pximo suo se custodiat: z i ffe suo n̄ habeat fiducia. Pharisei interpretant diuisi: et sig- nificāt hereticos ab ecclia diuisos. Saducei interpretant iusti: et significāt falsos christianos: q̄ se simulāt iustos. De his dicit Deut. xxxij. d. Foris vastabit gladi^o z int^o p̄anoz. v / Diere. xliij. d. Si egress^o fuero ad agros: ecce occisi gladio: si itroiero ci- uitate: ecce attenuati fame. Ezech. vij. d. Gladi^o foris / pestē z fames intrinsec^o. ij. Cor. vij. b. Foris pugne: intus timores. v / hren. j. g. Foris interficit gladius z domi mors similis est. Et venerunt ad eum saducei zc. Glo. Due hereses erāt in iudeis: phariseoz z saduceoz. Pharisei traditionū et obseruationū q̄ illi vocāt deuterofis iusticia p̄ferebant: Ro- z. a. v / Et diuisi vocant a p̄lo. Saducei aut. i. iusti: cozpis z aig resurrectionē negāt: Act. xliij. b. f / Qui dicūt resur- rectionē. Pharisei credebāt resurrectionē / tñ errabāt circa ipsa: q̄ putabāt post resurrectionē se habituros vxores z libe- ros z vineas z agros z hierusalē aureā de celo vēturā z mille- ānis duraturā: et post illos mille ānos dicunt se in celū trāsfe- rendos. Et hinc habuit ortū questio saduceoz: cui questio

Afferte mihi denariū vt vide- am. **A**t illi attulest ei. **E**t ait il- lis: **C**ui^o ē imago hec z inscri- ptio: **D**icūt ei: **C**esarū. **R**ndēs aut iesus dixit illis: **R**eddite igit que sūt cesari cesari: et q̄ sūt dei deo. **E**t mirabant sup eo. **E**t venerūt ad eū saducei f q̄ dicūt resurrectionē nō esse: z interrogabāt eū / dicētes: **M**o- guster / mdyſes nobis scripsit: vt si cui^o ff mortu^o fuerit: z di- miserit vxorē z filios nō reliq̄- rit: accipiat frat ei^o vxorē ipsi^o et resuscitet semen fratri suo. **S**eptē ergo fratres erāt: z pri- mus accepit vxorē z mortu^o ē nō relicto semie. **E**t secundus accepit eā z mortuus ē: z nec iste reliq̄t semē. **E**t tertio fili-

pharisei nesciebāt r̄ndere. **S** **A**ug^o moyses nob scrip- sit zc. Deut. xxv. b. Quā habitauerint fratres simul z vn^o ex illis absq̄ liberis mortu^o fuerit: vxor defuncti nō nubat alteri: sed accipiat eā frater ei^o. Frater oim nostz ē christus. **U**nde **L**ant. vlt. a. Quis mihi det fratrem meū sugentē vbera mris meq̄. **V**xor ei^o eccle- sia. **L**ant. liij. c. **D**e pulchz sūt mamme tuę foroz mea / spon- sa mea. **H**ic frat mor- tu^o fuit: z reliq̄t vxorē sine liberis: z iō q̄ frater est: tenet ei ex ea filios suscitare: alioq̄n frater nō est. **S**ce. j. a. **V**ade su- me tibi vxorē forni- cationum: et fac tibi filios fornicationis. **S**en. xxxvij. **F**or- nicata ē thamar: qz frater viri sui defun- cti nō volebat intra- re ad ipsā. **H** **S**e- ptē f̄res erant. **S**eptē fratres sunt septē dona spiritus sancti. **V**xor est aia sterilis / ifecūda: que amissa spū septifor- mi / q̄ si septē viris su- is mortuis / mortē et ipsa morte spūali: qz hoc ipso sepa a viro. **V**xor est ecclia sic dictū ē. **S**eptē f̄res sūt vniuersitas platoz: q̄ q̄si nullos filios relinquit dño mortētes: z iō mortē paulatī z ipsa ecclia: **N**e- cesse ē enī cito deficere: ex q̄ nulli filij ex ea dño generāf. **S**pa- dōes vt videt sūt oēs filij ecclie: z ideo corūpe p̄nt / s̄ generare nō p̄nt. **S**ic dicit Eccl. xx. a. **L**ocupiscētia spadōis deurgina- uit iuenculā. **D**eut. xliij. a. **N**ō intrabit eunuch^o attritus vt amputatis testiculis z absciso veretro ecclia dñi. **S**ūt autē aliqui qui generare possunt: sed fundūt semē suum in terram: qz totā sciētia suā terrenis applicāt. **S**en. xxxvij. b. **D**ixit iu- das ad onā filij suū: **I**ngredere ad vxorē fratris tui: z socia- re illi vt suscites semē fratri tuo. **I**lle sciens nō sibi nasci filios introiēs ad vxorē fratris sui fūdebat semē i trā: ne liberi noie f̄ris nascerent. **N**ōne iō errat. **L** hzyf. **P**rimo arguit stulticia eoz: qz nō legebāt. **S**ecō ignoratia: qz nō cognosce- bāt deū: qz ex diligētia lectionū nasci scia: ignoratia aut ne- gligētiē ē filia. **K** **N**ō sciētes scripturas neq̄ vtutē dei. **J**ob. v. f. **S**crutamī scripturas i q̄b^o vos putat: vitā h̄re: ipse enī loquit d me. **L** **C**ū enī a mortuis resurrexerit neq̄ nubēt neq̄ nubent. **G**lo. **G**rego idiomati latina cō- suetudo nō r̄ndent. **H**ubere enī p̄tie mulieres dicunt / z viri ducere: **S**ed nos simpliciter dictū intelligam^o: neq̄ nubēt viri neq̄ nubent mulieres. **M** **S**ed sūt sic angeli zc. **G**lo. **M**emo tibi mortū / nemo nascit / nec infās nec senex ibi. **L** hzyf. **I**n h̄ seclō qz morimur iō nascimur: z qz nascimur vxores du- cim^o: vt qd moriēdo minuit nascēdo suppleat: **T**olle moriēdi necessitatē z nascēdi vtilitatē: z ducēdi causa s̄blata ē. **N** **S**ic angeli. i. icorruptibiles z ingenerabiles. **M**tero^o. **S**ine labe corruptiōis visioe dei fruunt **R**ab. **S**pūalis nob pmittit cō uersatio. **S**ūt enī angeli i celis q̄ gloria resurrectionis inouati / absq̄ vilo mortū metu: absq̄ vlla labe corruptiōis: absq̄ vilo freni stat^o actu p̄petua dei visioe fruunt: ad quā necesse ē ange- lice dignitatē eq̄litate q̄sqs ascēdere desiderat / mimis fratrib^o ple agēdo p̄descēdat. **A**ngeli sūt alati: i q̄ notat velocitas obe- diētię. **M**eb. j. c. **D**ēs āgeli dei. **I**re sūt z ingenerabiles: i q̄ mū- dicta vitę. **E**sa. liij. d. **M**ūdaminī. **I**re semper vidēt factē dei: in quo recitudo intentionis. **M**atth. xvij. b. **A**ngeli eozum. **P**ō. **Q**ui facit angelos zc. **O** **E**t accessit vn^o zc. **C**ofu-

Dystice

Al. nō hz vxorem

Exo. 3. b. Matth. 22. e.

Matth. 22. d.

Doraliter

Pō. 103.

Et tunc saduceus in sua fira et fallaci questione: et pius pharisaeus in denarij ostensione: iteru puenit pharisaei ad temptandum dnm/maliuolentia et liuore incitati: vn' p omnib' loquens: vt dicit Mattheus. xxiij. d. Tunc ex responsione dñi videt qd no temptado sed discere volendo qñserit: et potuit esse vt q temptas aduenit responso domini sit correctus. Vel teptatio illa si fuit mala: qz non animo deceptiendi sed aio ad discendi qñserit. Fuit autē occasio dubitationis sug: quia pcepta aliter ordinant in prima traditione: Exo. xx. et. Leuit. xx. alii i recapitulatione Deut. vj.

Al. teu

Deut. 6. c. Mattheus. 22. d. Luc. 10. c.

Leuit. 19. c.

Al. itan' qz

Qui audierat illos saduceos vel pharisaeos. Inrogauit iesu. Qd medabit' e ista qñstio i duob'. In prud' tia: qz a bono m'gro fit. In marerie vtilitate: qz de mandato legis fit. Aggei. ij. b. Inroga sacerdotes legē. Malach. ij. b. Qd esset p'mū oim mādatū: cū i diuersis libris diuerse ordinent. Prīmū dignitate p'mū rōne: qz i p'ma tabula scriptū erat: vbi erāt scripta tria mādata q' p'tinēt ad dilectionem dei: et h' erat p'mū inter illa. Quid i'rl' dñs de' tu' de' vn' ē. Et diliges dñm deū tuū. De his duob' vberib' .i. de mādati q' tradunt i exodo et leuitico q' directe dicunt vbera: qz de illis vbertas laetitias. i. doctrine emanat leuat' sup pectora sponse. i. sup doctores ecclesie: q' dicunt pectora ecclesie: qz i pectore ē sapiētia. Et alii de his duob' vberibus. i. fide et charitate: vbi: Audi i'rl' dñs de' tu' de' vn' ē. Et charitate q' tangit vbi: Et diliges dñm. leuatis sup pectora sponse. i. sup doctores ecclesie: q' p' oib' alijs debet esse fides et charitas: qz debet in his alios informare. i. Def. iij. c. Parati omni p'scenti rē. Diliges. Fidem p'ligit et charitatē: qz fides sine charitate nihil valet. i. Cor. xij. a. Si habuero omnē fidē ita vt montes transferam rē. f. Ex toto corde rē.

Hugo de sancto Victore: Tota corde: i. deuotione: hoc ad virgines. Tota anima: hoc ad confessores. Tota mēte: id est p'seuerantia: h' ad martyres. Brūsi Berū. Tota corde: sapienter. Tota anima: dulciter. Tota mēte: fortiter.

Aug' Tota corde: id est intellectu sine errore. Tota anima: id est voluntate sine p'uaritate. Tota mēte: id est memoria sine obliuione.

Chryf. Tota aia: vt certissimū animū habeas i p'itate: et Tota mēte: vt oēs sensus tui (firmissimū i fide. deo vacēt. Intellect' / cognitio / memoria. (deū.

Qui igit' aliqd h'oy circa t'p'alia occupat: nō tota mēte diligit Tota corde: vt oēs cogitationes tuas i deū reflectas. Alius Tota aia: vt oēs affectus i deū habeas. Tota mēte vt p'p'itate: vt oia opa tua i deū referas.

Breg' Ex toto corde qñ super oia: et ē inculcatio Ex tota anima qñ super qñ sigt excellētā amor'.

Et ex tota p'p'itate tua. i. p'seuerantia tua. Doc refer' ad tria p'ma. b. Scdm aut' silē e illi: qz de boie ē facta ad imaginē et similitudinē dei: vel qz ē de simili. i. de dilectiōe in qua p'sistit lex. Roma. xij. c. Plenitudo legi est dilectio. Gal. v.

c. Omnis lex in vno sermone cōple: diliges proximum tuū rē. Diliges primū tuum sic teipsum. i. ad id qd teipsum. i. ad gloriā et gram: vel sine respectu retributionis: vel citra deū: et sup creaturas: et supra corpus tuum. Vel Sic teipsum. i. quō teipsum. i. oge et veritate: nō verbo et signo. Ite

Inter eū. Et vt diligat ex toto corde: et ex toto intellectu: et ex tota aia: et ex tota fortitudine: et diligere primū tanq' se ipsū / mā' est oib' holocausto / manib' et sacrificijs. Ite aut' vidēs q' sapient' rñdisset: dixit illi: Nō es longe a regno dei. Et nemo iam audebat eū interrogare. Et rñdēs iesus dicebat dōcēs i tēplo: Quō dicit scribe christū filiū esse dauid: Ipse enim dauid dicit in spiritu sancto: Dixit domin' dñs meo: sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos

Sic teipsum. i. nō qz frater nō qz cognat' tibi ē: sed qz hō: nemo enim diligit se qz frater vel cognat' si b' ē: qz hō est imago dei. Vel Sic teipsum. i. o' tpe. Pro uerb. xvij. c. O' tpe diligit q' amicus est. Vel Sic teipsum. i. ppter deū. Vel Si cut teipsum. i. ad id et in q' teipsum. Prīmū puenit militatibus: secū dū triūphātib'. Vñ sic solet dicit: militas diligit militatē: et triūphas triūphatē: et pmutatim / militat' triūphatē: et triūphas militatē.

re. Militas diligit militatē ad id ad qd se. i. ad id vt qñqz fruatur deo. Triūphans diligit triūphatē i eo in q' se. Et alter narium militas diligit triūphatē in eo ad qd se: et triūphas militatē ad id in q' se. Et ait illi scriba. Glo. Quid scriba hac rñsione inē scribas et pharisaeos graue qñstionē diu f'arā eē: qd esset p'mū mādatū et maximū i lege. Alij enī hostias et sacrificia laudabāt: Alij fides et dilectiōis opa p'ferebāt rē.

Et nō ē ali' p'p' eū. Esa. xliij. a. Ego sū p'm' et nouissim' et absq' me nō ē de'. Mal' ē oib' holocausto / mat' b'. Glo. Matthe' dicit qz tēptādo q'rebat: cui s'm marcū dicit: Nō es longe a regno dei: cum scriptura dicat Sap. j. a. In simplicitate cordis q'rite illū: quoniā inuenit ab his q' nō tem p'at illū. S' forte auditio respō dñi: mox ad p'ierat q'ras r' dicit rē. n. Et sacrificijs. i. Reg. xv. c. Helioz ē obediētia q' victimē. Ps. Sacrificiū et oblationē noluit: aures aut' p'fecisti mihi. Nō es longe a regno dei. Glo. Quis ad tēptandū venerit: longior nauq' est ignorātia q' sciētia: vt saduceis dicit: Errat' nesciētes sc'pturas neq' p'p'itē dei. Nō longe es. Chryf. Dicit: nō lōge: mōstrat adhuc distātē.

Et nemo iā audebat rē. Glo. Qz i sermonib' p'furanē vitra nō interrogat: sed apte cōp'rehēū romane p'tāri tradit. j. xv. a. Vñ patet venena inuidie supari posse sed difficile q'escere. q' Interrogare. Joh. xvij. e. In illo die nō interrogabit' quicqz. r. Docens. i. palā de se loquit' vt inexcusabiles sint. s. In tēplo. Esa. xlv. d. Nō in abscondito locut' sū rē. Quō dicit scribe rē. Marc' causa bre uitat' p'mittit de ipsa perfectiōe locutiōis q' Matthe' .xxij. d. vbi p'mittit: Cōgregat' pharisaeis inrogauit eos iesus dicens: Quid vobis videt' de christo cui' filius est: et dicit ei dauid. Ait illis iesus: Quō ergo rē. Vñ illud cōtinuat' ei qd p'mittit marc' / qd ponit i mattheo. Glo. Scribe nō respōdit' qz filiū dauid dicit' / s' qz filiū dei esse nō credit. v. Dixit dñs rē. Aug'. Illud dicere ē eq'le patri filium ponere.

Sede a dextris meis. Tria notat' s' b' sedere. Post la bore q'escere: p' fuitū p'regnare: i. occulto nō eē. Sedere tūc decēs ē: añ idecēs ē. S'z añ voluit sedere lucifer. Esa. xliij. d. Sup'ra astra celi exaltabo solū meū: sedebo i mōte testamēt' rē. Brūsi Berū. O' ipudēs et ipudēs milia militū misrabāt ei et decēs milies et cētena milia assiste bāt ei: et tu alijs stātib' et ministrātib' sol' sedere p'sumis: 3. Donec ponā Nō i b'firmitatē filij: s' qz alē i alio opat' / Nā et fili' subicit inimicos p'ri et p'ez gl'ificat sup' trā. Donec. Hūc s' b' cātavit eliecer s' b' abrae reuertēti a cede q' tuoz regū: s'm bebrgos: s' fabula ē. x

Dño meo / Eiusdē nois repetitio notat pluralitatē p'lonaz et essentię vnitatē.

Mattheus. 22. d. Luc. 20. c.

B

Ps. 109.

Ps. 39.

Sec. 14

Essentia unitate. a Scabellu pedu. i. donec subijciam tibi oes rebelles. Bona subiectioe vt credat tua deitate z obediant. Vel mala subiectioe vt i die iudicii puniant z credant inuiti tua diuinitate. Per pedes eni significat diuinitas qz portat oia z sustentat. Heb. j. b. Portas oia sbo stutis sug. Esa. lxiij. a. Eglu mibi se-

des e: tra aut scabellu pedum meoru. j. Cor. xv. d. Oppoztet illu regnare do nec ponat inimicos sub pedib' ei'. Pe des etiā dñi sūt p'dicatores: qz portāt eū p mūdū. Mat. j. d. Ecce sup mōtē pedes euāgelicāt' z an nūciāt' pacē. Mis pedib' subijcit dñs oia mundana. Th. Ps. Omnia subiecisti sub pedib' ei'. Sed plenus subijciet i futuro: qñ erit cū eo iudices tyrānoz: qz inō psequunt' eos. Da lach. viij. a. Egredie mini z salter' sic vitulus de armēto z cal-

scabellu pedum tuoz. Ipse qz dauid dic' eū dñm / et vñ e fili' ei'. Et multa turba eū libent' audiuit. Et dicebat eis i doctrina sua: Cauete a scribis / qz volūt i stolis ambulare: et salutarari i foro: z in p'mis cathedris sedere i synagoga: z prius mōs discubūt i cenis: qz deuoziāt domos viduar' sub obitu plure orōnis: hi accipiet pluri' iudiciū. Et sedēs iesus i gāgophylaciū aspiciebat qz modo turba iactaret es in gāgophylaciū: z multi diuites iactabāt multa. Cū venisset aut vna vidua pauper misit duo

dem hoim: versuetā pecuniā querit. k Et sedens. Blo. Sicut appetitores p'mar' z vāglozie cauedos esse dixit: et simulatozie orātib' pluri' iudiciū p'edixit: sic etiam offerētes iusto exāte discernit: vt retribuatur singlis s'm cor z opa: qd z hodie fac' i ecclia. k Et sedēs ies'. De h Luc. xxi. a. m

minuta / qd e qdrās. Et puo cās discipulos suos / ait illis: Amē dico vobis: qm vidua hęc paup pl' oib' misit qz misit i gāgophylaciū. Des eni ex eo qd abūdabat illus miserit: hęc vō d penuria sua oia qz habuit misit totū victū suū.

Q T cū egre Ca. XIII deret de templo: ait illi vñ ex discipulis suis: Adgr aspice qles lapides et qles structure: Et rñdēs iesus ait illi: Quides has oes magnas edificatiōes: Nō relinq lapis sup lapidē qz nō destruat. Et cū sederet in mōte oli-

lōtra gāgophylaciū. Blo. Phylax grece / suare lare. Gāgophylaciū loc' vbi diuitie seruant' z arca. i. i qz p'li dona' rā pgregabatur ad vsus tēpli. Th. iij. Regl. xij. b. Tulit iolada pōtifer gāgophylaciū vñ / aperuitqz foramē desuper. Itē d: portic' i qd' seruabant: vñ hęc sba dñs locu' est in gāgophylacio zc. n Cū venisset autem vna vidua paup misit duo miuta qd e qdrās. Blo. Quadrāre vocāt calculatores qrtā pte culus / libet ret. f. loci / rplis

Matth. 24. a. Luc. 21. b.

pecuie. Forstā qz qrtā pte sicti. i. qnqz obolos sigt. O Des eni ex eo qd vñ qz zc. hęc vō de penuria zc. Tob. iij. b. Quō potuerit: ita esto misericors: si multū tibi fuerit abundant' tribue: si exiguū tibi fuerit: etiā exiguū libent' impertiri stude. Hiero'. Nō quantū s' ex quāto desiderio dederis p'iderat dñs. Sen. iij. a. Respexit dñs ad abel z ad munera ei'. p'ctūm suū. Chryf. Nullus dicat non possū facere. Potes quidē / non es illa vidua paupior: non es illa iustior.

Q T cū egredere de tēplo Expos. Ca. XIII. Egredere dño de tēplo z p'dicāte de euerfioe hierusalem z de aduētū suo ad iudiciū: querit discipuli signa tā euerfiois qz aduēt'. Sed dñs anteqz respondeat p'munit eos monēs vt caueāt sibi a pseudo pphet' qz p'dicit multos esse futuros / rps iudicij iminere dicturos: postea questio ni discipuloz rñdet: primo ponēs signa cōmunia euerfiois et aduētū: deinde p'ria virtutū. Quidit autē istud capm in qnqz pres. In p'ma ponit euāgelista signa cōmunia euerfiois et aduētū ad iudiciū. In secūda p'ria aduēt' ad iudiciū: ibi: Et rñdēs iesus. In tertia ponit signa p'ria euerfiois hierusalem: ibi: Cū aut viderit. In q'ra agit de p'curfioe scōrū: qz erit tpe antichristi: ibi: Orate vero. In q'nta ostēdit nullū certū tps aduēt' ad iudiciū: licet signa p'cedētia sciant: qz vñ signis nō statim necesse e die iudicij iminere: ibi: De die aut illa. Dicit qz: q Et cū egredere zc. Ezech. x. d. Egredia e gloria dñi a limine tēpli. Th. dicit a limine: qz edificij stabat qd exererāt hoies: s' scitras ceciderat: quā p'st ruerat dñs. Heb. vj. b. Trāslato sacerdotio necesse e vt legē trāslatio fiat. r Adgr aspice qles lapides. i. qz fontes z qz magni: qsi tacite diceret: dirui nō poterūt. s Et qles structure. Sic i cenobijs lapides pgregant: sed meli' esset eis de lapidib' suis facere filios abrae paupib' largiēdo. De qb' d: Dicere. xxi. d. Edificabo domū latā zc. Bern. Fra dñs ordinauit: vt bi qz euāgelicāt de euāgelio viuāt: viuāt inqt nō isent: nō dñent nō āpla palacia fabricēt. r Nō reliquet. Abacuk. ij. c. Lapis de pariete clamabit: z lignū qd e inf iū / cturas edificij rñdebit. v Qui nō destruat: ad lras: qz fere totū fuit destructū a tito et vespasiano: s postea ab elio hadriano qz eius imaginē quā i tēplo posuerat p'ggerit iudē. r Et cū sederet i monte zc. Sessio dñi i mōte:

Pacifica dñi in humilib' māfio
Superboz z arrogantū depressio.
Ecclesie fructifere altitudo.

In mōte sedet:

Ipse qz dauid dic' eū dñm / z vñ e fili' ei' / nō de: qz nō e p'suetū p'ez filiū dñm appellare: maxie regē qñs erat dauid: z ita vñ dauid male dixit: qd e icōuentēs: vel spūscūs male eū docuit: qd e ipossibile: vñ scribe male dicūt ipsū eē puz hoies z dauid tm filiū z nō dei: qd e verū: et sic christ' e deus: z ita p'bavit eis dñs suā deitate. c Et multa turba zc. i. minores libent' audist' eū: sed pncipes et maiores dedignantur vel indignant' audire. Job. vij. g. Nunqz sic locu' e hō sic h bō loquit'. Rñderūt sic pharisei: nunquid ex pncipib' aliqz credidit i eū aut ex phariseis: Sed turba hęc qz nō nouit legē maledicti sūt. o Et dicebat eis i doctrina sua nō aliena. Et qñs est doctrina iesu nisi doctrina salutis: Jaco. iij. d. Que desursū est sapiā: p'mū quidē pudica e: deinde pacifica: modesta zc. Esa. xxvj. c. Dñe in tribulatione murmuris zc. Proverb. xij. b. Doctrina viri. i. christi per patientiā p'edicatoris noscīt. e Cauete. Dat. vij. c. Arrēdite a falsis pphetis. Luc. xx. g. Arrēdite a scribis qz volūt ambulare i stol' p'z mis. Dat. xxij. a. Amat p'mos recubūt i cenis z p'mas cathedras i synagoga z salutatiōes i foro. f Et salutarari: Tempis z ordine.

Primo / Altiori voce. / Inclinato capite. / s Et p'mos discubitus i cenis. Luc. xij. b. Dicebat aut iesus ad iuitatos pabolā intrēdēs quō eligerent p'mos recubūt diceb: Cū iuitat' fueris ad nuptias: nō recūbas i p'mo loco. Chryf. Quidā i nouissimo loco recūbūt: qz vident sibi mēl' elatiōe i comu recūbere: s' sine cā se loco humiliat qz se p'fert corde. Dat. xi. d. Discite a me qz mitis sū z humilis corde. b Sub obtētū plure orōnis. Dat. vi. b. O rates nolite multū loq sic ethnici faciūt. O rōnis. Bodo deuoz rāt sub obtētū nullius orationis: sed violentia aperte p'edationis. Dichy. iij. a. Audite pncipes iacob z duces domus israel: qz violent' tollitis pelles desup eos. Esa. iij. c. Vos depasti estis vineā meā z rapina paupis i domo vna. Cōtra tales pastores dicitur. Ezech. xxxij. b. Non querierūt pastores greges meos: sed pascebāt semetipfos: z greges meos nō pascebāt. Zach. xj. c. Pastores eoz nō pascebāt eis: z ego si parcā vltra sup habitātes terrā pastozib' illis. ij. Dachab. iij. c. Sacerdotes tam nō circa altaris officia dediti erant: s' p'tēpto tēplo z sacrificij neglectis festinabāt pncipes fieri palestre. i Accipiet plurius iudiciū. Blo. qz qui amat i āgulis stātes: Dat. vj. a. orare. Bi em nō solū lau-

Et vt dicitur... Et cetera...

Euangelij scdm Marcum

In monte sedet: significans p montem oliveti quoru viscera fluunt pietate et misericordia. Cantl. j. b. Indica mihi vbi cubas in meridie. Et. v. a. Veniat dilect me i hortu etc. a. Contra templu. Blo. De ruina templi et excidio gentis disputat. Blo. Ipse situs corporis congruit verbis: b. Interrogabat etc. qz p dixerat oia ee destrueda discipuli secreto ipus et signa de/structiois qru: Et cu sederet etc.

Matth. 24. a. Luc. 21. b. Epb. 5. b.

Et andreas. Dic significant duo genera hoim dno fami liariu. Peti: agno/ sceli: iacob: luctator. Ibi sut scholares bo ni q in studio luctant cu sapia vt agnosce tes fiant. Eccl. ij. c. Collocata e anima mea cu sapia: et i fa ciendo illa cofirmat su: rāgit alia iter pra/ tionē petri. i. firmus: et iacob: suplatans: qz nisi firmi sint in studio et vitia suplatet/ sapiaz si acqret. Sap. j. a. In maluo/ lam aiam etc. Johannes in q est gra: Andreas: virilis: in q sut boni actus q virilit insitit opib pietat: et sic respondet pa/ rabolę. Dic nobis qn ista fiet etc. q. d. dic nob tepus euertiois et signu aduetus tui ad iudiciu. Tepus enim iudicij no audet qre: sed signa tm: qz audierat ab eo: Non est vim nosse tpa vl momēta q pater posuit i sua pte. Ch. yf. Sib laborant: dulc e finis. Eccl. v. c. Dulc e somn: opanti siue parū siue multū comedat. Viator itroget libent vbi fit mā sio. Mercenari: frequēt cōputat qn ann: cōplek. Job. vij. a. Sic ceru: desiderat vmbra: et sic mercenari: p̄stolat finem opis sul etc. Agricola semp tepore messis expectat p̄ciosū fru ctum terre. Muller pregnas semp de decimo mense cogitat. Job. xvj. e. Muller cu parit tristitia habet etc. Sic serui dei libent de p̄sumatioe regrū: Quia vbi e thesaur: tui: ibi et cor tuū: Matth. vij. c. Et rudes iesus. Ch. yf. Duo re/ sponder: de futuro p̄monet q̄ si p̄cius de: de p̄senti monet q̄ si benign: mgr. Videte ne qs etc. Col. ij. b. Videte ne qs vos decipiat. s. Multi eni etc. Prim: fuit simon magi: p̄mittua ecclesia p̄cipu: sic in finali antichrist: e maxm. An heresis simoniaca inf hereses primo ponit in catalogo he/ resū. Qui vt dicit Hiero: se magnā dicebat dei virtutē: hoc quoqz int ceta i suis voluminib: scriptū dimittēs: Ego sū spe cios: ego sū paracet: ego sū oipores: ego sū aia dei: ego sū fimo dei. j. Job. iij. a. Multi pseudo p̄phę extērūt in mūdū. Sap. iij. a. Dltigena ip̄toꝝ mltitudo nō erit vtilis: et spuria vitulamīna nō dabūt radices altas. Et nota q dic mltos se/ ducēt. Simo eni. i. simonia mltos seducit: qz pauci sē hodie q bñficia ecclesiastica nō accipiāt vel pferāt simoniace: qz vl p̄ce carnali vel seruitio tpali vel amore sanguinis vel amore pecunie. Act. vij. c. Cū vidisset simon q per man: imposi/ tionē ap̄toꝝ dare sp̄sū sc̄tis / obrulit eis pecuniā / dice: Date mihi hāc p̄tātē. Et pauci sūt q nō ament pecuniā. Eccl. x. d. Pecunie obediūt oia. Itē antichrist: mltos seduxit iā. Quis eni e antichrist: nisi christo p̄trari: namoz dignitatū: Christ: qn querebat vt fieret rex: fugit: Job. vij. b. Qui querebat vt crucifigeret: obtulit se: Job. xvij. b. Dō sit ecōtrario. Chri stus in vna p̄sona duas habuit naturas: modo multi in vna substātia plures habēt p̄sonas. Multi tales sūt: ideo dicitur j. Job. ij. c. Mūc antichristi multi sūt. b. Veniet: sua au/ croitate nō missi. Job. x. b. Quotq̄ venerūt etc. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p̄phis. Iud. x. d. Nō mittebā eos et ipsi currebāt. j. Job. ij. c. Et sic audistis: qz antichrist: venit: nūc antichristi multi sūt. i. In noie meo: nomen meum sibi vsurpātes. k. Cū audierit aut bella etc. Duo genera tēptationū tangit hic. Bella sunt p̄secutiones tyrānoꝝ: opi/ niones belloꝝ / impugnationes hereticōꝝ. Per p̄mū p̄bat pa tientia sc̄toꝝ: p̄ secūdū sapia. Hęc eni sūt duę alę ecclesię qb: volat et fugit ante diabolu. Apoc. xij. d. Postq̄ draco vidit

qz p̄fect: eet i trā / p̄secut: e muliere q̄ pepit masculū: et dat: se mulieri duę alę aq̄le magne. i. chasti vt volaret i desertu locū suū. j. Pet. ij. d. Cū malediceret nō maledicebat: cū pateret nō cōminabat. i. Ne timuerit. Dat. x. d. Nolite time/ re etc. Luc. xij. d. Nolite timere pusill: grex. Prover. xxvij. a. Fugit ip: nemine p̄sequēte: iust: aut q̄si leo p̄fidēs abiq terroze erit. Pro/ uerb. xij. c. Nō p̄tri/ stabit iustum quic/ quid acciderit ei. m

aut bella et opinioes belloꝝ / nē timuerit. Op̄ortet eni hęc fieri: s̄ nōdū finis. Exurget eni gēs sup gētē: et regnū sup reg/ nū: et erūt terremot: p̄ loca et p̄ fames. Inimū doloꝝ hęc. Uide tēte aut vosmetip̄os. Tradēt eni vos i p̄cilijs et i synagogi s̄ vapulabit: et ān p̄sides et reges stabit p̄p̄ me in tēstionū ill.

terroze erit. Pro/ uerb. xij. c. Nō p̄tri/ stabit iustum quic/ quid acciderit ei. m. Op̄ortet eni hęc fieri. i. Cor. x. d. Necesse e vt veniāt hereses. Dat. xvij. a. Necesse e vt veni/ ant scādala. n. Ex urget enim gens etc. Esa. xix. a. Pu/ gnabit vir cōtra fra/ trem suum et vir cō/ tra amicū suū: ciui/

tas aduersus ciuitatē: regnū aduersus regnū: et destruet sp̄s egypti. Esa. ix. d. Unusq̄sq̄ carnem brachi j sui vorabit: manasses ephraim et ephraim manassen: et simul ip̄si iudā. Ita fit in capitul. Esa. iij. a. Tu multuabis puer i senē et ignobilis p̄tra nobilit. Et erūt terremot: etc. Luc. xxi. c. Blo. A tpe dñice p̄sidiōis in p̄sō iudeoꝝ q latrone seditiois ele/ gerūt et christū saluatore abiecerūt: nec bella hostiū: nec sedi/ tionēs ciuū cessauerūt. Sed apli ne bis aduentū terreat et ne hierosolimā iudeq̄q̄ deserāt / admonent: qz nō statim fi/ nis: In qdragesimo em sc̄do āno desolatio puincie et vltimū vrbis ac tēpli excidiū p̄latū est. p̄ Inimū doloꝝ hęc. Qualls q̄ et quāta p̄sumatio doloꝝ rep̄toꝝ erit: Dolebūt siqdē de magnitudine tormentoꝝ ad q̄ vadēt. Matth. xxv. d. Ite maledicti. Itē dolebūt de amissa societate sc̄toꝝ a q̄ discedent. Matth. xxv. c. Sepabit eos sicut pastor segregat oues ab hēdis. Itē dolebūt de p̄p̄tua societate demonom. Job. xvij. c. Habitent in tabernaculo illius socij et q̄ nō est. Itē dolebūt de bonis om̄ssis q̄ facere debuērūt. Sap. v. a. Dicēt intra se p̄nitentiā agētes et p̄ angustia sp̄s gemētes: Ibi sūt quos aliqui habuim: in derisu. Et quicqd e materia doloꝝ misstrabit eis. Sap. v. d. Pugnabit cū eo orbis ter/ rarū p̄tra isensatos. Videte aut vosmetip̄os. Blo. Quare hęc oia eis iserant dic: videte etc. Ea eni vltola vl maria causa e excidiū: qz post occasiōem dñi / nois qz ac fidel p̄cones simul et p̄fessores impia crudelitate verabāt. Uide te vosmetip̄os: Nō solū apls sed oib: dicit. Hęc est eni vera sapia. i. cognitio sui. Un: Macrobi: Sapia e suūp̄suis cognitio. Aug: Breuis et p̄fecta oio: Hic nouerim memoue/ rīn te. P̄hs. De celo descendit yp̄ōto or̄cū Toy. i. cognosce teip̄sū. Eccl. ij. c. Dultā in meip̄so iueni sapiam: et multū p̄ feci in ea. Job. v. d. Alitās specie tuam nō peccabis. Eccl. xxxj. b. Intellige q̄ sunt p̄rimi tui ex teip̄so. Cant. j. c. Si ignoras te o pulcherrima mulierū: egredere et abi post vesti/ gla gregū tuoꝝ. Tradēt eni vos i p̄cilijs etc. Ista respicit ordinē in corrip̄endo. Primo eni pueniebāt re: i p̄cilijs vbi admonebāt: q̄ si nollet respicere / deide data snia cōtra ip̄sū ducebat in synagogā / vbi e loc: correctionis et ibi flagellabāt: et ita in p̄cilijs ducebant apli iudiciū et in syna/ gogis flagellādi. Et ante p̄sides et reges stabitis p̄p̄ me. i. amore mei vel vice mei vel p̄cio mei. Luc. vi. d. Beati eritis cū vos oderint hoies etc. In testimo/ niū illis. i. testificātes me ill. Act. j. a. Erūt mihi testes etc. Esa. xlij. b. Vos testes mei dic dñs. Al: i testimoniu mali/ cie et dānatōis. Illis. i. cōtra illos. Al: i testimoniu vlti/ boris / qz ipsi noluerūt recipē vīam p̄dicatiōē. Vel i testimo niū charitatis meę / et vīę sollicitudinis: qui misit vos ad illos vocādos et adducēdos ad me. Luc. xij. d. Domo qdā fecit cēna magnā et vocauit multos: et misit seruū suū hora cęnę vi cere inuitatis vt venirēt. Prover. ix. a. Sapiētia edificauit sibi domū et excidit colūnas septē: immolauit victimas suas / miscuit vinū et p̄posuit

Et miscuit vinctu et posuit mensam suam: misit ancillas suas ut vocarent ad arcem. a. Et in oēs gentes. Glo. Quia nouerat dñs corda discipulor de pditione sup gētis esse tristada: hoc modo cōsolat / vt sciant amissis iudēis se socios regni cęlestis ex toto orbe habituros. b. Ventes. Hic ponit signū comune euerfōis et ad uēt: Bñ em excidiū

3.24.b. iudēes oēs apli ad pdicandū p totū orbe
10.c. missi fuerūt pter duos iacobos: quoz alter occiderat herodes: alter erat eps hierosolymitan.
21.c. cū duxerint vos tradētes: nolite hōcogitare ad loqumini: vt non sint tristes sōznati a sensu mūdi v carnis. ij. Cor. ij. b. Non sumus sufficētes cogitare aliqd a nob qd si ex nobis: sed sufficientia nra ex deo ē.

Et in oēs gētēs p mū oportet pdicari euāgelū. Et cū duxerint vos tradētes / nolite hōcogitare qd loqumini: s qd datū vobis fuerit i illa hora id loqumini. Ad enī vos estis loquētes / s spūscctūs. Tradet aut s frem in mortē: et pī filiū: et surgent filij i parētes: et morte afficiēt eos. Et erūt odio oib ppter nomē meū. Qui aut sustinuerit i finē / h salu erit. Cū autē viderit abominatiōē desolatiōis stātē vbi nō debet: q lēgit itelligat. Tūc q in iudēa sūt fugiāt i mōtes: et q sup tectū nō descēdat in domū nec introeat vt tollat qd de domo sua: et q i agro erit nō reuertat retro tollere vestimētum suū. Et aut pgnatib et nutriētib i illis diebus. Orate vero vt hyeme nō fiat. Erūt enī dies illi tribulationis tales quales non fuerūt ab initio creature quā pdidit deus vsq nunc /

84. Sed qd datū vobis fuerit i illa hora id loqumini. Luc. xij. c. Dabo vobis os et sapientiam qbus nō poterūt contradicere oēs aduersarij vī. Ad enī vos estis loquētes / sed spūscctūs. Beda. Volūta tē vīam p chāsto offert: et ipse loquet p se. Ps. Audiat qd loquat in me dñs. Exo. xij. d. Dñs pugnabit pro vobis: et vos tacebitis. Vos ad certamē accedetis: s ego p̄lor: vos verba editis: sed ego sum qui loquor. ij. Cor. vlt. a. An experimentū queritis qd in me loquit chāst: Sicut em organū modulationē emittit s̄m q temperat ab artifice: sic pdicator loquit s̄m q temperat a chāsto. Vñ Esa. xvi. c. Venit me ad moab qsi cithara sonabit. Cithara enī nunq sonaret nisi moueret. Tradet aut frat fratrē in mortē. Die. re. ix. b. Anusqz a pximo suo se custodiat: et in oī fratre suo nō habeat fiduciā: qz oīs frater sup̄lans supplantabit. Di. chę. vij. a. Dēs sanguini insidiat / et vir fratrē suū venat ad mortē. Et eritis odio oib / hoib. i. humū sapētib. Dēs enī amatorēs mūdi inimici sūt dei et seruoꝝ ei. Jaco. iij. a. Quicūqz voluerit amīc esse seculi hui: inimic⁹ dei cōstituit. Qui aut sustinuerit i finē. Eccl. ix. c. Dēm sup quē videritis tau / me occidatis. Tau est vltima lra in alphabeto: et formā crucis habet: vñ significat finalē pēnitentiā: quę sola saluat. Hęc ē talaris vestis quā fecit iacob filio suo charissimo ioseph: vt dicit Aqla: Gen. xxxvij. a. Et Apoc. j. c. Uidi similitē filio homis vestitū podere. Matth. x. c. Qui p̄senerit vsqz in finē: hic salu erit. Cū aut viderit abominatiōē / antichristū: qui aduersatur et extollit supra omne qd dicitur de⁹ aut qd colit / ita vt in tēplo dei sedeat ostēdēs se tanqz sit de⁹. ij. Thessal. ij. a. Abominatiōē desolatiōis. i. imaginē hadriani vel cęsar: q fuit principale signū euerfōis hierusalem. Et quid est idolum abominatiōis in tēplo: nisi puer aut p̄lar mut⁹ et inutillis in ecclesia: q reuera est principale signū destructionis ecclesie. Esa. iij. a. Ecce dñator dñs exercitū auferet a hierusalē et a iuda validū et fortē: omne robur panis et oē robur aque: et p̄siliariū et sapientē de architectis: et prudētē eloquij mystici: et dabo pueros p̄ncipes eoz Eccl. ix. b. Positū stultū i dignitate sublimi et diuites sedere deorsū. Qui legit. Glo. in p̄bis q h pdixerūt: Daniel. ix. g. m̄ itelligat: q legit hęc p̄betiā in Daniel. ix. itelligat esse impletā. Et q legit impletā itelligat sequētia esse impletā: qz rerū p̄teritarū exhibitio est futurarū p̄batio. m̄ Tūc. i. tpe euerfōis vel vltimę p̄secutionis. n̄ Qui i iudēa sūt. i. in ecclesia vbi sit p̄selio veritat. o Qui i mōtes. i. ad culmē p̄rutū ascēdat: vt ibi saluentur. Ben. xij. d. Non stes in omni circa regione: s i mōte saluū te fac. Esa. ij. a. Venite ascēdam⁹ ad mōrē dñi et ad domū dei iacob. i. ad religionē. m̄ Tūc q in iudēa.

Glo. Hęc facta sunt cum appropinquante romano bello et iudę exterminio: q in puincia erāt chāstiani admoriti oraculo: vt ecclesiastica narrat historia: trās iordanē secedētes sub agrīpę regno manebāt ad tempus in pella ciuitate: qui cum ea quę sibi obtēperare voluit parte iudęoz semp parebat imperio romanoꝝ.

Et q sup tectū. Dystice p tectū significat caro q tegit aia. Prouer. xix. b. Tecta iugit p̄stillat: ita litigiosa mulier. Sup tectū ē: q carne spiritui subijcit. Talis nō debet descendere in domū. i. ad curam carnis vel mundi sollicitudinē inclinat. Chāst⁹ em noluit descendere de cruce. ij. Timoth. ij. a. Memo militans deo implicat se negotijs secularibus.

Et q i agro erit. i. i ecclesia: De quo Prouerb vit. b. Cōsiderauit agrū et emit eum. Prouerb. xxiij. d. Per agrū hominis pigri trāsiuit et ecce totū repleuerāt viticę. Ad reuertat retro tollere vestimētū suū. Mero. Ad lras tāta fuit vrbis obsidio et tā arda q nulli erat licitū intrare ciuitatem vel exte aliq necessitate. Et aut pgnantib et. Glo. Quia vt vteri ponderē vt filioꝝ sarcina grauare fugere non potuerunt.

Dystice Luc. 21. d.

Matth. 24. b. Luc. 21. d.

Terrenas diuitias p̄cupiscētēs / nō habētēs. P̄gnatib⁹ Pondere pctōꝝ graues / supbia turgentes. Propositū bonū habētēs / s nō dū p̄ficiētēs. Diuitias habitas auare custodiētēs. Nutrientes. Pctā sua publicātes / excusātes / defendētēs. Propositi extū differētēs oib. In illis dieb. iij. Regl. xv. d. Percussit manahē tberfā et oēs q erāt i ea: noluerūt em ei apire: et interfecit oēs p̄gnatē et scidit eas. Danahen / p̄sulēs v̄ solatio / chāst: Tberfa pulchra v̄ placens mūd. Miere. xxxj. b. Cōgregabo eos in q̄s erūt cę et claud⁹ et p̄gnat et paricēs simul. Nullū aial vltra. ix. mēses portat i vtero s̄tū nisi miser hō. Esa. xxxvij. a. Filij veniēt vsqz ad partū. v Orate vō. Dar. xxiij. b. Orate ne fuga vīa fiat hyeme: vel sabbato. i. q nō sit tāta necessitas q oporteat vos fugere hyeme v̄ sabbato: qz frīg et nix et pluuia et aeris i tēperies p̄hibet fugere i hyeme et in montib latitare: s̄m q tpe pdixerat. s. eodē. Tūc q in iudēa sūt fugiāt in montes. In sabbato x̄o p̄hibet fugere lex / s̄m quā non licet ire vltra mille passus. Dystice. Per hyemē significat finis pēnitentię fructuosę: qz in hyeme finiunt fruct⁹. Per sabbatū significat finis t̄pis: qz sabbatū est finis dierū. Vñ sensus ē s̄m Mero. Orate vt nō fiat fuga vīa hyeme vel sabbato. i. ne fructus v̄ioꝝ operū cū tpe finiant: vt nō dicat de vobis: Amen dico vob recepēūt mercedē suā: Dar. vi. a. Et Luc. xvj. g. Sill recordare: qz recepisti bona i vita tua. Itē iudēi p̄sueuerūt affluere delitijs i sabbato: hyem⁹ s̄o tristitiā generat. Vñ sensus ē: Orate ne fiat fuga vīa hyeme vel sabbato. i. inuigilate oꝝoni et sobrietati: ne grauati crapula v̄ ebrietate v̄ tristitia seclī / fugere nō valeat tribulationē futurā. Lucas. xxi. f. aperit illū sensū: Attendite vobis ne forte grauent corda v̄stra crapula et ebrietate et curis hui⁹ vite: et supuentat i vos repentina dies illa. Erūt enī dies illi tribulationis tales. Triplex fuit p̄secutio in ecclesia. Prima tyrānoꝝ q martyres occiderūt. De q Darth. x. c. Cū p̄secuti vos fuerint i vna ciuitate fugite i aliā. Secūda fuit h̄reticoꝝ: q confessoꝝ impugnaverunt. De qua Darth. vij. c. Attendite a falsis p̄betis. Tertia fuit et ē adhuc falsoꝝ fratru chāst: et iō oib⁹ mator erit. Vñ Greg. Vltima tribulatio multis tribulatiōib⁹ p̄uenit.

Dystice

bulatiōib⁹ puenit. De q̄ dicit Esa. xix. c. Pugnabit vir fratre suū z vir fr̄ amicu suū: ciuitas aduersus ciuitate: regnū aduersus regnū: z dirūpēs spūs egypti. Hęc sūt q̄ttuor vēti z q̄ttuor bestie: de qb⁹ dicit Danie. viij. a. Videbā i visioe mea nocte: z ecce q̄ttuor ve nti celi pugnabāt i magno mari: z q̄ttuor be

Matth. 24. b.

Matth. 24. b. Luc. 17. d.

Matth. 24. b.

neq̄s fient. Et nisi breuiasset domin⁹ dies: non fuisset salua omnis caro: Sed propter electos quos elegit breuiavit dies. Et tūc si quis vobis dixerit: Ecce hic est christus: ecce illic ne credideritis. Exurgēt enim pseudo christi et pseudo prophete: et dabunt signa z portenta ad seducendos si fieri pōt etiam electos. Vos ḡ videte: Ecce p̄dixi

potētia psequētū d̄tinuit: ne tātū nocere possent: quātū vellēt. Job. xxxvij. b. Circūdedi illud. s. mare finimis meis z posui vectē z ostia: z dixi: vsq̄ huc venies z nō pcedes amplius: z h̄ p̄ringes tumentes fluct⁹ tuos. Ibi Glo. Bregl. Dū elect⁹ qlibet tēptat a vitijs z tū facere male sugge sta renitit: q̄si mare clausū tenet: q̄ erit int̄tumultuos cogitatonū fluctib⁹ pcutit mētē: statuta tū bñ viuēdi litoza n̄ excedit. Vñ Prouer. viij. d. Circūdabat mari fininū suū. Hiere. v. e. Polui arenā terminū mari pceptū sēpitemū qd nō p̄teribit: z cōmouebunt z nō poterūt: z intumescēt fluct⁹ eius: z nō trāsibūt illud. Itē dies breuiavit. i. iustos de medio nulle ne malicia imutaret cor eoz: Scdm q̄ dicit Sap. iij. c. Placēs deo fact⁹ dilect⁹ z viuēs int̄ p̄ctōres trāslat⁹ ē: rap⁹ ē ne malicia imutaret intellectū ei⁹. Et nisi breuiasset zc. Glo. Hęc tribulatio quāto ceter⁹ grauior: tāto breuitate moderati or: trib⁹ ānis. s. tū z dimidio: quātū ex daniele z apocalypsi lo hannis cōijci pōt: ecclesiā p orbē impugnatura ē. b. Dis caro. i. nullus vel rarus. Et tūc si q̄s zc. Glo. Quidam ad captiuitatē iudaicam h̄ referunt: qm̄ multi christos se eē dicētes: p̄lm̄ post se deceptū trahēbāt. Sz null⁹ ibi erat si delis quē de⁹ exhortaret ne puerfos mḡros seq̄ret: Dēs z ob fidētes z obsessi alieni a christo obdurabāt. Vñ mel⁹ de h̄re tic⁹ accipiēdū ē: q̄ p̄ra ecclesiā veniētes se christos esse mentiunt: quoz p̄im⁹ simō mag⁹: extrem⁹ antichrist⁹: Act. viij. d. et. ij. Thessal. ij. a. Ecce illic ne crediderit: q̄ christus sit hic vel illic: vt donatistę dicunt ipsum esse in aphyrica P̄s. 75. tñ: et iudei: Mor⁹ i iudea de⁹: qz i oēm trā extiuit son⁹ eoz. f P̄s. 18. Exurgēt enī pseudo christi. Pseudo christi sūt heretici: q̄ se christos eē mētiūt. Pseudo p̄ph̄e sūt schismatici: q̄ sp̄ mala p̄phetant de alijs. Primi diuidūt fidei vnitatē: q̄ q̄s dicit apls Eph. iij. b. Un⁹ dñs: vna fides: vñū baptisima. Scōi diuidūt charitatē vnitatē: de qb⁹ dicit Prouer. vij. c. Sex sūt q̄ odit de⁹ z septimū detestat aia ei⁹ zc. et eū q̄ seminat discor: dias int̄ fratres. Itē pseudo christi sūt mali plati. Christ⁹ em̄ idē ē qd vnc⁹. Vñ P̄s. Nolite tāgere christos meos. Pseudo p̄ph̄e sūt mali p̄dicatores. Vñ sequit i P̄s. Et i p̄betis meis nolite malignari. Tales hucusq̄ venērūt z veniūt mlti. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p̄phet̄ q̄ veniūt ad vos i vestimentis ouitū: intrinsec⁹ aut̄ sūt lupi rapaces. Hiere. v. g. Prophete p̄phetabāt mēdaciū: z sacerdotēs applaudebūt manib⁹ suis: z p̄ls me⁹ dilexit talia. g. Portēta. Bern. Prodigia puratiua. h. Ad seducēdos. Hiere. v. f. Inuēti sūt i p̄lo meo ipij isidiātes q̄si aucupes: ponentes laq̄os z pedicas ad captiēdos viros. Et iā electos. Job. xij. d. Sub ipso erūt radij solis et sternēt sibi aurū quasi lutū. k. Ecce p̄dixi vob oia: qz vt dicit Bregl: stacula q̄ p̄sident min⁹ feriūt. l. Sol tenebrabit zc. Nota illā Glo. Bede. Sidera i iudicio zc. Noie solis z lunę significat ecclesiā q̄ illuminat in pla

tis z illuminat in subdit. Vñ Cant. vij. d. Quę ista q̄ p̄gre dit q̄si auroza p̄surgēs pulchra vt luna electa vt sol. Sol igit est cęp̄ plator: luna p̄gregatio subditoy: stelle q̄ de nocte illumināt sūt p̄dicatores: de qb⁹ dicit Judic. v. c. Stelle manētes i ordine z cursu suo aduersus sifārā pugnauerūt. Tūc sol luxit: luna respicēdit et stelle nocte illumi nauerūt: sed nūc ob tenebrat⁹ ē sol tenebrat⁹ ignozātię: tō lu na p̄ia ē in sanguinē anteq̄ veniat dies dñi. Job. xij. c. Sol et luna obtenebrati sūt et stelle retaxē rūt splendorem suū. Esa. xij. b. Obtenebrat⁹ ē sol i oru suo et luna n̄ splēdebit in lumie suo. Itē Esa. xxij. d. Erubescet luna z p̄sudet sol cū reguerit dñs. Apoc

vobis oia. Sed i illis diebus post tribulationē illā sol tenebrabit z luna nō dabit splēdorē suū z stelle celi erūt decedētes z vtutes q̄ sūt in celis mouebunt. Et tūc vidēbūt filiū hominis veniētē in nubib⁹ cū vtute multa et glia. Et tūc mittet angelos suos: et cōgregabit electos suos a quat tuor vētis: a summo frē vsq̄ ad sūmū celi. A ficū autē discite

vj. d. Sol fact⁹ ē niger tāq̄ face⁹ cilitin⁹ z luna tora facta ē sic sanguis z stelle ceciderūt de celo sup terrā. m. Et vtutes q̄ sūt i celis mouebūt. Amb. Tremebūt āgeli: quāto magi hoies. Vñ Job. xxv. b. Stelle nō sūt mūdę i p̄spectu ei⁹: quāto magi hō putredo. Sz qd ē h̄: nūqd āgeli sūt p̄firmati: quōd tremebūt: Rūtio: ad modū tremētū se habebūt: qz p nullo tūc rogabūt: christi iusticiā inflexibilē scītes: vt timor z pa uor eoz dicit admiratio nouitat. Job. xxvj. c. Colūne celi p̄re miscūt z pauēt ad nutū ei⁹. Beda. Quid patiet h̄gula dēstri vbi p̄cutiet cedr⁹ libani: n. Et tūc vidēbūt zc. Glo. Quid mirū tremere hoies cū aspectu iudicij tremāt āgelię p̄ates: Job. xxvj. c. Colūne celi zc. Videbūt: quē nō videre volūt. Sap. ij. c. Brauis ē nob ad vidēdū. Esa. liij. a. Vidim⁹ eū z h̄ erat ei aspect⁹ neq̄ decor. Sz tūc videbūt decor. Esa. xxxij. c. Regē i decore suo videbūt. o. Veniētē. Glo. Ad irā vidētę qm̄ mittent a filio hois veniētē i nubib⁹ celi cū frute: qui pus sic pluua descēdit cū humilitate. p. In nubib⁹. Ad iram sic ascēdit: sic descēdit: sic dicit Act. i. b. Itē in nubib⁹ h̄g. i. cū scis. Esa. iij. c. Dñs ad iudiciū veniet cū senato rib⁹ p̄li sūt z p̄ncipib⁹ eius. Deut. xxxij. a. Apparuit dñs de mōte pharā: z cū eo sc̄toz milia. Et dicūt nubes: qz pluūt do ctrinīs. Vñ Esa. v. b. Vādabo nubib⁹ meis vt pluāt imbrē sup eā. Itē tonāt minis. Esa. xlv. b. Rorate celi desup: et nubes pluāt iustū. i. iusticiā. Coruscāt miraculis: z alta volant p̄ p̄replationē. Esa. lx. b. Qui sūt hi q̄ vt nubes volāt. Itē aq̄s gfaz pleni sūt. Eccl. xj. a. Si repletę fuerint nubes: imbrēm sup terrā effūdēt. Prouer. iij. c. Sapia illi⁹ eruperūt abyssi et nubes roze p̄rescūt. q. Et gloria: qui in p̄mo aduētū venit cū humilitate z ignominia. Esa. liij. a. Vidim⁹ eū z nō erat aspect⁹: desiderauimus eū despectū z nouissimū viroz. P̄s. Cognosce dñs iudicia faciēs. Vñs Bern. q̄ nō fuit ag nit⁹ iuriā patēt. r. Et congregabit electos suos. Diero. Sic triticū i horreū de area tori frē vētilatū. Vñ Rab. La lis tribulatio tūc erit i circuitu areę dñi: vt oib⁹ paleis velut cribzo examinatiōis seq̄strat⁹ a grano: solū frumētū i horreū dñi colligēdū remaneat. Vñ Dat. iij. c. Cui⁹ vētilabū i manu ei⁹: z pmūdabit areā suā: z triticū p̄gregabit i horreū suū: paleas aut̄ cōburet igni iextinguibili. s. A q̄ttuor. Glo. Ab oriēte z occidēte: aq̄lone et austro: z nō tm̄ ab his: s. a sūmo frē vsq̄ ad sūmū celi. i. ab extremis finib⁹ frē p̄ directum vsq̄ ad vltimos terminos ei⁹: vbi lōge aspiciētib⁹ circuit⁹ celi frē vidēt i sidere. t. Venit. Aug. i. a q̄ttuor climatib⁹ frē: qb⁹ p̄sūt angeli: vt a qb⁹ oriunt q̄ttuor vēti. Eccl. xxxvij. c. A q̄ttuor vētis veni spūs z insuffla super iterfectos istos zc. a. Horaliter. Quattuor venti: quadruplex consideratio sūt: nascētis: morientis: in p̄p̄ritate: et aduersitate existētis. v. A ficū autē zc. Multa signa ponit supra dñs de die iudicij: h̄ adaptat p̄ similitudinē sic⁹: vt his signis vltis scīat oēs diē iudicij iminere: qz sic

Job. 3. c. Matth. 24. a.

Matth. 24. b. Luc. 21. c.

Matth. 24. b. Luc. 21. c.

P̄s. 9.

Doraliter

Iudicij imitare: qz sicut arborum floratio et foliorum productio certis est signis...

B

fructificare non cessat: et sicut in cortice mla grana continentur...

parabolam: Cum iam ramus eius tener fuerit et nata fuerint folia...

h. 24. c. uel. 21. f.

Spualiter autem per ficum significat magister theologus: cuius fructus... debet esse in cibum et folia in medicinam...

seductione: scdo ad sui cognitione: tertio ad pntium pnsideratione...

par. Videte/vigilate et orate: Nescit enim quis tempus sit. Sic homo...

videte a sinistris crebras et veras miserias: videte interiorum...

Matth. 25. b. Luc. 19. b. Ecceh. 1. c. Matth. 24. d. et. 25. a.

suu. Vigilate/vt custodes castrorum. Cant. 1. a. Inueni me vigilans qui custodit civitatem...

Relati vigila re debent propter quinos

Ps. 105.

Et p̄cipim̄ ianuas cordiū custodiētes: ne aīq̄ hosti mala suggestio
ibintret: ne nos dñi dormiētes iueniat. Vñ paul⁹ .i. Cor. xv.
e. Vigilate iusti ⁊ nolite peccare. Alia Glo. Hoc sine ꝑclu-
dit s̄monē: vt cōmune oīm ꝑceptū nouissimū ꝑ ꝑmof audiāt.

Rat autē pascha ⁊ aꝗyma **(Expo. Ca. XIII. rē.**
In fine capli ꝑcedēti egit euāgelista de aduentu
dñi ad iudiciū: qui erit in gloria ⁊ maiestate oīb⁹ ma-

Anifest⁹: icū ꝑri⁹ fuerit
in humilitate ⁊ mul-
tis oculis: In h̄ autē
caplo adiūgit d̄ dñi
passiōe: qd̄ sustinuit
ex sūma charitate:
ꝑlūgēs gloriā mafe-
statis merito passiōis:
per h̄ ostēdens
q̄ sit via ad gloriā
i. angustia passiōis.
Unde Luc. vii. d.
Mōne oportuit chri-
stū pati ⁊ sic intrare
i gloriā suā: quāto magis
ḡ oportet nos ꝑctōres pati si volu-
mus intrare i gloriā altē. Vñ Act. xiiij. d.
Per multas tribu-
latiōes oportet nos intrare i regnū celoꝝ.
Diuidit autē h̄ ca-
pitulū in q̄tuor ptes. In ꝑma ꝑte agit de refectione dñi i do-
mo simonis i bethania ⁊ vnctiōe marie. In secunda de agni
paschalis māducatiōe in hierusalē: ibi: **Ite in ciuitatē.** In
tertia de dñi orōne ⁊ discipuloꝝ dormitiōe: ibi: **Et veniūt i
h̄dū.** In quarta agit de dñi captiōe ⁊ illusiōe: ibi: **Adhuc
eo loquēte.** Allegorice autē post ꝑsumationē duoz testa-
mētoꝝ q̄ ꝑ bīdū significānt: que dñs in morte ꝑtinuauit: ce-
lebrato pasche typo ꝑsequēnt̄ instituit eucharistię sacramētū
tropol. ostēdēs per h̄ post illumiatiōē que est ex duob⁹ te-
stāmētis ⁊ nō aī edēdū agnū paschalē. i. cozꝝ dñi. Dic̄ ḡ a
Erat autē pascha. Est em̄ pascha vespera q̄rtadecia lune.
Dat. xvi. a. Satis qz ꝑ bīdū pascha fiet. Agn⁹ imolat⁹.
Luc. xxi. a. Vbi vis parem⁹ tibi comedere pascha. Prima
diei aꝗymoꝝ q̄ntadecima luna aplis. Joh. xij. a. Ante diē fe-
stū pasche. Aꝗyma. Joh. xvij. e. qñ nō introierūt in ꝑtorū
ne ꝑtaminarent: sed māducarēt pascha. Chri. i. Cor. v. b.
Pascha nostrū immolat⁹ ē chri. Est autē pascha s̄m Auḡ
hebraicū ⁊ ꝑbase similit̄: ⁊ vtrūq̄ interpretat̄ trās̄. Scdm̄
Amb. ꝑbase hebraicū est: ⁊ interpretat̄ trās̄: pascha vero
grēcū est: et interpretat̄ passio. **Et aꝗyma.** i. dies in quo
ꝑmo aꝗyma comedebat. i. decia q̄ta luna ad vesperā: tūc enī
comedi ꝑcipiē agnū paschalis: q̄ hic dicit̄ pascha: icū aꝗymis
et lactucis agrestib⁹: Exo. xij. b. Erat ergo qñ hoc dixit dñs
tertia feria post dñicā palmarū: sicut dicit Aug⁹: qz sexta die
ante pascha. i. sabbato ante dñicā palmarū venit iesus in be-
thania: et fecit ei simon h̄ ꝑuluis: vbi maria lauit pedes eius
lachrymis et vnguēto vnxit: sic dicit̄ Joh. xij. a. Unde venit
hierusalē i dñicā palmarū sup̄ asinā: vt diē Johānes in eodē
caplo. Et ex sabbato vsqz ad diē quo hoc dixit: consummatū
est q̄terdū: vt diē Aug⁹. Vñ patet q̄ h̄ dixit die martis post
ramos palmarū. **Et q̄rebāt sūmi sacerdotes ⁊ scri-
be quō eū dolo tenerēt rē.** i. ad occidēdū tenerēt: Non
sicut sponsa tenet: Cant. iij. b. Veni eū nec dimittam donec
introducā illū in domū matris meę. **Ad in die festo
ne forte tumult⁹ fieret in ꝑplo.** Mō ponit bonā causam
i. vitatiōē scandali: sed timebat ne forte tolleret a manibus
eoz̄ impetu populū. **Et cū esset bethanie rē.** **Abys-
sice:** dom⁹ simonis ē dom⁹ obediētię: in quā venit anteq̄
pateret: per hoc ostēdens q̄ per obediētiā erat mūdū re-
demptur⁹ ⁊ ad gloriā transiturus. Unde Phil. ij. b. Factus
est obediens vsqz ad mortē: mortē autem crucis: ꝑpter qd̄ et
deus exaltauit illū. Eccl. xi. a. Sapiētia humilitati exaltabit
illū. Ibi recūbit dñs: ibi reficit: ibiqz peccatrici ꝑpitias. Iō
qui vult eum ꝑpitū habere: necesse est vt in domo obediētię
eum q̄rat. Ibi eum inuenit recūbentē: ibi em̄ varijs ferulis
reficitur. i. gemitib⁹ orōnū: suspirijs meditatiōnū: gaudijs ꝑre-
platiōnū: ibi inebriat̄ lachrymis plorantiū. **Ullier q̄ effudit**

Matth. 26. a.
Luc. 22. a.
Joh. 12. a.
Matth. 26. a.
Al. i. i. i. i. i.

Allegorice

Byssice

Rat autē **(Ca. XIII)**
A pascha et aꝗyma ꝑbi
A duū iēt q̄rebāt sūmi sa-
cerdotes ⁊ scribe quō eū dolo
tenerēt et occiderēt. Dicebāt
em̄: **Mō i die festo / ne forte tu-
mult⁹ fieret i ꝑplo. Et cū esset
i bethanie i domo simonis lē-
s prosi ⁊ recūberet: venit mulier**

vinguentū / est anīma penitētiis: Vnguentū autē est deuotiō
oionis. Unde Apoc. v. c. Et ꝑhialas aureas plenas odo-
ramētoꝝ que sunt orationes sanctoꝝ. Eccl. x. a. Dulce mo-
rientes perdūt suauitatē vnguētū. Hoc vnguēto penitēs vn-
git caput iesu: quādo orat ⁊ adorat ei⁹ diuinitatē. Pedes ho-
ei⁹ vngit: qñ fidelit̄ credit eius humanitatē: vt qñ paupes re-
ficit opib⁹ pietatis. Alabastrū i q̄ vnguentū ē cor penitētię:
quo fracto per con-
tritionem veram ef-
funditur vnguentum
deuote orationis: et
impletur tota dom⁹
padisi ex odore vn-
guētū: vt dicit̄ Joh.
xij. a. Unde Eccl.
xiiij. b. Quasi liba-
nus non incisus va-
porauit habitatiōes
meā: et quasi balsa-
mū non mixtū odor
me⁹. Apoc. viij. a.

h̄ habēs alabastrū vnguētū nar-
dis ꝑcipati ꝑciosi: ⁊ fracto alaba-
stro effudit sup̄ caput ei⁹. Erāt
autem quidam indigne feren-
tes intra semetipsos / et dicen-
tes: **Ut quid perditio ista vn-
guenti facta est? Pōterat enī
vnguentum istud venunda-
re plus q̄ trecētis denarijs:**

Ascendit fumus incensoꝝ de orationib⁹ sanctoꝝ de manu an-
geli coram deo. Maxime autē in oratiōe ⁊ meditatiōe frangē-
dum est alabastrū. i. cor: vt larga sit effusio: et perfundat̄ tota
domus paradisi. Unde Chren. ij. f. Effunde qñ aquam cor
tuū ante conspectū dñi. Talis oratio ascēdit libere corā deo:
immo qñ mirari facit. Unde Cant. iij. c. Quę est ista q̄ ascē-
dit per desertū sicut virgula fumi ex aromatib⁹ myrrhę ⁊ thur-
ris: et vniuersi pulueris pigmentarij. **(Leprosi) Glo.** Mo-
men pristinum manet vt virtus curatiōis appareat: lepro-
sus em̄ fuerat: sed a domino curat⁹ erat. **(Venit mulier.)**
Glo. Maria magdalena soror lazarū quę suscitauit domin⁹:
Joh. xi. f. Hoc iohannes. xij. a. dicit esse factum ante sex di-
es pasche ꝑdie q̄ asino sedens venit hierusalem. Ipsa est
enim non alia que quondam adhuc peccatrix: vt Luc. vii. f.
scribitur: pedes domini lachrymis rigauit et vnguento vn-
xit: nunc iustificata et familiaris facta: non tm̄ pedes: vt io-
hannes dicit: sed et caput: vt Matth. xxvi. a. et Marcus
perhibent: oleo sancto perfudit. **(Habēs alabastrū.)**
Glo. Alabastrū marmore cādīdū varijs guttis distinctū: vn-
guēta icorrupta seruat. **(Nardi ꝑcipati rē.)** Spicata nar-
dus dicit̄ mixta: quia non solum de radice sed de ꝑcipis ⁊ fo-
lijs compositū erat: qd̄ est ꝑciosius. **(Erāt autē q̄daz
indigne rē.)** Per synecdochē plurale ꝑo singulari posuit.
Iohannes iudam hoc dixisse dicit: qz fur erat et oculos ha-
bēs: ea que mittebant ꝑrtabat. Forsitā ⁊ alij discipuli aut
senserunt hoc aut iuda dicente persuasi sunt: ⁊ oīm volunta-
tē mattheus et marcus verbis expresserunt: sed iudas quia
fur: et alij ꝑpter curam pauperum: Iohannes autem il-
lum solum commemorare voluit: cuius hac de causa furandi
consuetudinem intinere curauit. **(Ut qd̄ pditio ista
vnguenti rē.)** Perdit⁹ de salute pditiōē inuenit: vt in sicu
fructifera mort⁹ laqueū nāsceret. **(Pōterat enī vn-
guētū istud venūdari rē.)** Glo. Sub ꝑtētu auaritię my-
steriū loquit̄ fidei. Etenī fides nra trecētis em̄ denarijs. Si
des nostra. i. res fidei. f. vita eterna: trecētis em̄ denarijs. i.
trecētis obseruantijs: que ideo denarij dicunt̄: quia i obser-
uantib⁹ eas nomē et imago sūmi regis reformat̄: vt a chris-
to christiani ⁊ a deo diij dicant̄. Decem autē sensus sunt: qñqz in-
teriores ⁊ qñqz exteriores. Per istos decē sensus implet̄ de-
calogus mādatoꝝ: ꝑ quoz impletionē triplicatā. f. ꝑ cozꝝ ⁊
animā ⁊ spiritū: per decē sēsus em̄ fides nra. i. vita eterna.
Oportet autē vt ad impletionē cuiuslibet decē mādatoꝝ appli-
cent̄ omnes decē sensus: et ita ad impletionē decē mādatoꝝ
decē sensus decies replicant̄ et sic fiunt centū: qz decies decē
sensus semel replicati ad singula mādata fiunt centum dena-
rij: secūdo replicati ducenti: tertio replicati trecēti: replicant̄
s̄m cozꝝ ⁊ animam ⁊ spiritum: hoc modo oportet vt qñqz
vult habere vitam eternam quam credim⁹ ad impletionē de-
calogi: ita ea impleat: applicet decē sēsus. f. cozꝝ. i. ipa cozꝝ
administratiōe voluntatis

Administratio voluntatis & desiderij: et fm spiritū: id est iudicio rationis. Tunc enī perfecte implentur mandata: qñ decem sensus ita applicantur & corp^o ministrat voluntas desiderat: et spūs iudicando comprobatur. **Et dari pauperib^{us}.** Job. xij. a. dicit solum iudam hoc dixisse. Unde habetur ibi: Dixit qñ vn^o ex discipulis ei^{us} iudas scarioth d^{ixit} qñ eum erat traditurus: qñ vn^o vnguentū non vendit trecentis denarijs & datum ē egentis: Ad hoc dicit Rab. qñ oēs discipuli dixerūt b^{ea} diversis causis. Judas causa cupiditas: alij grā pietatis. Heda dic qñ synecdochice dicit h^{oc} mare^m at tribuēs dicit vni^o pluribus. Si certe potuit esse qñ qdam eorū qñ ibi erāt verbis iude pfusa: si dixerūt: vel corde vt ore: et quia dixerat iudas qñ poterat trecentis denarijs vendi: ideo triginta argenteis vendidit ipsū deū: qui valēt trecentos denarios vsuales. In hoc facto significant multi qñ tēpus pditū reputāt qñ impedit oīoni aut pteplatiōi. Sic & martha: Luc. x. g. Dñe nō ē tibi cura qñ soror mea reliquit me solā ministrare: **Bonū opus rē.** deuotiōis: meditatiois: pietatis: qñ pmo misera sui vacat oīoni: qñ valde placet deo. Eccl. xxx. b. Disserere aię suę placens deo: et pteplatiōis: qñ pmo misera sui vacat oīoni: qñ valde placet deo. Eccl. xxx. b. Disserere aię suę placens deo: et pteplatiōis: qñ pmo misera sui vacat oīoni: qñ valde placet deo.

Et dari pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dicit: Sinite eam. Quid illi molesti estis: Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autem non sp^{iritu} habebit. **Quod habuit hoc fecit: puenit vngere corpus meum in sepulturā.** Amen dico vobis: vbi cūqñ p^{ro}dicatū fuerit euāgelij istud i vniuerso mundo: et quod fecit hęc narrabitur in memoria eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt:

... dicit iudas qñ poterat trecentis denarijs vendi: ideo triginta argenteis vendidit ipsū deū: qui valēt trecentos denarios vsuales. In hoc facto significant multi qñ tēpus pditū reputāt qñ impedit oīoni aut pteplatiōi. Sic & martha: Luc. x. g. Dñe nō ē tibi cura qñ soror mea reliquit me solā ministrare: **Bonū opus rē.** deuotiōis: meditatiois: pietatis: qñ pmo misera sui vacat oīoni: qñ valde placet deo. Eccl. xxx. b. Disserere aię suę placens deo: et pteplatiōis: qñ pmo misera sui vacat oīoni: qñ valde placet deo. Eccl. xxx. b. Disserere aię suę placens deo: et pteplatiōis: qñ pmo misera sui vacat oīoni: qñ valde placet deo.

... **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt: **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt: **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt:

... **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt: **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt:

... **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt: **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt:

... **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt: **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt: **Et iudas scariothis vnus de duodecim abiit ad summos sacerdotēs: vt prodēret eum illis.** Qui audientes gauisi sunt et promiserunt ei pecuniam se duros. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primā die ayymorum quando pascha immolabāt:

Moraliter

Matth. 26. 4. Luc. 22. 3.

B

Moraliter

Ps. 118.

Ps. 95.

sed potius abominant.

Euangelij scdm Marcum

sed pot' abominat. Ps. Iniquitate odio habui et abominat' su. In his quatuor dieb' pfecte occidit ver' ho. In alijs trib' reuul' scit nou'. Quoz pm' e cognitio fidei: in h'icipit viuere nou' ho. Abacuk. ij. a. Iust' aut ex fide sua uiuet. Secundus e donu scie: in q' pacif' nou' ho adhuc infans pane dolor: et potat aq' lachry maru. Eccl. j. d. Qui addit sciencia: addit et la-

Matt. 26. b. Luc. 22. a.

borē. De q' Esa. xxx. e. Dabit tibi dñs panes artu et aqua breuē. Ter riuus dies e spes venie: in q' nou' ho iam gran dituscul' fact' i suis tri bulatioibus conforta tur. Roma. xij. c. Spe gaudētes in tribulatio ne patientes. Hñ q' di cit: Prima die agy moy: hoc est in die ti mozis/ qñ pascha im molat: qz tuc pcrñ oc ciditur. Eccl. j. c. Li mor dñi expellit pecca tu. a. Dicit ei dis cipuli: id est timoraz me nris cogitationes.

Matt. 26. b. Luc. 22. b.

o spere aut fact' venit cu duo et parem' tibi comedere pascha: Valde bñ queit disci puli: qz duo loca sūt i aia: in quoz vtroq' dñs habitare pōt. i. itellec' et affect' : s affect' magis qet' e: magis secret' et magis idone' refectioni dñi. De q' Ps. Hec reges mea i seculū sccl'i: h habitabo qm elegi eā. ij. Paral. vij. c. Elegi mibi domu istā in locū sacrificij. Prudet aut qrit discipuli: Quo vis eam' et pa rem' tibi comedere pascha. Hoc idē qrit spōsa Cant. j. b. Indica mibi vbi cubas vbi pascis i meridie. Itē Deut. xvj. b. Nō poteris imolare phase in qlibet vrbū tuarū: sed in loco quē elegit dñs de' tu'. c. Et mittit duos ex discipulis suis. Duos. i. timorē et amorē. Isti sūt q' adduxerūt asinū. s. xj. a. d. Itē i ciuitatē: et occurret vob' hō: spūs rationalis. e. Lagenā aq' baiulās. i. sciencia aq' lachrymarū plenam. f. Dicit dño dom' : rationi. Prouer. xx. b. Rex q' sedet zē. g. Ubi ē relectio mea vbi pascha cū discipul'. i. cū san ctis desiderijs: q' sūt aliqñ discipuli iesu. h. Et imple vob' de monstrabit cenaculū. Cenaculū est supior ps domus. Do mus eni significat legē: pars supior ē spūalis intellect' : pars in ferior l'alis: q' artior ē illa latior. i. Grāde affectu. Grāde qz pōt recipere dñm cū familia sua tota. k. Strātū virtutib'. Discipuli: timor et amor. l. Et abierūt discipuli ei' et ve nerūt i ciuitatē zē. i. aiam rōnalē. m. Et parauerūt. Li mor parauit lactucas agrestes. i. amaritudinē pctōz. Amor ve ro parauit agnū et acyma. i. mēt' māsuetudinē et scitātē meritozū. n. Vespē aut fact' : nō tm tpali: sed etiā spūali: qz ver' sol iā appropinquerat ad occasū: Qui duplex ē. i. occas' mortis et pec cati. Primū sciuit: qz mortē sustinuit: secundū nesciuit: qz pcrñ nō fecit nec facere potuit. De h' sole dicit Malach. vlt. a. Oref vobis nomē meū timētib' sol iusticię. Vespē aut fact'. i. so le iusticię ad occasū mortis appropinquate: v' lege veteri defici ente: v' veteris hois interitu iminēte: v' seculi psūmatōe iā in stāte: fm q' dicit. j. Job. ij. c. Filij soli nouissima hora ē. o. Venit cū duodecim: p qñ vniuersitas electoz significat: qz denari' numer' ē pfect'. p. Et discubētib' eis. Chryf. Qualit' dis cubebāt si pascha māducabāt: qz dicit Exo. xij. b. Sic comederūt illi: renes vros acciget' et calciamēta habebit' i pedib' vris tene res baculos i manib' et festinanter comederitis. Sol. Post recu buert. Discubētib' i domo aliena: qz fili' hois nō hz vbi ca put suū reclinet: Dat. vij. c. q. Et māducātib' .i. de vctis hois psūmatōe et noui repatiōe gaudētib' : v' māducātib' panē āgeloz. De q' Luc. xlij. d. Vtū q' māducabit panē i regno dei. r. Amē dico vobis. Blo. Sic de passiōe pdixerat: ita de p ditōre pdic' dās locū penitēdi: v' tū itellextisset cogitationes suas

Ps. 118.

Et. spūalis

psciat a deo peniteret eū facti sui. Nō tm ex nose eū designat me apte redargui' ipudētior fiat. Virtut' crimē i numer' vt psci' pe nitētiā agat. q. Un' ex vob' zē. Dū falsitas arguit: fūras cō pbat' et iplet: Tu pō vnanimil: dux me' zē. Et dicere sin gillatim. L. bryf. Elegit certe vniuersos vt vnum saluaret.

Ps. 118.

decim. Et discubētib' eis: et māducātib' ait iesus: Amē dico vobis: qz vn' ex vob' tra det me qui māducet mecum. At illi ceperūt tristari et dicē re singillatim: Nūqd' ego: Qui ait illis: Unus ex duodecim q' intingit manū meū in cati no. Et fili' qdē hois vadit sic scriptū est de eo. Uē aut hoī illi p quē fili' hois tradet. Bō nū erat ei: si nō esset nat' hō il le. Et māducātib' illis/ acce pit iesus panē et benedicens fregit/ et dedit eis/ et ait: Su mite: hoc est corpus meum.

Job. 13.

Job. 13.

Matt. 26. b.

Luc. 22. b.

Job. 13. c.

1. Cor. 11. a.

dicat Aug': Delius est sic esse q' nō esse. Loquit de parulis. Itē. Bonū erat ei si nō esset nat' / natiuitate regenerationis: qua senex nascit a diabolo et seipso. Job. vij. e. Vos er pa tre diabolo estis. De hac natiuitate dicitur Job. ij. a. Preat dies in qua nat' sum. Mat. xx. d. Baledicta dies i q' nat' sū. Vel: Bonū erat ei. i. minus malū erat ei: si natus non fuisset christo per notione. ij. Pet. ij. d. Delius ē viam veritatis non agnoscere zē. Al' Bonū erat ei. i. iudē: s. Si nat' non fuisset hō ille. i. christ' nō fuisset incarnatus. i. minus malum. q. Et māducātib' illis: vetus pascha terminantib' / nouum inchoantib' : et ideo post cibū nō ante: b. Accepit iesus pa nem z benedicens fregit zē. Sic dicit Beda: ipse ordo verbor' conuenit mysterio: corpus enim suū per panem signifi catū in cōceptione benedixit. i. virtutum et diuinitatis plentit/ dine impleuit: quia i ipso corp' paliter habitat plentitudo diuinita tis: Col. ij. b. Et postea c. Fregit. i. spōte sua frāgēdū et cru cificandū exposuit. Esa. liij. c. Oblat' est: qz ipse voluit. Job. x. d. Potestātē habeo. Et etiā idē corp' qd' induit. Ps. Dñs re gnauit decorē indur' ē. d. Et dedit. i. nō vendidit. e. Eis .i. discipulis. Alij nō habēt ius edēdi de illo pane: nisi soli disci puli: q' ē' scholas intrāt: et lectiōes ei' rumināt: humilitat' / man fuerudinis / charitat'. Dat. xj. d. Discite a me zē. Job. xij. d. In hoc scient oēs. f. Sumite: edite credendo / ore pñitēdo. Roma. x. b. Corde credit' ad iusticiā: ore aut fit' pñessio ad salutē. j. Reg. xij. b. Nō ē q' vicē meā voleat. g. Hoc ē corp' me um. Dic' solet qri qd' h'bis dñs panē trāsubstantiauit i corp' suū et qñ: vtrū. i. ante fractionē aut post. Si dicat q' h'bis pñecit dñs: Hoc ē corp' meū: fm h' videt q' pñecit post fractionē: qz hęc h'ba sequunt' verbū fractiōis: et ita ecclesia nō tenet for mā dñi. Si dicat q' alijs h'bis pñecit: ex h' iterū habet q' ecclesia nō tenet formā dñi i pñicēdo: qd' videt incōueniēs. Sol. Sup hac q' stide q'druplex opinio ē. Mā qdā dicit q' dñs bis dixit h' h'ba: Hoc ē corp' meū. Primo secreto: et tunc p illa h'ba se creta. plata pñecit: et postea cadē verba iterauit apte / formā pñi cendi tradēs aplis. Et fm hos sic pñstruitur l'ra. Iesus accepit panē et bñdicēs alt'q' signo exp'isso sup panē / sic modo fit: et fregit et de dit eis et ait: Sumite: hoc ē corp' meū: et h' dicēdo / simul pñecit et tradidit formā pñicēdi. Scdm hāc opintonē fractio panis pñ cessit pñecione. Tertij dicit q' dñs pñtute diuina pñ' pñecit sine

Ps. 91.

aliquib' h'bis

B allq̄b̄ s̄b̄b̄: et postea tradidit apl̄is formā p̄ficiēdi / et fr̄utem s̄b̄is. Sc̄dm̄ hos ordo l̄f̄e plan̄? ē: Accepit iesus panē p̄ficiēf̄ sola volūtate sine s̄b̄is: fregit ⁊ dedit eis: postea dicens: Sum̄ire ⁊c. Quartū dicit q̄ d̄ns tm̄ semel dixit illa verba: Hoc est corpus meū: et q̄ simul confecit et tradidit formam conficiēdi et tradidit virtutem verbis: ⁊ q̄ consecratio panis p̄cessit fractionem: et omnino sic fecit d̄ns vt̄ facit eccl̄ia. Et sic cōstructio h̄ modo: Accepit iesus panē ⁊ b̄ndicēns ait: Hoc est corp̄ meū ⁊ fregit et dedit eis. **Et accepto calice:** salutari. De q̄ p̄s. Calix meū inebriās ⁊c. **Dedit** / de of̄ficiū sui p̄sumatiōe: de humani generis saluatione: de hostis defectione. **Et biberunt ex illo omnes:** quia pro omnibus est effusus. Blo. Ebrietas felix salutaris satietas: quę quanto copiosius sumitur: tanto sobrietatē mēt̄b̄ donare dignat̄. **Hic ē sanguis meū:** quē do vobis in potū: sicut corpus in cibū. Joh. vi. d. Caro mea vere ē cib̄: ⁊ sanguis meū vere ē potus. Sed iudas et ei similes nō sariant̄ hoc cibo: nec sitis eorū sedat̄: Eccl̄. xiiij. b. Sanguis dico noui testamēti dedicat̄. Utrūq̄ enī testamēti sanguinis effusione confirmatū est: Heb. ix. c. **Amē dico vobis ⁊c.** Hoc exponit multis modis. Primo modo ad l̄fam sic. Dedit d̄ns discipulis suis bibere: et possēt ei dicerē: vt̄ forte dixerūt: Dediti nob̄ bibere: ⁊ tu q̄re nō bibis: Et r̄ndēs d̄ns ait: Amē dico vobis q̄ nō bibā amodo de hoc gemine vitis. i. de vino. **Et in diē illū.** i. post resurrectionē. **Cū illud bibā nouū in regno dei.** i. in nouat̄ in gloria immortalitatis post resurrectionē: q̄n̄ comedit ⁊ bibit cū discipulis. Et h̄ eus gelū nō dicit q̄ d̄ns bibit tūc̄m̄ h̄ diē q̄dā Blo. i. Act. Sc̄do modo sic. **Q̄ntice** fm̄ quē modū / vitis ē synagoga. **Uñ Esa. v. d.** Vineā d̄ni exerceitū dom̄ isrl̄ ē. **Uñ d̄ns. ij. d.** Quō p̄uersa es mibi i prauū vit̄ aliena. **Benimina vitis sūt cerimonialia leḡ.** Et ē s̄sus. **Uñ d̄ns q̄ bibi de gemine hui⁹ vitis. i. delectat̄** sum in sacrificijs ⁊ cerimonijs synagoge: in q̄rāt multi boni: sed amodo non bibam. i. non erit mibi accepta: nec delectabor in eis vsq̄ in diē illū cum illud bibam nouū in regno dei: id est donec eodem populo fonte baptismatis innouato: ⁊ ei⁹ certimonijs sp̄ualit̄ innouatis delecter in illis. Tertio mō fm̄ Am̄b. **Vitis ē humana natura: geminē vitis mortalitas. Benimē hui⁹ vit̄: bibit q̄n̄ corp̄ mortale assumpsit.** Et ē s̄sus: **Uñ bibā amodo ⁊c.** id est post passionē cū corpus deposuero. i. ab aia sepauero: nō assumā illud q̄d modo ē mortale: donec resūmā illud immortalit̄ ⁊ ipassibilit̄: gl̄ia inouatū. **Et vobiscū diē / fm̄ Barth̄gū: significās ipsos discipulos sua corpa imortalia resūpturos: licet nō eodē tpe.** Per h̄ aut̄ q̄ diē: De h̄ gemine / notat eadē corpa resurrectione substantia q̄d eadē manēt̄: sed q̄litas mutabit̄. Quarto mō exponit sic: **Uñ ē populus iudaicus: geminē est inueterata malicia illius. De qua bibit dom̄n̄ ante calicē passionis: postea nō bibit de eodem in fine gaudiū de eius conuersione.** **Uñ sensus ē: Uñ bibā amodo de hoc gemine vitis. i. de malicia iudeorū non bibam amplius calicē passiois: sed postea in fine mūdi bibam de eodē conuerso calicē exultatiōis.** **Et hymno dicto.** Forte aliquo psalmo p̄ gr̄arūactionib̄ dicto: sicut modo dicit̄: **Diserere mei de⁹.** In quo reprehendunt̄ multi: qui tanq̄ bruta nec ante cibū nec postea gr̄as agūt. **Uñ Chryf. Audiāt quicūq̄ velut porci māducātes / simplicit̄ calcitrant mēt̄ā sensibile: cū deceret gr̄as agere.** Audiāt ⁊ q̄ vltimā orationē in missa nō expectāt. **Hoc enī ill⁹ orōnis symbolū est: id ē signū.** **Hymnū dixit: vt̄ nos idipsū faciam⁹.** **Uñ. i. J. h. f. v. d. In oib̄ gr̄as agite. i. Timoth. iij. b. Nihil reijciētis**

q̄d cū gr̄arūactiōe p̄cipit: sanctificat enī p̄ x̄bū dei ⁊ orōnē. Exēplū de lactuca. **Uñ hymnū vocat sermonē illū quē recitat Joh. xij. xiiij. xv.** Duo consummato exijt in montem. **Hoc exēplo p̄cessio fit de refectorio ad eccl̄iā cantādo post refectionē.** **Exierūt in mōtē oliuarū. Moralit̄.** Post egnā ⁊ hymnū ascendit in mōtē oliueti / significās q̄ p̄ sacramenti d̄nici susceptionē et orōnis deuotionem ascendit ad eminentiā donorum spiritus sancti quę p̄ oleū significatur. **Et per hoc etiam inuenis q̄ merito orationis et virtute sacramenti ascendit ad laudes glorificati corporis: quę per oleū designantur: quia oleum superat: in hoc agilitas. Itē penetrat: in hoc subtilitas. Itē sanat: in hoc impassibilitas. Itē illuminat: in h̄ claritas. **Uñ Esa. lxxij. a. Dabo eis coronā p̄ cinere. i. gloriā eternā p̄ carnis mortificatione: oleū gaudiū p̄ luctū. i. dotes corporis p̄ luctū p̄nię.** **Et ait eis iesus: qui cū eo exierunt in montē. Talibus enī q̄ cū d̄no exiūt vel ascendūt in montē p̄tēplatiōis ⁊ se cū d̄no passioni vel mort̄ p̄ fratrib̄ nō formidāt exponere: reuelat d̄ns secreta sua. **Uñ Joh. xv. c. Vos aut̄ dixi amicis: q̄ q̄ audiu a p̄te meo nota feci vobis.** **Uñ d̄ns sc̄daliq̄b̄imini.** Post egressū ad montē oliueti: post d̄nici corporis ⁊ sanguinis susceptionē p̄dicat̄ eis casus eorū: q̄ si p̄ h̄ diceret nobis q̄ ei⁹ discipuli sum⁹: bona facere incepistis / ideo p̄parate vos ad tēptationē. **Uñ Eccl̄. ij. a. Fili accedēs ad seruiturē dei sta in iusticia ⁊ timore: et p̄para aiam tuā ad tēptationē.** Illud etiā notat / q̄ nemo quantūcūq̄ bonū faciat / secur⁹ ē in hac vita. **Uñ. j. Cor. x. c. Qui se existimat stare videat ne cadat.** **D̄ns dicit: q̄ oēs boni casū cuiuslibet reputāt suū. ij. Cor. xi. g. Quis ifirmat̄ et ego nō infirmor⁹.** **In nocte ista / dicit. i. in vita p̄sent̄: in q̄ oēs q̄ p̄te volūt̄ viuere in christo: p̄secutionē patiunt̄.** **In me. i. ad me q̄si ad lapidem offēdetis.** **Esa. viij. c. Erit aut̄ i lapidē offēsiōis ⁊ i petrā sc̄dali duabus domibus israel.** **Matth. xvij. a. Uñ mūdo a scandalis.** **Quia scriptum est. Zach. xij. d. Sed aliter. Ibi enī dicit̄: Percute pastore ex p̄sona p̄phete: imo oim̄ antiq̄rū desiderantiū d̄ni passionē. a. d. deo patri: mitte filium in carnē vt̄ p̄cutiā ⁊ gen⁹ humanū ex morte eius saluet̄. Pater aut̄ exaudit eorū orōnē: r̄ndens: cuius r̄fionē ponit euāgelista: **p̄ percutiā pastore. i. mittā filiū ⁊ p̄cutiōi exponā.** Sed eo p̄cusso: **Dispergent oues. i. apl̄i ab vnitate fidei dissoluēt̄.** Septuaginta habēt: Percute pastore ⁊ r̄ipe oues: q̄d sat̄ p̄ueniēt̄ peti possēt mō: q̄ ipsi pastores deuorāt ⁊ dispergūt oues suas. **Eccl̄. xxxiiij. b. Disperse sūt oues meę: eo q̄ nō esset pastor. Sz mlti sūt q̄ pascunt̄.** **Zach. xi. d. Sume tibi vasa pastozis stult̄: q̄ ecce ego suscitabo pastozes in terra: q̄ derelicta nō visitabit̄: dispersū nō queret ⁊ p̄ritū nō sanabit̄: et id q̄d stat non enutriet̄: et carnes p̄tinguū comeder̄. **Moralit̄.** Percusso plato morte peti: dispergunt̄ subditi: et ideo demōes maxime insidiant̄ p̄elatis. i. **Regl. viij. a. Totū pōd⁹ p̄lij versū fuit i saul. Et ipso mortuo dispersus est populus me⁹. iij. Regl. xxij. e. Rex syrie p̄cepit p̄ncipib⁹ currū dicens: Nō pugnabitis ⁊c.** **Scriptū ⁊c. Chryf. In h̄ nos docet scripturis intēdere. Item mōstrat se non esse alienū a veteri testamento. Itē ostendit q̄ ver⁹ ē p̄silū de crucifixiōe sua. Itē docet q̄les fuerūt apl̄i añ passionē ⁊ q̄les p̄. **Sed postq̄ resurrexero p̄cedā ⁊c. Sic bonus pastor surgens a terrenorū amore: reirgēs etiā i eminentia vite debet subditos p̄cedere ⁊ trāsuchere de mūdo ad cēlū. Joh. x. b. Bon⁹ pastor aiam suā ponit p̄ ouib⁹ suis: Et cū emiserit oues añ eas vadit ⁊ oues eū sequūt̄. **Uñ d̄ns ait illi: et si oēs ⁊c. Chryf. O petre mō timebas ne eēs traditor et cogebas iohannē**************

Zach. 13. d.

Matth. 26. c.

Moraliter

ps. 26. c.

ps. 22.

ps. 50.

Et cogebas iohanne interrogare quis esset: nunc christo cla-
man te fortis dicitis. An h: a multo amore. Et in h loco ge-
rit petrus typum multorum q in xpi teptationu vl tribulationu:
petrine fortitudinis esse psumit: sed reprobatio aduentus qles
sunt manifestat. An Ecclj. xxvij. a. Vasa figuli. pbat formax et
hoies iustos tepra-

Matth. 26. d. xxxiiij. b. Qui non
Luc. 22. d. est xpi pauca reco-
gnoscit. a. Qui
p bis gall voce
dedit ter me es
negatur. Dat.
Luc. 22. d. lucas r iohan-
nes simplici dicit:
Anteq gallus can-
tet/ter me negabis:
no ponentes bis vel
ter: solus marcus dicit
Piusq bis gall vo-
cem dedit: per qd

inuif/ q trina negatio fuit icipita ante pmi gallicatu: qd tres
pdicti antederes dixerut simplici: Anteq gall cantet/ter me
negabis. i. trina negatione ichoabis: et an scdm fuit psumata:
qd antederes marcus ait: Piusq bis gallus vocem dedit/ ter
me negabis. i. tertia negatione psumabis. Gallus est pdicator
vl doctor: ppi galli ppterates q pdicatori vl doctori co-
ueniut De qb Dat. xxvj. c. sup illud: Anq gall caret r. Et
sup illud Job. xxvij. d. Quis dedit gallo intelligenti. An caru
huius galli qd e i hoie nisi trina negatio. i. triplis vis auersio:

Et si oportuerit r. Moraliter: Petrus typus gerit spei r
fidetis: q an reprobatioes de statu r pueraria facile psumit: i.
tribulatione ho nulla virtus facili cadit: vii moro rarissimos r de-
bilissimos hz etia i virtis pfectissimis. c. Sicut aut r oes
dicebant. Oes stultes an tepratione pueraria pmisserunt:
s adueniente nocte teprationu r tribulationu fuga accipiut se/
pe. An Dat. xxvj. f. Tunc relicto eo oes discipuli fugerut.
d. Et veniut in hdiu cui nome gethsemani. Hoc est
q iohanes dicit. xvij. a. Egressus e iesus cu discipulis suis
tras tozeret cedron vbi erat hortus. Interpretat aut gethsema/
ni torcular: q sicut i torculari copressis vuis vni expmitur:
ita in pnia compressis pctis intus in corde p vera pntionem
vni coppressionis exteri p oculos eliquat. In hac venit ie-
sus cu discipulis suis: q sic fugat a corde pctois p pntm cu
oi turba virtutu: sic redit p pnia cu eade turba: q pnia oia
ablata restituit. Gethsemani. Glo. i. vallis pinguium: vbi
tauri pingues oblederut illu: r vituli mlti circudederut eu. e
Sedete hic donec ore. Hic docemur tpe ozonis secretu
grere r tumultu fugere. An Dat. vj. a. Cu ozaueri itra i cu
biculu r claude ostiu r oza pzem tuu i abscondito: Oz aut secu
assupsit petrus/ iacobu r iohane: significat tpe ozonis tribu-
tib maxie innitendu e. i. prudetie/ patietie/ charitati. Petrus
agnosces iterprat: et significat prudetia q docet qd petedu. p
ut oportet iacobu luctator: r significat patietia q sustinet ho-
stis impugnationes in ozione. iohanes gra: et significat chari-
tate que ozone informat. f. Donec ore. Contra. Esa. xlij.
e. Mo erit tristis neq turbulens. Sol. Duplex e tristitia: pas-
sionis/ r copassiois. g. Tristis e aia mea vsq ad mortem/
exclusiue. q. d. vltra mortem n extedet tristitia mea r meoz
s i morte moiet. An Job. xvj. c. Tristitia via ptef i gaudi-
um. E conuerso gaudium hui mundi in morte moiet. Ande
Prover. xlij. b. Ritus dolore miscebitur. Alii g. Tristis
e aia mea vsq ad mortem: tristitia copassionis: q etiam eis
copator vsq ad mortem. Hoc est: multos q tm vsq ad muti-
latione veteris hois tristant: quales sunt illi q de vno pcto
dolent: vel si de oib/ cessant tm r emedare no curat. b. Susti-
nete hic. i. i hac vita pseti dnm quatuqz graues r poderosu
se exhibeat i tribulationib. Itē Sustinete hic: fasciculu tri-
bulationu r teprationu quatuqz graues sint: et quato gra-
uis: tribulatio: tanto copiosio: erit postea solatio. An Ps.

Moraliter

Amē dico tibi: q tu hodie in
hac nocte pnsq bis gall vo-
cem dedit ter me es negatu-
rus. At ille ampli loqbat: Et
si oportuerit me simul comori
tibi: no te negabo. Similiter
aut r oes dicebat. Et veniut i
hdiu cui nome gethsemani: r
ait discipulis suis: Sedete h
donec ore. Et assumit petrus r
iacobu r iohane secu: r cepit

scdm multitudinē dolorum meoru in corde meo/ cōsolatio-
nes tuę letificauerūt animā meam. Tob. iij. d. Hoc habet p-
certo omnis qui colit te: qz vita eius si in p-batione fuerit co-
ronabitur: si autem in tribulatione fuerit liberabit: quia post te-
pestatem tranquillū facis: r post lachrymationem et fletum
exultationem infun-
dis. Ideo dicit spon-
sa/ Cant. i. d. Fasci-
culus myrrhe dile-
ctus meus mihi r. Amos. ix. b. Fasci-
culum suum sup ter-
ram fundauit dñs. i.
super ecclesiam. Vel
Sustinete h: one-
ra fratru. Gal. vj. a.
Alter alterius onera
portate. Et vi-
gilate mecu. De-
cum dicit: no cu dia-
bolo: sicut illi qui vi-
gilant ad peccata. Job. xlij. c. Sic in tenebris quasi in luce
ambulāt. k. Et cu pcessisset paululu/ sepans se a di-
scipulis suis/ docens secretu querere ad ozadu. An Dat.
vj. a. Cum ozaueris intra in cubiculu r. Item docēs fugere
laudes hominū. Dat. vj. a. Attendite ne iusticia vram r.
Chryf. Consuetudo erat ei sine eis ozare: hoc aut faciebat
docēs secretum querere in oratione. l. Procidit sup tra.
Dat. xxvj. d. dicit: Et procidit i faciem suā. In quo no-
tant duo. Extēio mētis i anteriora p factū desiderū. Phil.
ij. c. Que retro sūt obliuiscēs i ea q an sē mēspū extēdes. Et
humiliatio mētis in sui cognitiōe. Unde r bene sequitur: m
Et ozabat/ docens orationē in humilitate esse faciendam.
Ecclj. xxxv. c. Oro humiliat/ se nubes penetrat. n. Tras-
fer calicē hūc a me. In hoc vbo exprimit infirmitas hu-
manę nature i christo: r dat nobis forma ozandi et exēplū vt
quātū possum/ cu deo/ morte vitem: si nō possum/ volūratē
nostrā diuine subiiciam. Exponit aut multū modū. Primo
sic. Trasfer calicē hūc. i. passionē hāc. o. A me: vt. i. nō
bibā illum. Et ē ista petitio nature infirmę: sed expressio ra-
tionis ad nostram eruditiōe. Secundo sic. n. Trasfer
calicem hunc a me: nō vt non veniat/ sed vt cito transeat.
Tertio sic. Trasfer calicem hunc a me: id est a meis. i.
discipulis: vt. i. non remaneat: sed transeat scandalum passio-
nis. Quarto sic. Trasfer calicem hunc: id est timorem
mortis. o. A me: id est a meis discipulis: vt non timeant
mori pro nomine meo. Quinto modo sic. n. Trasfer cali-
cem hūc: id est dolorem mortis. o. A me: id est muta in
gaudium immortalitatis: qd factū ē i die resurrectionis. Sexto
modo sic. n. Trasfer calicē hūc. i. pntm illatę passiois. o
A me/ a meis. i. iudicis: vt nō remaneat i eis finalit/ s pnterit
r reuertantur ad me. Idem ozauit in cruce. Dicit aut passio
vel tepratio vel tribulatio quelibet temporalis/ calix: qz mē-
surate datur a deo. Beatus Bern. Agnosco vocem egroti i
medico: considero charitatem: stupeo miserationē: expauesco
dignationem. Chryf. In dicēdo/ trasfer: mōstrat qd huma-
num est. In dicēdo/ nō qd ego volo: edocuit quod vir-
tuosum est. Et plūs. Erudit etiā natura reluctate sequi deū.
Ecclj. xlij. d. Gloria magna est sequi dominum. p. Sed
qd tu. Ecce vera obedientia. Act. ix. a. Domine quid me
vis facere. q. Et venit r inuenit eos dormientes: nō
solum corpore sed magis mente: nam torpores r timores et
tristitie mentem eorum occupauerunt r oculos cordis oppri-
mebant. Moraliter/ autem aduentus christi corporalis ad
discipulos dormientes/ significat aduentum eius spiritualem:
quo suos visitat in tribulatione. Oz aut ter visitat: et primo
r secundo inquirir: tertio quietem indulget: significat tria be-
neficia que dñs visitando tribulatis operatur in eis. Primum
illuminatio mētis ad cognoscēdu. Esa. xxvij. e. Sola vera-
tio tantūmodo dabit intellectum auditui. Ps. Et nox illumi-
natio mea. Secūdu

pauere r tedere. Et ait illis:
Tristis e aia mea vsq ad mor-
tem. Sustinete h r vigilate me-
cu. Et cu pcessisset paululu p-
cidit sup tra r ozabat: vt si fie-
ri posset trasfret ab eo hora: et
dixit: Abba pat: oia possibi-
lia tibi sūt: trasfer calicē hūc a
me: sed si qd ego volo: sed qd
tu. Et venit r inuenit eos dor-
mientes. Et ait petro: Simon

glant ad peccata. Job. xlij. c. Sic in tenebris quasi in luce
ambulāt. k. Et cu pcessisset paululu/ sepans se a di-
scipulis suis/ docens secretu querere ad ozadu. An Dat.
vj. a. Cum ozaueris intra in cubiculu r. Item docēs fugere
laudes hominū. Dat. vj. a. Attendite ne iusticia vram r.
Chryf. Consuetudo erat ei sine eis ozare: hoc aut faciebat
docēs secretum querere in oratione. l. Procidit sup tra.
Dat. xxvj. d. dicit: Et procidit i faciem suā. In quo no-
tant duo. Extēio mētis i anteriora p factū desiderū. Phil.
ij. c. Que retro sūt obliuiscēs i ea q an sē mēspū extēdes. Et
humiliatio mētis in sui cognitiōe. Unde r bene sequitur: m
Et ozabat/ docens orationē in humilitate esse faciendam.
Ecclj. xxxv. c. Oro humiliat/ se nubes penetrat. n. Tras-
fer calicē hūc a me. In hoc vbo exprimit infirmitas hu-
manę nature i christo: r dat nobis forma ozandi et exēplū vt
quātū possum/ cu deo/ morte vitem: si nō possum/ volūratē
nostrā diuine subiiciam. Exponit aut multū modū. Primo
sic. Trasfer calicē hūc. i. passionē hāc. o. A me: vt. i. nō
bibā illum. Et ē ista petitio nature infirmę: sed expressio ra-
tionis ad nostram eruditiōe. Secundo sic. n. Trasfer
calicem hunc a me: nō vt non veniat/ sed vt cito transeat.
Tertio sic. Trasfer calicem hunc a me: id est a meis. i.
discipulis: vt. i. non remaneat: sed transeat scandalum passio-
nis. Quarto sic. Trasfer calicem hunc: id est timorem
mortis. o. A me: id est a meis discipulis: vt non timeant
mori pro nomine meo. Quinto modo sic. n. Trasfer cali-
cem hūc: id est dolorem mortis. o. A me: id est muta in
gaudium immortalitatis: qd factū ē i die resurrectionis. Sexto
modo sic. n. Trasfer calicē hūc. i. pntm illatę passiois. o
A me/ a meis. i. iudicis: vt nō remaneat i eis finalit/ s pnterit
r reuertantur ad me. Idem ozauit in cruce. Dicit aut passio
vel tepratio vel tribulatio quelibet temporalis/ calix: qz mē-
surate datur a deo. Beatus Bern. Agnosco vocem egroti i
medico: considero charitatem: stupeo miserationē: expauesco
dignationem. Chryf. In dicēdo/ trasfer: mōstrat qd huma-
num est. In dicēdo/ nō qd ego volo: edocuit quod vir-
tuosum est. Et plūs. Erudit etiā natura reluctate sequi deū.
Ecclj. xlij. d. Gloria magna est sequi dominum. p. Sed
qd tu. Ecce vera obedientia. Act. ix. a. Domine quid me
vis facere. q. Et venit r inuenit eos dormientes: nō
solum corpore sed magis mente: nam torpores r timores et
tristitie mentem eorum occupauerunt r oculos cordis oppri-
mebant. Moraliter/ autem aduentus christi corporalis ad
discipulos dormientes/ significat aduentum eius spiritualem:
quo suos visitat in tribulatione. Oz aut ter visitat: et primo
r secundo inquirir: tertio quietem indulget: significat tria be-
neficia que dñs visitando tribulatis operatur in eis. Primum
illuminatio mētis ad cognoscēdu. Esa. xxvij. e. Sola vera-
tio tantūmodo dabit intellectum auditui. Ps. Et nox illumi-
natio mea. Secūdu

Moraliter

Ps. n. s.

natlo mea. Secundum est corporis exinanitio. Unde dixit pe- tro: Non potuisti vna hora etc. Et de hoc duplici beneficio dicitur Act. xij. a. In ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vincens catenis duabus: et ecce angelus domi ni affuit et lumen refulsit in habitaculo percussosq; latere petri excitavit eu dicens:

Surge velocit. Ter- tiu beneficiu / psolatio q de tepratos et tri- bulatos refouet i ip- sa temptatioe. Job. ij. d. Post teprati- one trāqllū facit etc. Et hec e reqes quā dormiētib' indulfit dices: Dormite iā et reqescite. In h aut q ip inuenit eos dormiētes / oñdit q etiā fortissimi i tēp- tatione qñ nihil vi- dēt. Refert aut hec triplex dñi visitatio ad tres vltres aīę. In nocte em tribulatiois visitat dñs rationabilē / bonas cogita- tiones inspirādo: pcupiscibilē / sancta desideria inflāmādo: ira- scibilē celū excitādo. Et h e qd dicit Job. xxxij. d. Nec omnia opat de' trib' vicib' p singulos vt reuocet aīas eoz a corrup- tione et illuminet luce viuētū. **Apstice.** Dormitatio apo- stolorū significat negligētā et somnolētā pēlatoz: qñ dñs ad vigilandū trina visitatioe horat. Primo sollicitās eos sup- plicioz cōminatione. Secdo psolas pēlatoz pollicitatione. Tertio pulsās succūbendi pudore / dices ironice: Dormite iā et reqescite. q. d. nō modo tpus e dormiēti aut quieti scendit sed pot' vigilādi et laborādi. Eccl. ij. b. Temp' bel- li et tpus pacis. In h etiā q dicit Dormite iā qñ fit iōne. i. plato: Quid tu sopore depmeris: surge et iuoca deū tuū: Jo- ne. j. b. Prouerb. vi. b. Usq; quo piger dormis: qñ cōsurges e somno tuo. **a** Nō potuisti vna hora etc. Ana dicit: qz breuis est molestia tribulatiois que est i temptatioe respectu iocūditatis q erit i eterna remuneratione. ij. Cor. iij. d. Id qd e i pñti momētanē et leue tribulatiois nřę supra modū i sublimitate eternū glorię pōdus opat i nob. **b** Vigilare mecu nō cū diabolo. Job. xxxij. c. Dane pmo p̄surgit ho- micida etc. **c** Vigilate. j. Pet. v. b. Sobriū estote et vigi- late etc. **d** Et orate etc. Et amore orōnis fur pterit' fugit et victi succurrūt. i. scri āgeli. Qui igi i tēptatioe nō clamat orādo / sociū furis et dñi sui p̄ditoz se eē demonstrat: qz fures vider et isidias q parat castro dñi sui / et nō denūciat ei vt cu- stodiat castz suū. j. Regl. xj. a. Dixit seniores iabes galaad pcedere nobis septē dies vt mittam' nūctos ad vniuersas iras isrl: et si nō fuerit q defēdat nos egrediemur ad te. **e** Spi- rit' qdē p̄mpt' e. Hic arguit dñs ap̄loz p̄sumptuosas p missioē. q. d. vos dicebat' vos p̄mptos ad moriēdū p me qz fuit facile: qz spūs p̄mpt' e ad p̄mittēdū: sed dormitio indici- um est vřę fragilitatis: qz caro est infirma. An ideo / quātum de ardore spūs p̄fidm': tātū de carnis fragilitate timeam'. Itē Hiero'. Hoc p̄tra euticianos: q dicit tñ vñā volūtātē et opationē fuisse i christo. Cū eni dicit: Spūs qdē p̄mpt' ca- ro aut infirma: duas volūtates ostendit. Vñā humanā que e carnis: et aliā diuinā / que est deitas: vbi humana p̄f carnis infirmitatē recusat passionē: diuinā p̄mptissima e: qz formidare in passione fragilitatis e: pficere aut dispensationē diuinę vo- luntatis atq; virtutis est. **Apstice.** **e** Spūs. i. homo spūalis p̄mpt' est ad bona faciēda: et ad mala pro dño susti- nenda. Ps. Paratū cor meū deus: paratū cor meū. **f** La- ro vero infirma: id est homo carnalis infirm' ad vtrūq;. Gen. vj. a. Nō p̄manebit sp̄rit' me' i hoīe. **g** Erant em oculi eoz grauari: interiores timore: exteriores vigilariū longitudine. **b** Et ignorabāt quid responderēt ei: erubescētes / quia non poterant modicū vigilare cum eo / p quo se mori paratos iactauerant. Unde Chryf. Qui cōmo-

ri elegerant / neq; simul trīstari neq; vigilare poterant. Job; ix. a. Si voluerit p̄cedere cū eo: nō poterit respondere ei vnū pro mille. **Et venit tertio.** Rab. Tribus vicibus ora- uit dñs: vt nos a peccatis p̄teritis veniam / et a malis p̄senti- bus tutelam / et a futuris periculis cautelā oremus. Item vt

Quare ter ora- uerit dñs

fic: Venit hora: ecce fili' hoīf tradet in man' pctōz. Surgi- te eam'. Ecce q me tradet pro- pe e. Et adhuc eo loquēte: ve- nit iudas scarioth vn' ex duo- decim: et cū eo turba mltā cū gladijs et lignis missi a sumis sacerdotib' et scribis et seniori- bus. Bēderat aut traditor eis signū / dices. Quemcumq; os- cular' fuero / ipse e tenete eū:

omnem orationē no- stram ad tres perso- nas: id est patrē / et fi- lium / et sp̄s sanctum dirigamus. Itē vt contra triplicis pec- cati temptatioē: id est p̄cupiscētię car- nis: p̄cupiscētię ocu- loz: ambitiois se- culti dypeum oratio- nis opponam'. Itē vt orationis virtute triplicem timorez. i. mortis / vltim' / do- loz abijciam'. Itē

Math. 26. e. Luc. 22. e. Job. 18. a.

Math. 26. e.

Ap. 7. rēf. b

pter trinam temptatioē passionis: calphē / pilati / herodis. Item vt tres vires animę in oratione attentas esse debere do- ceret: vt rationalis accensa sit in meditādo: concupiscibilis feruida in desiderando: irascibilis fortis peccata sua abomi- nando. Item vt tria in oratioe esse petenda monstraret. i. pec- carozum remissionem: virtutum cōseruationē: glorię adeptio- nem. Item vt tria genera hoīm orare doceret. i. noe / daniel / iob: id est p̄latoz / p̄nētes / cōiugatos. Omnib' em necessa- ria e oratio etc. Sequit. **Surgite eam'.** Hic docet in tēptatione surgendū esse: qz stādo non iacēdo pugnat. Vñ et stephanus in sui lapidatione vidit iesum stantem: Act. vij. g. Eundem est etiā obuiam temptatioib'. Or autem indi- stincte dicit: **Eam' / docet quib' temptatioib' e directo oc- currere: vt sunt temptaciones spirituales.** Unde Jaco. iij. b. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Alię sūt fugiēde: vt carna- les. Unde. j. Cor. vi. d. Fugite fornicationem. **Et eam'.** Blo. Postq; tertio orauit et apostolorū timorem p̄nitentia corrigendum docuit / securus ad passionē pergit dices: Sur- gite eamus etc. quasi non nos inueniant timentes: sed vltro eamus obuiam: vt passuri gaudium et confidētiā videant. **Ecce qui me tradet prope est.** Prope dominū sūt qui tradunt eum. i. clerici. s. eodē. d. Qui intingit mecum etc. **Diēre. xj. c. Quid e q dilect' me' i domo mea etc.** **Cum gladijs etc.** Nō dicit: cū gladio spiritus qd est verbū dei: **Ep̄. 6. c.** qd reuera decet apostolū: s. cū gladijs. i. lingua nequā et cor- de maliuolo. De p̄mo Ps. Lingua eoz gladi' acul'. **Diēre. Ps. 56. ix. c. Sagitta vulnerās ligua eoz dolū locura e: i ore suo pa- cem cum amico suo loquitur: et occulte ponit ei insidias.** De secundo dicitur Prouerb. xij. c. Est qui p̄mittit et quasi gla- dio pungit cōscientię. In reprehēsiōe iude dicitur: Et cū illo turba mltā. Et certe si h i iuda p̄ditoze reprehēdit: i ep̄isco- pis qui illius locum tenent non cōmendatur: Sed sicut dicit Seneca: Del muscē sequitur / cadauera lupi: turba hec p̄- dam sequitur non hominē. Amos. vj. a. Uē vobis qui opu- lenti estis in sion: et confiditis i monte samarię optimates ca- pita populoz ingrediētes pomparice domū israel. **Ab istis mittitur turba cōtra iesum: qui exemplo istozum: id est p̄gla- tozum doctoz cōsiliarioz populi occidūt in se iesum: id est sa- lutem.** **Diēre. xxiij. d. A prophētis hierusalem egressa e pol- lutio super omnem terram. j. Esāre. ix. a. Danus p̄nci- pum et magistratuū fuit in trāsmigratioe hac p̄ma.** **De- derat autem traditor eis signum.** Chryf. Cur signū dedit: Timebat ne sic alia vice p̄ mediū illoz transiret: Luc. iij. b. qd fecisset si voluisset: Vñ et excecauit eos qñs habe- rēt lucernas: ita vt āreret ipse: Quē queritis? Job. xvij. b. Signū dedit: osculum. Tale est osculum mūdi: Illū eni so- lum decipit et p̄dit quē osculat. Prouerb. xxvij. a. Delioza sūt vulnera diligēt / lōgini / q; fraudulēta oscula odiēt. i. iude.

Et ducite caute. Chryf.

26. b. p̄mpt'

Apstice

Apstice

Ps. 107.

Et ducite caute. Chryf. Timebat ne sicut in monte se transformauerat: tali modo nuc de eoz manib' laberet. Sed quid e b: nunqd putabat eu alicui latere: nunqd credebat eu esse dei filium: discipulus qdem eius erat z miracula eius viderat que solus deus facit. Chryf. respodet. Putabat signa que viderat non diuinit' sed magice facta. b. Ave rabbi. Mat. xxvi. c. Ave rabbi zc. Ubi Chryf. Quata neq' tiam demonstrant aio pditionis: Talis est ista saluatio iniq' dolosa. ij. Reg. xx. c. Salue mi fra' dixit ioab / et tenuit manu dextera m'cu amaf' qsi osculans eu: q percussit eum. Prover. xxvij. c. Qui bndic' pxio suo voce grad' de nocte p'fur ges / maledicet filio e. c. Et oscular' e eu. Quare suscepit dñs osculu' p'ditor: z p'misit os pollutu' ptingere labia sua: d'ic'o. Mo vt doceat nos simulare pditione: s ne pditione' fugere videat: z vt p'phetia ipleret q dicit: Cu his q oderu't pac'e era pacific'.

Mat. 26. c. Luc. 22. c. Job. 18. b.

Ps. 119. Ps. 40.

Ps. 87.

Et ducite caute. Et cu venisset statim accedens ad eu ait: Ave rabbi. Et oscular' e eu. At illi man' inieceru't i eum: et tenuerunt eu. Un' aut' qda de circustantib' educens gladiu' percussit seruu' sumi sacerdoti / z amputauit illi auricula. Et respodens iesus ait ill': Tanq' ad latrone existis cu gladijs z lignis coprehedere me: Quoti die era apud vos i teplo docens z non me tenuist'. Sed

lescens aut' qda sequebat eu amict' syndone sup nudu. i. nihil idum e'ti habes nisi sola syndone. i. sola necessaria vite: nulla supflua: z etia tenuerunt eum. Sed ille relicta syndone nudus pfugit ab eis: ostendens ipalia oia etiam necessaria tutius dimittere z nihil b'ne q' in mudo aliq' possidere. Unde illi adolescenti q oia madata a iuuentute fuauerat: z dixerat: qd adhuc mihi de e: rider domin'. Si vis p'fec' esse: vade et vende oia que habes zc. Dat. xix. c. Et h est adolescens id est i bono cresces qui a multitudine se parat' sequitur m' te z corpe. k. Amictus syndone. i. sola vite necessaria i mudo habes: que p syndonem q e vestis simplex designatur. De q. Prover. viij. c. Syndone fecit fortis mlier. i. aia fortis: et vendidit: ad lzaz: et dedit paup' z secuta e saluatoz. At ille relicta zc. Juxta exemplu' ioseph qui relicto adulterij pallio suo maluit nudus deo q' indutus meretricis cupiditate' seruire: Ben. xxix. c. At ille zc. Glo. Quis iste fuerit: euangelista no die: quia ho plus ceteris dñm amauerit: res ipsa indicauit. Contra. Immo petrus: vt dicit Aug'. Sol. Forte oes q'q'it amauerunt iesum: sed petrus ardens: z iste. i. iohanes vel iacob' fm quosdam natural' vt ita dicam: qz cognati eius erant. Al iohanes plus amasse dñm dz: qz familiarioz oib' ei fuit: z dñs eum plus dilexisse dicit: qz maiora signa familiarioz amoris ostendit. Sequit' m. Et adduxerunt iesu ad sumu' sacerdotē zc. Sed pus ad anna' dicit Job. xvij. b. quia domus eius pmo occurrit eis: et qz cocer erat calphe pontificis. Isti duo a romanis emerant sibi sacerdotiu' in q' sibi vicissim succedebat. Postea adduxerunt ad domu' calphe: qui erat pontifex anni illi' z in sacerdotio ministrabat i illo ano. Et puenerunt oes sacerdotes z scribe zc. Ad qd: Certe vt tractaret de morte iesu. Adhuc sepe puenit' hec trila genera hominu'. i. sacerdotes legis / doctozes et abbates tractates de morte iesu. Job. xv. d. Congregatio hypocrite sterilis. Eccl. xxj. b. Stupa collecta synagoga peccatu' / z psumatio eoz flama ignis. Ps. Congregatio tauroz in vaccis populozu' zc. Pet' aut' a loge. Glo. Or negatiōi prim' si christo pxim' fuisset / no negasset. In b' tñ admirad' e: q' dñm no reliq' z si timeat. Or timer nature e: q' sequitur deuotiōis: q' negat oblectiōis: q' pgnit' fidei. p. Secut' e eu zc. Or secur' est fuit amoris: q' aut' a loge timoris. Inter has duas molas terreb' vt granu': amor traheret: timor retraheret: q' aut' t' mult' fuit fragilitatis: q' secur' est / fuit feruoris: q' negauit obreptionis: q' pgnit' misericordie. Item q' sequit' a longe significat ecclesia imitantē christi passione: sed longe differunt: qz ecclesia p se patit: christ' aut' no p se sed p ecclesia. q. Uq' intro i atriu' zc. vbi christu' negauit: z tñ valde modicu' fuit sibi: quid ergo fecisset si diu pmasisset: Quid est dom' calphe nisi curia pncipu': Quid pet' .i. agnoscens / nisi clerice: Dat. ij. a. Stella disparuit magis introgressis ad herode. Ad litera: Atriu' summi sacerdotis e curia romana: qua pet' p'm' papa habitauit. Et sedebat cu ministris: Pet' expectat qd pot' flex iudicaret de iesu: vel amore discipuli: vel humana curiositate. s. Et calefaciebat se ad igne. Beda. Est ignis charitatis: de quo Luc. xij. f. Ignem veni mittere zc. Qui descendens super aplos: eozum ignorantia illuminauit: eozum peccata cremavit: eoz tepiditate inflamauit: eoz fragilitate solidauit. Hec eni quattuor facit ignis: Illuminat / purgat / inflamat / solidat. Est ignis cupiditatis: de q' Ps. Sup' cecidit ignis

Ps. 57.

ccidit ignis et si videret sole. Sic ardet i domo calphe potiffic Ad huc se calefaciunt mistri potiffic: imo ardet i eis. Job. xv. d. Ignis deuorabit te. Dich. vi. c. Adhuc ignis i domo im- pū thesauri iūrat. Ad huc igne sedit petro cū mistris qñ ne- gavit dñm. Sic ignis mīra mala facit petro et socijs ei: q etiā multoz domos cō- burit. i. pscētia. Ad

8.26.f. minus qndecim ma- la facit. Primo solli- tudinē parit. Ecce v. c. Saturitas diui- tis nō sinit eū dor- mire: Lūctis dieb⁹ vitę suę comedit i te- nebris et curis multz et i erūna atqz tristi- cia. Scdo turbatio- nē mētē facit. Pro- uer. xv. c. Esturbat domū suam q secat avariciā: q aut odit munera viuet. Ter- tio pōtionē aię idu- ct. Proverb. j. d. Averso punloz iterficiet eos et pspertas stultoꝝ pder eos. Quarto grauedinē mētis opat. Gen. xij. a. Ubi nos habem⁹: Abraā descendit de egypto diues valde: alia sra bz: grauat⁹ vebemē. Quito ignationē mētis facit. Ecce. xij. a. Qui tetigerit picē inqñabit ab ea. Abacuk. ij. b. Ue q pgregat nō sua: vīqz aggrauat densū lurū: Sexto facit ifa- tionē. Job. xx. d. Lū saturatus fuerit artabit et estuabit: et oīs dolor irruet sup eū. Aug⁹. Diues extra plen⁹ ē int⁹ vacu⁹: car- ne crepat: corde mēdicat. Septio facit pcpitū. Job. xvij. b. Artabunt gressus p̄tū ei⁹ et pcpitabit eū p̄siliū suū: imisit enī i rete pedes suos. Octauo mētē lacerat sic spina. Vñ dñs Bar. xij. c. Luc. viij. b. diuitias appellat spina. Vñ Breg⁹. Profecto spīe sūt: qz cogitationū suaz aculeis mētē pūgūt. Vñ Job. xxx. a. Sub sentib⁹ delittas cōputabāt. Proverb. xlij. d. Per agrū pigri hoīs rē. Mono mētē excecāt. Vñde Tobias. j. c. excecāt ē stercore hirūdinū. i. amore tpaliū. Et sedechias i rebblatha: qd̄ interpretat multa. iij. Regl. xxv. b.

8.26.f. 8.26.g.

a ad ignē. Sūmi vō sacerdotē b et oē p̄ciliū querebāt aduers⁹ c iēsu testimoniū vt eum morti d traderēt: nec iueniebāt. Adūl- ti em̄ testimoniū falsū dicebant e aduers⁹ eū: et pueniētia testi- f mōia nō erāt. Et qdā surgētēs falsū testimoniū ferebāt aduer- sus eū dicētēs: Qm̄ nos au- f diuin⁹ eū dicētē: Ego dissol- uā tēplū h̄ manufactū et post triduū aliud nō manufactum

et submitte duos vros filios bellat Jesu et falsū testimoniū dicat. Sed vere falsus testis nō ē impunit⁹: et q loquit inēda- cia p̄bit: Proverb. xix. b. Aug⁹. Testis falsidic⁹ trib⁹ psonis obnox⁹ ē. Primo deo: cui⁹ p̄sentia p̄tēnit. Scdo iudici: quē mētiēdo fallit. Postremo innocētī: quē falso testimonio ledit

edificabo. Et nō erat pueniēs s testimoniū illoꝝ. Et exurgēs sū- m⁹ sacerdos i mediū infroga- uit iēsu dicēs: Nō rñdes q̄c̄qz ad ea q tibi obijciūt ab his: Al- le aut tacebat et nihil respōdit. i Rursū sūm⁹ sacerdos iterroga- bat eū et dixit ei: Tu es christ⁹ i fili⁹ dei bñdicti: Jes⁹ aut dixit illi: Ego sū: et videbitis filiū n hoīs a dextris sedētē vtur⁹ dei o et veniētem cum nubib⁹ celi.

vel dicendo falsitatē vel tacēdo veritatē. Uterqz enī rē ē qui dīc falsitatē et q tacet p̄itatē: Ille qz vult nocere: iste qz nō vult pdesse. d. Et cō ueniētia testimo- nia nō erāt: qz va- ria: qd̄ aut variat i- certū est: vt dīc Die- ro⁹. Sic testimonia sacerdotū p̄ra susan- nā nō erāt pueniētia: Daniel. xlij. f. Sic etiā testimoniū adul- terē p̄ ioseph nō fuit pueniēs: Gen. xxxix.

Matth. 26. f. Luc. 22. g.

d. Quattuor reqrūt ad vey testimoniū. i. q testes sint rogati iurati: volētēs sciētēs deponāt. Isti etiā nec rogati s̄ spōte se offerētēs: nec iurati nec volētēs s̄ pducti: nec sciētēs s̄ fingētēs deposuerūt: et ideo nō erāt pueniētia eoz testimoniā. Et qdā surgētēs falsū testimoniū ferebāt rē. Propter tria: p̄ mutationē: p̄ additionē: p̄ discussionē. Propter mutationē: qz dñs nō dixit: soluā sed soluite: nec edificabo sed suscitabo: qd̄ tm̄ tēplo viuētī nō materiali puenit. Propt ad- ditionē: qz addiderūt manufactū: qd̄ dñs nō dixerat. Propt discussionem: qz nō eodem sensu quo dñs dixerat retulerunt.

f. Ego dissoluā tēplū hoc manufactū. Glo. Hoc ad- dunt vt p̄le de tēplo iudaico videat dixisse. Et exur- gēs sūm⁹ sacerdos rē. Glo. Frat⁹: qz nō inuenit locū ca- lūniē: motu corpis isantiā mētē demonstrat. h. Ille aut ta- cebat et nihil rñdit. Propt tria. Primo vt sua taciturnita- te apologiā adē solueret: hęc fuit sapiā. Scdo ne calūniādo p- ei⁹ rñsionē peiores fierēt: hęc fuit misericōdia. Tertio vt idignos sua allocutiōe ostēderet: hęc fuit iusticia. Esa. liij. c. Sic ouis ad occisionē ducit⁹: et qñ agn⁹ corā tōdēte se obmutescit et nō apert os suū. Ps. Obmutui et humiliat⁹ sū et silui. i. Rursū

Ps. 38.

sūm⁹ sacerdos infrogabat eū. Vtero⁹. Quid intro- gal ip̄ijssime sacerdotū: an vt accuses: an vt credas: Si vt ac- cuses: arguit te p̄dēnare tacētē. Si vt credas: q̄re p̄tētī crede- re noluit: k. Tu es christ⁹ fili⁹ dei bñdicti. Sacer- dos iste adhuc christū longe futurū expectabat: quē iuxta se videbat: sed nō cognoscebat: sic p̄ls. I. Jesus aut dixit: illi: ego sū: vt inexcusabiles sint. Job. xv. d. Si nō venissē et locut⁹ eis fuissē: p̄ctm̄ nō h̄ent: nūc aut excusationē nō ha- bēt. Ego sū. Glo. Barc⁹: Ego sū. Matth⁹: Tu dixisti: qd̄ idē est. m. Et videbit filiiū hoīs. Glo. Sacerdos interrogat filiū dei: iesus respondit filiū hoīs: ne quaternita- tē faciam⁹ i trinitate: sed hō in deo et de⁹ i hoīe sit. n. Filiiū hoīs rē. Daniel. vij. d. Ecce fili⁹ hoīs cū nubib⁹ celi venie- bat. i. cū sc̄ris significat⁹ p̄ nubes: qz eleuati a terra et suspēsi i celi p̄ p̄tēlationē. Esa. lx. b. Qui sūt isti q vt nubes volant. Itē qz plent pluita. i. ḡra et doctrina: terrā. i. ecclesiā fecūdāt. Ecce. xj. a. Si repletę fuerint nubes: imb̄rē sup trā effundēt. Itē qz pluit doctrinā. Esa. v. b. Vādabo nubib⁹ meis ne pluāt imb̄rē sup terrā. Itē qz coruscāt miraculis et tonāt mi- nis: Vñ et fulgura et tōitrua appellāt Job. xxxvij. d. Mūqd̄ mittes fulgura et ib̄it: et reuertētia dicēt: assum⁹. o. Et ve- nientē cū nubib⁹ celi. q. d. licet me modo statractes villi- ter: adhuc tm̄ me videbit⁹ i maiestate mūdū iudicantē. Vñde Zach. xij. c. Videbit⁹ in quē pupugerunt. Et vide: sacerdos

Job. 19. g. Apoc. 1. d.

interrogat de filio dei: et dñs rñdit de filio hoīs. Quare hoc: Triplīc rōne. Primo ad ostēdendā idēitatē: vt intelligamus eundē esse filiū hoīs et filium dei. Scdo ad informādū nos in s humilitate: vt non

8.26.g.

8.26.g. 8.26.g.

8.26.g. 8.26.g.

Euangelij scdm Marcum

Humilitate: vt non erubescam? inferiores nostri generis: Ipse enim cum duplex genus habeat: vnū ex parte patris: et aliud ex parte matris: fere vbiq; se nominat ex parte inferiori. Tertio ad ostendendū humanę naturę dignitatē: quę talis ē vt ab ea filius dei/filius hoīs nominet. a. Sūm aut sacerdos scindens

vestimenta sua. Luc. 22. g. excusserat eū rabies ad scindēdas vestes puocat. Erat autē mos iudeorū: vt audita aliqua blasphemā i deū scinderent vestimenta sua. Tū etiā paulus et barnabas cū i licaonia q̄si diū adorarent sciderunt vestimenta sua: Act. xliij. c.

Dystice

autē in scissōe vestis sūm sacerdotē figurata ē amissio sacerdotalis dignitatē: sic i diuisione pallij samuelis fuit figurata amissio regie p̄tatis: i. Reg. xv. f. Et q̄ milites qui dñm crucifixerūt non sciderunt tunicam eius / significat q̄ vnitās ecclesię i seculum integra p̄manet. Unde Cant. vj. c. Vna est colūba mea. Item vestimēta sunt virtutes vel opera virtutū. Unde Eccl. ix. b. Omni tpe sint vestimēta tua candida. Apoc. xvj. c. Brūs q̄ vigilat et custodit vestimēta sua ne nudus ambulet. Hęc vestimenta scidit: qz stures in christū peccādo amisit. b. Quid adhuc desideram testes: q. d. sua confessio dānat eū: q̄ blasphemauit se dicendo filiū dei: Et in lege scriptū est: Qui cunq; blasphemat mortis. Leuit. xxij. c. Qui blasphemauerit nomē dñi / morte moriat. c. Audisti blasphemā. Blasphemā est attribuere homini qd̄ soli deo conuenit. d. Quid vobis videt: Ecce neq̄tia et iniq̄tas: sacerdotes contra dñm iam p̄nūciauerunt: et postea querunt consilium. e. Qui oēs p̄denauerūt eū esse reū mortū: quia blasphemū putauerūt / sequentes arbitriū principis sacerdotum. Osee. vij. d. Ego redēmi eos. i. redimere veni: et ipsi locuti sūt me mēdacia. Job. xvj. b. Ruge me. i. viri duplices / testimōniū dicit̄ p̄ me: et suscitāt falsiloquū aduersus faciē meā / tradicens mihi. Diere. xij. c. Facta ē hereditas mea q̄si leo i silua: dedit p̄tra me vocē / ideo odiui eam. f. Et ceperunt qdā p̄spuere eū etc. Hoc fecerūt iniq̄ iudei in p̄emptum christi sciētis: sed n̄ram salutē et suā dānationē nesciētēs. Ipse autē oia sustinuit patienter / vās nobis exemplū: sicut dicitur Esa. l. c. Corpus meū dedi p̄cutiōib; et genas meas vellenti bus: faciē meā non auerti ab increpātib; et p̄spuentib; in me. Alia p̄ditio habet: Dorsum meū dedi ad verbera: et maxillas meas ad alapas. Thren. iij. d. Dabit p̄cutiēti se maxillā / sicut rabis opprobrijs. Dichg. v. a. In virga p̄cutient maxillam iudicis israel. Job. xvj. b. Expobrātes p̄cusserūt maxillam meā: saturati sūt p̄nis meis. Diero. Cōspui voluit dñs vt nos lauaret: velari voluit vt velamē culpe et ignōrātē a cordi bus n̄ris auferret. In capite voluit p̄cuti: vt caput n̄m. i. adā restitueret sanitatē. Alapis voluit cedi et v̄bis derideri: vt nos ei labijs et manib; .i. verbis et opib; applaudam. Unde Ps.

Ps. 46

Dystice

Oēs gentes plaudite manib; : iubilatē deo in voce exultationis. Dystice autē colaphi et spura iudeorū / significāt blasphemias et opprobria falsoz christianorū: q̄b; frequēt dñm in honōrāt. Tū dicit Beda. Qui tunc celsus est colaphis iudeorū: nunc ceditur blasphemijs falsoz christianorū: et qui conspuer̄ ē saluis infidelis: nūc velans opprobrijs fidelis exhonōrat. Unde Job. xxx. b. Abominant me et longe fugiūt a me et faciē meā p̄spuere non verent. Prouerb. xvij. d. Non est bonū dānum inferre iusto: et percutere p̄ncipem qui recte iudicat. Scdm Aug. Cōspuētēs significāt falsos christianos / christi grām respuētēs. Colaphicātes significāt ambitiosos / honores suos christo p̄ponentēs. Velantes eius faciē / significāt hereticos christū negātes vel diuidētes. Unde Amb. Erro-

hereticorū de christo tribus generib; annumerat: qz eius diuinitatē denegant / aut humanitates / aut eas sepant. g. Prophetica. Matth. xxvj. g. Prophetica nobis christe quis ē qui te p̄cussit? Et hoc faciebāt iudei in christi p̄tumeliā et irrisione: quia pseudo p̄betā dicebāt. Aug. Non min; peccant qui nūc blasphemāt christū regnantē in celis / q̄ crucifixerūt ambulantē in terris. h. Et cū eēt petrus in atrio deorsum: et cum vidisset petrum calefacientem se: aspiciens illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit / dicens: Nescio neq; noui quid dicas.

pphetica. Et mistri alapis eū cedebant. Et cum eēt petrus in atrio deorsum: et cum vidisset petrum calefacientem se: aspiciens illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit / dicens: Nescio neq; noui quid dicas.

illa p̄mo p̄didit petrus / cū viri magis possent eum cognoscere et p̄dere: Et ridet: vt ostendat in necē dñi et sex; fēmineus peccasse: et p̄ passionē redēptū esse a morte: cōtra quosdā hereticos q̄ dicūt beneficiū passionis christi fēminis nō profuisse. Propter qd̄ etiā dñs post resurrectionē p̄mo apparuit mulierib;: vt ostenderet veterē p̄guaricationē eū abolitā in eius passione. Itē recte p̄ncipē ecclesię p̄mo cōpulsit ad christi negationē fēmina: quę humani generis p̄pagatorē conpulsit ad trāsgressionē. Scdo et p̄didit petrus alia ancilla: vt dicit Matth. xxvj. g. Et tertio viri. Dystice: Prima ancilla est titubatio mentis: scda p̄sensio: viri sūt opa mala. Aut prima ancilla sūmi sacerdotis / est cupiditas in acq̄rendo: scda avaricia i retinēdo. Atraq; facit negare iesū. Hęc dūc ancillę i domo sūmi sacerdotis / famulant: vt pot; expulsā dñā dom; .i. charitate dñant et iperāt. Ben. xvj. b. Dixit sarai. i. cupiditas: abraā. i. sūmo sacerdoti: ique agis p̄ me: ego dedi ancillā meā i sinu tuo. i. cessi. p̄uidētiā acq̄rēdi et p̄seruādi necessaria vitę vsq; ad tēpus: q̄ vidēs qd̄ p̄cepit filiū. i. m̄trā pecuniā: de spectui me habet: iudicet dñs inter me et te. Prouerb. xxx. c. Per tria mouet terra: et quartum quod non potest sustinere: per seruū cum regnauerit: per stultū cum saturatus fuerit / cibo: per odiosam mulierem cū in m̄fimonij fuerit assumpta: Hęc est superbia / ique ē odibilis deo et hoib;: vt dicit Eccl. x. a. Et per ancillam cū fuerit heres dñę suę. i. successerit dñę suę: Hęc est cupiditas / que sepe succedit charitati. Q̄ autē hęc ancillę habitēt in domo sūmi sacerdotis: id est cupiditas et avaricia / dicitur Diere. vj. c. A minore vsq; ad maiorem oēs avaricię student: et a p̄beta vsq; ad sacerdotem cuncti faciūt dolum: male acq̄rendo: Hoc enī docet secūda ancilla. Viri q̄ tertio faciunt petz apostolorū p̄ncipē negare iesum sūt adulatores: quorum magna multitudo habitat in domo sūmi sacerdotis. Matth. xj. a. Ecce qui mollib; vestiunt / in domibus regum sunt. Unde dicit Diero. Ecce q̄ ponūt puluina / ria sub omni cubito / qui vitam peccantiū palpāt / nō p̄gūt: habitant in domib; regū: sed vita rigida et p̄dicatio vera debet declinare mollitū pallacia / q̄ frequentāt mollibus induti. Greg. Iohānes baptista nō fuit mollis vestit;: qz vitā peccātū blādimētis nō fouit: s̄ asperē increpauit / et iō i desertis habitauit. Prouerb. xxx. b. Princeps q̄ libentē audit v̄ba mēdaciū: oēs ministros habet impios. Eccl. xij. c. Vē q̄ cōsūt puluillos sub oi cubito man;: et faciūt ceruicilla sub capite vniuersę carnis. Eccl. xx. b. Faruo. i. plato tali / non erit amicus: et nō erit gratia in bonis illius: qui enī edunt panē illius false lingue sūt. k. Nescio neq; noui qd̄ dicas: Scdm Amb. Nescio qd̄ dicas. i. nō approbo. Sed nō oportet excusare petrus: qz apte negauit christū: qz vt dicit Beda: vere negat christū qui se negat eius discipulū esse. Et dicit Lbryf. Triplex est incusatio petri: Prima / qz dño p̄didit: Scda / qz alijs se p̄tulit: Tertia / qz sibi totū imposuit / et postea negauit. Sed q̄re p̄misit dñs petrum negare qui tantū diligebat eū? Lbryf. Et p̄didit marciō / vt de se nemo p̄sumat: vt christo in oib; credat:

Matth. 26. g.

Dystice

Ps. 46

Dystice

Si omnib' credat: vt alij sibi caueat & christo credat: vt comp'matur eius audacia. i. superbia: vt sciat qualif alios instruat. Unde Ecclj. xxxi. b. Intellige que sunt primi tui ex teipso. Gal. vi. a. Si preoccupat' fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spuales estis: instruite hmoi in spu lenitatis: p'siderans te ipsu ne & tu tempre/ris. a

Et exijt foras ante atrium et gallus cantauit. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib': qz hic ex illis e. At ille iteru negauit. Et post pusillu rursus q asta/ bant dicebat petro: Vere ex illis es: nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare: qz nescio hominez istu que dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. Et recor-

Et exijt foras ante atrium et gallus cantauit. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib': qz hic ex illis e. At ille iteru negauit. Et post pusillu rursus q asta/ bant dicebat petro: Vere ex illis es: nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare: qz nescio hominez istu que dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. Et recor-

clum: vt inique ageret laborauerit. Proverb. iij. c. No dormiunt nisi cu malefecerint: & no capi somn' ab eis nisi supla tauerint. Et festum mane. Hoc idem mane dicitur Ecclj. x. c. Te tibi terra cui' rex puer est: & cui' pncipes mane comedur. Esa. v. c. Te qui psurgitis mane ad ebrietatem.

datus est petrus verbi qd dixerat ei iesus: prius qz gallus cantet bis/ter me negabis: Et cepit flere. Capi. xv.

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotes cum senioribus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu di-

illi aures iam ebrj erant. Job. xxiij. c. Hanc pmo consurgit homicida. h. Consiliu facientes: De quo dicit iacob Ben. xlij. a. Sine on et leu' vasa iniquitatis in psillu eoz non veniat anima mea. Cu senioribus et scribis: De quibus Daniel. xij. a. Egressa est iniquitas a senioribus iudicibus qui videbant regere populum. k. Vincientes iesu.

Matt. 26. g. Luc. 22. g.

Matt. 27. a. Luc. 23. a. Job. 18. e.

Matt. 27. b. Luc. 23. a. Job. 18. g.

Ista vinculario christi figurata fuit iudicij. xvj. e. in sanone victo a dalila & tradito philisteis occidendu. Dalila eni situla interpretatur: & significat synagogam: que ad modum situle purum liquorē non retinet sed quisq' h'at tm. Ecclj. xxi. c. Cor fatui q'si vas p' fractu: & omnē sapias nō tenebit. Et. xxvij. a. Sic i p' cussura cribri remanebit puluis: sic apozia hois i cogitatu illi'. Sanson interpretat sol eoz: Hic est christus: q' ē ver' sol omnū electoz. Malach. vlt. a. Vobis timētib' deū orietur sol iusticie & sanitas i p'nis ei'. Sanson maxilla asini mil' le philisteos p'strauit: et de eadem fonte aque viue p'duxit: ita christus simplici p'edicatione sua & apostolor' d'emonēs et iudeos p'uit: et sitiētī populo fontē doctrine aperuit. Hic tñ ligatus a dalila traditur philisteis. i. christus ligatus a synagoga tradit gentilib'. Pilatus. Pilatus os malleatoris interpretat: & significat hereticos: per quos diabol' malleat ecclesia. De quo Mathe. i. d. Cōfract' est & p'rit' malleus vniuersę terre. Herodes interpretat gloriā in pelib': & significat iudeos: q' i lege scripta gloriānt: Sicut dicit ap'ls Roma. ij. d. Qui gloriānt in lege: per legis p'uaricationē deum inhonoras. Et qz iesu illuserūt: et illuditur adhuc in membris. Et vtriusq' sumi sacerdotes illudendū tradiderūt: qz ipsi sunt causa vtriusq' illusionis: propter malum exemplū. Roma. ij. d. Nomen dei per vos blasphematur inter gentes &c.

Et interrogauit eu pilatus &c. Job. xvij. e. legitur q' pilatus iesum sibi traditū introduxit in domū suam: iudeis nō intrantib' p'etozū ne p'aminarent: Cui secreto tñc locutus est pilatus: et postea exiuit ad iudeos ad ostium dom' domino int' remanēte: & dixit eis pilatus: Quā accusationē haberēt aduersus hoiez istū: q' dixerūt: nisi malefactor esset non tradidissim' eum tibi. Introiuit ergo pilatus ad iesum: et ibi locutus est cum eo: et egrediens iterū ad iudeos adduxit iesu foras: & coram iudeis dixit: Tu es rex iudeorum: nullum crimen imponēs ei: sicut sacerdotes: qui etiā falsos testes cōtra eū p'duxerūt. Qu' aut tñ verbo iterrogat p'ses iesum: fecit vt causam ipsius diligenter examinaret: sicut dicit Job. xxi. c. de seipso: Causam quā nesciebam d'ligētissime inuestigabā.

Vincientes. Bio. Vos erat iudeis vt que morti adiu dicassent vincium iudici traderent. Et notandū q' non tñc p' mo ligauerūt: sed mox comprehensum nocte in horo: vt Job. xvij. b. dicit: et sic adduxerunt eum ad annā primū. Tu dicitis. No dicit: Ego sū: ne calūniādi occasione daret. Nec dicit: Non sum: quia falsum diceret: sed sic temperat responsum vt vtraq' pars elici possit. s. tu dicitis q. d. ego non dico sed tu: & ego nō nego. Et nota: sacerdoti rñdes dixit: Tu dixisti: vt dicit Barth'us. xxvj. f. hic pilato rñdes ait: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

negatiois petri diuersimode sentit' licet p'itas sit vt dictū ē q' an p'mū gallicatū fuit inchoata & ante secūdū p'sumata: ita et de loco dissentit'. Aug' in lib. de p'cor. euāgelistarū videt velle q' oēs tres negationes fuerint i atrio anne. Mathe' et Beda volūt q' semel negauit petr' i domo anne: et bis i domo calphe: Et h' videt fm serie l're Job. xvij. Sed intellige Aug' dixisse preoccupado/ alios recapitulādo. b. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib' cu q' calefaciebat se petr': vt dicit Aug'. c. At ille iteru negauit: inquisitus ab illis. Aug'. D' notia sunt colloquia puoz q' cogūt petrū negare deū: vt hoiez se nō nosse que iter discipulos p'sess' fuerat dei filiu. Ch. j. Cor. xv. e. Corrupt' bonos mores &c. Et post pusillū. In h' pusillo exiuit petrus: et reuerfus stans ad locū: vt dicit Job. xvij. e. iterū negauit. Lucas ait: q' facto iteruallo vni' horę. d. Ille autem cepit anathematizare. No ē ista vox vt illa: Et si omnes scandalicati fuerint: sed non ego. Iudicij. ix. e. Ubi est nunc os tuū quō loquebaris: vbi ē abimelech vt seruiam' et: Jte. ij. Regl. xvij. b. Fortissim' quisq' cui' cor est quasi leonis pauore soluetur. Amos. vj. c. Detestor ego supbiam facob. i. p'sumptionē petri. Proverb. viij. b. Os bilingue detestor. Proverb. xvij. c. Qui inuertit linguam suam incidit in malum. Et nota p'cessum petri. Primo dixit: Non scio neq' noui quid dicas. Secūdo cu iuramēto negauit: vt dicit Matheus. xxvj. g. Tertio cepit anathematizare & iurare: nescio hominē. Remigi'. Quia imozari in peccato dat incrementū scelerū: et qui spernit modica paulatim decideret. Greg'. Peccatum qd per penitentiam non diluitur: mox pondere suo ad aliud trahit. Et cepit flere. Sic ad p'dicatoris vocem peccator peccati sui reminiscit' & corde compungitur &c.

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotes cum senioribus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

Partial text from the left margin, including words like 'Barcum', 'Et confestim', 'Et interrogauit', 'Tu dicitis', 'Quare hoc', 'Bilarius', 'Quia sacerdos', 'legē viderat', 'que christum', 'futurū p'edixerat', 'Pilat' significat', 'gentilitatē', 'que legis'.

Euangelij scdm Marcum

Ignara per fidem presentem persecuta est salute. Et accusabatur eum summi sacerdotes in multis. Doc supplet Lucas. xxiij. a. quod eum accusabant de doctrina dicentes: Commouit vniuersam gentem: incipiens a galilea etc. Et quod pilatus au-

Luc. 23. a. Job. 18. f. Matt. 27. b. Matt. 26. g. Marc. 27. b. Luc. 23. c. Job. 18. g.

Bl. fillum

Doraliter

Et accusabatur eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursu interrogauit eum dicens: Non respondes quicquam? Uide in quantum te accusant. Iesus autem amplius nihil respondit: ita ut miraretur pilatus. Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex vinculis quemcumque petissent. Erat autem qui dicebatur barrabas qui cum seditionis erat vincit qui in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba cepit rogare sic se faciebat nulli. Pilatus autem respondit eis et dixit: Vultis dimittere vobis regem iudeorum? Sciebat enim quod per inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes.

mo enim contulit barraba latrone christo innocenti ut ex ipsa collatione ostenderet christum potius esse dimittendum. Secundo quod de sententia hesitans ait: Quid vultis ut faciam regi iudeorum? Tertio culpa ab eo remouet dicens: Quid enim mali fecit: quod d. nihil. Utina hoc dicerent iudices nisi quod reos absoluerit et innocentes condemnaret. Pro-

Pontifices autem contulerunt turbam ut magis barraba dimitteret eis. Pilatus autem iterum respondens ait illis: Quid ergo vultis faciam regi iudeorum? At illi iterum clamauerunt: Crucifige eum. Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum. Pilatus autem volens populo satisfacere dimisit illis barrabam et tradidit iesum flagellis cesum ut crucifigeretur. Militibus autem duxerunt eum in atrium pretorii et conuocant totam cohortem et induunt eum purpura: et imponunt ei plectentes spineam co-

tes condemnat. Proverb. xvij. c. Qui iustificat impiu et qui condemnat iustu abominabilis est vterque apud deu. At illi magis clamabant. Blo. In fine sue satisfaciens: no interrogant rudes p. fidis. Crucifige eum. Similit damas tu quoties peccas mortali. Deb. vi. a. Rursu crucifigentes i semetipsis filiu dei. Dic est clamor: de q. Esa. v. b. Expectaui vt faceret iudicium: et ecce clamor et iniquitas. Et tradidit iesum flagellis cesum. Chryf. Quare flagellis cesu: Ruder.

Vel gram facere volebat: vel iudicij stema componere: vel romanis legibus seruire: qui crucifigendos iubet per flagellari: ut sic extorqueat ab eis si quos in scelere socios habuissent: vel ut iudei pennis illi sariati morte illi ultra non sitiret. Ipse autem christus flagellari voluit: ut nos a flagellis liberaret. Unde Esa. liij. b. Disciplina pacis nre sup est. Militibus autem duxerunt eum etc. Hiero dicit: quod obijciebatur dno quod usurpasset imperiu i populo iudeorum. Hiero. Coram omni populo illustribus dnm exponit: exuerit eum vestibus suis: et indueret eum chlamyde cocinea que reges vtunt: pro diademate imponetes ei capiti coronam spineam: pro sceptro regali calamum siue arundinem in manu ei dederunt: et deinde quasi regi flectentes genua dicebant: Ave rex iudeorum: et putiebant caput ei arundine: et consuebat in eum. Et post multas illusiones exuerit eum chlamyde cocinea: et indueret eum vestibus suis duxerunt eum ad locum crucifixionis. Mystice. Milites pilati sunt demones: qui spoliarunt iesum vestibus suis. i. iudeis: et induerunt occasionaliter eum chlamyde cocinea. i. gentili ecclesia: fide passiois rubricata. Rursus ea exuit et veste sua induit: quod in fine temporum gentilitate recedete iudex puerter. Et b. qd dicit Roma. xi. d. Ecce tas ex pte cogit in israel donec plenitudo gentium intraret et sic omnis israel saluus fieret. Doraliter quo militibus pilati sunt mali plati: qui pilato. i. diabolo militat per auaricia et rapinam. In veste sua christus exuit. i. egru fidelium: quos exemplis malis ei auferunt. Chlamys cocinea que christum induit est egru sanguineorum quos in ecclesia instituunt ad eius illusionem et promeliu. Ubi Dichey. liij. c. Audite principes domus iacob: et iudices domus israel qui abominamini iudiciu et oia recta pueritis: qui edificatis sion in sanguinibus. i. ecclesia de sanguineis. Sed b. mix est: quod est ad crucem exuit eum chlamyde cocinea: quod tales dnt passionibus comunicare non volunt: sed de bonis ei dntari et delectari volunt: sicut dicit Amos. vi. b. Habites vnu in phlalis et optimo vnguento delibuti: et nihil pariebant sup stridore ioseph. Et imponunt ei plectentes spineam coronam etc. i. sicut per chlamyde cocineam egru sanguineorum intelligit quibus plati christum induunt: eos in ecclesia instituunt: sic per coronam spineam egru ambitiosorum et aliorum peccatorum quod spine pgregare pungentiu accipit. Ubi. ij. Regl. xxij. a. Pregaratores quasi spine euellit vniuersi. Esa. xxxij. b. Spine pgregare igne comburent. Caput christi est ecclesiastica dignitas

Marc. 27. b. Luc. 23. c. Job. 18. g.

B

Marc. 27. b. Job. 18. g.

Dylice

Doraliter

Id est locus superior

Id est locus superlor in corpore christi qd e ecclesia. Quid ergo est corona spinea in christi capite: nisi ambitiosi et avari i ecclesiastica dignitate: Et certe tot spinas ponunt prelati in corona dñi: quos malos cõstitunt in ecclesiastica dignitate. Unde sponsa christi admirans et dolens de tali corona spon/ si sui: dicit Cant. iij. d. Egredimini si/

27. d. 19. a. salomonem in diade mate quo coronauit eum mat sua. Bea/ tus Bern. Non de/ cet sub spinato capi/ te membrum esse de licatum: quare ergo clerici in capite suo ferta de floribus por/ tant in cõrumellã sal uatoris: Esa. xxvij.

a ronam: et ceperunt salutare eum: Aue rex iudeorum. Et b percutiebant caput eius arun dine: et conspuebant eum: et ponentes genua adorabant eum. Et postq̃ illuserunt ei c exuerunt illum purpura: et in/ duerunt eum vestimentis su/ d is: et educunt illum vt crucifi

gerent eum. Et angariauerunt p̃tereuntem quempiam si/ monem cyreneum venientem f de villa/ patrem alexandri et rufi/ vt tolleret crucem eius. s Et perducunt eum in golgo/ tha locum: quod est interpre/ b tatum caluarie locus. Et dab/ ant ei bibere myrrhatu vinu

gerent eum. Et angariauerunt p̃tereuntem quempiam si/ monem cyreneum venientem f de villa/ patrem alexandri et rufi/ vt tolleret crucem eius. s Et perducunt eum in golgo/ tha locum: quod est interpre/ b tatum caluarie locus. Et dab/ ant ei bibere myrrhatu vinu

16. 117. cur ignis in spinis. Eccl. vj. a. Est ami cus sin tempus suu et non permanebit i tempore tribulatio/ nis. Econtrario du fuit in p̃torio exu/ tus fuit vestibus su/ is: sed vadẽs ad cru/ cem reindur e illis: et quid nisi quia san/ cti qui survestes dñi curias p̃ncipum et dignitates et delicias

fugunt: sed dñm crucis martyrio comitant. In veste aliena illuditur christus: sed in p̃tia ad crucem ducitur: Et certe qd bic factum est ad litterã/ sit hodie spiritualit. Chrys. Que no bis est cura cõtumeliẽ postq̃ christus passus est: Teni vlti/ mus terminu cõtumeliẽ erat qd fiebat ei: Neq̃ enim vna par ticula sed vniuersum corpus per totum iniurias patiebat: ca/ put per coronam: manus per arundine: os per acetum: facies conspuebant: genẽ vellebant.

d Et educunt illu vt cru/ cifigeret eu/ extra ciuitate. Heb. xij. c. Exam ad eu rã. e Et angariauerunt p̃tereuntem quempiam simonẽ rã. dhy stice: Per istu simonem qui portat crucem dñi in angaria: significat hypocrite qui labores multos sustinet in hoc mũ do pro laude humana: Sicut dicit dñs Matth. vj. b. Cum ieiunatis nolite fieri sic hypocrite tristes: exterminat eni faci es suas vt appareant hominib ieiunantes: Amẽ dico vobis acceperunt mercedem suam. Beatus Bern. Eẽ porranib crucem: nõ sicut saluator suam: sed sicut ille cyreneus alienã.

Amos. ix. b. Nunq̃ non ascẽdere feci syros de cyrene: Cru/ cem igitur alienam portant omnes: qui in hoc mũdo non pro christo sed pro mũdo laborãt. Suam portant crucem: q̃ pro christo laborant et pro suis excessib diluendis. Unde Luc. ix. c. Si quis vult venire post me tollat crucẽ suam non aha/ nam z sequatur me. Scdm Hiero. Per simonem significat gentilis populus: tum quia gentilis fuit: et quia obediens in/ terpretatur. Et de illo populo dicit: Populus quẽ non cog/ noui seruiuit mihi. Simon igit crucem dñi portat: qz popu/ lus gentilis fide passiois suscepta passione pro christo susti/ nuit. Et bene dẽ cyrene/ qd interpretat hẽres: qz obediẽdo hẽ res dei z coheres christi effect est: Sicut dicit Roma. viij. c. Si filij sum? z heredes: heredes qdem dei/coheredes aut christi. Eph. ij. d. Jam non estis hospites z aduene: sed estis ciues sanctoru z domestici dei.

f Et perducit eu i golgotha locu. Golgotha nomẽ syrum est: et interpretatur caluarie: vt dicit Hiero. Nõ p̃pter caluitu adẽ/ qd qdam dicit ibi sepultu: sed p̃ decapitationẽ damnatorum. Adam eni iuxta hebron sepultus e: vt dicit Josue. xxiij. Caluaria aut p̃te dicit os capiti carne z capillis nudatu: quale solet iuentri i sepulchris mortuor: Sz qz frequẽter hoies ibi decollabãt z remanebãt ibi capita: ideo loc dicebat caluaria. Fuit aut significata ista educio christi in golgotha i lege z ante legẽ: sicut dicit Hie/ ro. Primo p abel quẽ eduxit cain in agru vbi occidit eum: Beñ. iij. b. Scdo p isaac portante ligna sup qb imolat est aries: Beñ. xxij. a. Tertio p ioseph: cui tunica tincta sangui/ ne hedi repozat ad p̃em ipso remanẽte viuo: Beñ. xxxvij. f. Quarto p serpentẽ eneu suspensum in palo in deserto: Ma/ reri. xxi. c.

b Et dabat ei bibere myrrhatu vinu. Matth. xxvij. d. dicit: cum felle mixtu. Aug de p̃cordia q̃ tuor euãgelistarũ. Fel posuit mattheus pro amaritudine: et marcus myrrhatu simili: vtrũq̃ eni amarũ est et fel et myr/ rha. Al potuit esse vt vtrũq̃ miscuissent et fel et myrrhã: vt

3 3 amarissimu potum

a. Ue corone sup big ebrijs ephraim flori decident. a Et ceperunt salutare eum. Ista saluatio derisio e. Sic mul/ ti eum salutando: id est horas cantado deridet: id est blasphe/ mant: Sicut dicit Aug. Lingua laudant: vita blasphemant. Eccl. xv. c. Nõ e speciosa laus i ore peccatoris. Sapiẽtiẽ em dei asabit laus in ore fideli. Nunquid derisio esset salutare regem/ dozo verso ad eum: et facie auersa ab eo: Sic salutãt id est laudatur christus a multis Dozum habent ad christu: sed faciem cordis habet aduersam: aliud cogitãtes et aliud in/ tendẽtes. Esa. xxix. d. Populus iste ore suo z labijs suis glo/ rificat me: cor autem eius longe est a me. Eccl. viij. f. Ecce in ostio templi dñi inter vestibulum z altare vngentiq̃q̃ vtri/ dozia habentes contra tẽplũ dñi z facies ad orientẽ z adora/ bant ad ortum solis.

b Et percutiebãt caput ei arũ di/ ne. dhy stice: Caput christi de? est: vt dicit. i. Cor. xj. a. Arũdo aut e sacra scriptura: qz arũdine scribit. Christi ergo caput arundine percutiũt hẽretici: qui christi diuinitatẽ negã tes/ errorem suũ auctoritate sacre scripturẽ defendũt. In faci em eius conspuunt: qui verba contumeliosa de corde malig/ no in eu vel in membra eius euomũt. Et irridet hypocrite: q̃ corde superbo z doloso ante christum se humiliant: De qbus dicitur Eccl. xix. d. Est qui nequiter se humiliat: z plena sunt interiora eius dolo. Propter hanc genuflexionem iudeorum qua domino irriserunt/ non facit ecclesia in die parasceues genuflexionem pro ipsis: cum tñ facit pro hẽreticis z paga/ nis. Et hęc fuit tertia illusio christi. Prima siqdẽ fuit i domo calphe summi sacerdotis: quando in eius faciem expuẽtes et velantes/ et alapas inferentes dicebant: Prophetica chaste quis est qui te percussit. Secunda fuit in domo herodis: quã do induerunt eum veste alba. Tertia fuit hic. s. in p̃torio iu/ diciis: quãdo indur? est chlamyde cocinea. Pro hac triplici illusioe a fidelibus recompẽsanda/ triplex honor in die para/ sceues domino exhibetur/ trina genuflexione z laudu decan/ tatione: z hoc in lingua latina z grẽca: Tertia enim lingua: id est hebraica silebit a laudib? christi vsq̃ in finem seculi: et tũc primo soluetur. De qua dicit Eccl. xxvij. b. Lingua tertia multos cõmouit. Verba grẽca q̃ dicit ecclesia deũ laudãdo z ge/ nuficẽdo sũt αγιοσ/ αγιοσ: o θεοσ/ ο θεοσ/ ο theos: ισχυροσ/ ισχυροσ/ ισχυροσ/ scyros. Verba latina sũt: Sanct? de?/ sanct? fortis: sanct? et imortalis. Significat aut h̃ triplex illusio christi triplicẽ illu/ sionẽ qua illudif. Primo a clericis: hęc fuit in domo pontifi/ cis. Secundo a laicis christianis: hęc fuit in domo herodis p̃ncipis secularis. Tertia ab hẽreticis z infidelib?: hęc fuit i p̃torio iudicis infidelis. Job. xxx. a. Nunc derident me iu/ niores tempore/ quorum non dignabar patres ponere cũ ca/ nibus gregis mei: quorum virtus manuũ mihi erat pro nib/ lo: et vita ipsa putabant indigni: h ad hẽreticos. Egestate et fame steriles: hoc ad laicos. Et. j. Filij stultorũ et ignobilium et in terra penitus non parentes: nunc autẽ in eorum canticũ verus sum: hoc ad clericos

c Et postq̃ illuserunt ei rã. Ecce i p̃torio indutus chlamyde cocinea christus illudif:

Ecce i p̃torio indutus chlamyde cocinea christus illudif:

Ecce i p̃torio indutus chlamyde cocinea christus illudif:

Ecce i p̃torio indutus chlamyde cocinea christus illudif:

Ecce i p̃torio indutus chlamyde cocinea christus illudif:

Ecce i p̃torio indutus chlamyde cocinea christus illudif:

Matth. 27. d.

Dystice

16. 17.

Euangelij scdm Marcum

amarissimū potum et darent: qd fuit signū maxime malicie. Etia dicit q ob h portauerunt secum tale vinū: vt pēdentes i cruce inde potarēt: vt citius morerent. Al forte vinū qd secū tulerunt milites crucifigentes: ppter calozem acuerat: et illud dederunt ei quādo dixit: Sitio. Et significat illud vinū amaritudinē malicie su- deorum qua potaue- runt eum in cruce si- rictem salutem eoz. Uñ Beda. Ama- ra vitis/ amara vinū propinat iesu. Et su- mit hoc de bere. ij.

Matth. 27. c. Luc. 23. c. Job. 19. d.

Ps. 68.

Ps. 109.

Ps. 68.

et non accepit. Et crucifigen- tes cum diuiserunt vestimen- ta eius/ mittentes sortem sup- cis quis qd tolleret. Erat au- tem hora tertia: et crucifixerūt eum. Et erat titulus cause ei' inscriptus: rex iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos la- uentia hora: debet dici tertia ante missam. Sequit: d. Et erat titulus cause ei' inscript: rex iudeoz. Titulus dicitur: quia continet causam crucifixionis eius. i. rex iudeo- rum. Hec eni fuit precipua causa crucifixionis ei': qz dicebat se regem iudeoz. Ali' etiā dicit titul' esse: qui. i. indicat triu- phū christi et causā triu'phi. Per hoc eni q dicit: Rex iudeo- rū: ostendit q nec in morte pdidit regnū et dñū iudeoz: imo magis acq'siuit. Unde et dicit titulus triu'phalis. Hiero' enī sup illum Ps. Eripe me dñe de inimicis meis et. distinguit triplicē titulū. i. memorialē: pconialē: triu'phalē. Memorialē ē: vt epitaphia que sūt sup tumulos mortuoz. Et dicit me- morialis: qz sit in memoriā eoz vt oret pro eis. Pconialis titulus est q solet scribi in portis ciuitatū/ vel in limitib' do- moz in laudē et pconū ciuitatū vel domoz: vt ciuitas solis/ Esa. xix. c. vt dom' Julij et hmōi. Titul' triu'phalis ē q pti- net causā et ordinē triu'phi: q solet describi i arcub' : qd anti- quit' solebat fieri: et describebat causa et ordo triu'phi: et illa scriptura dicebat titulus triu'phalis. Talis fuit iste titulus: d quo pphetauit Esa. xix. c. Erat altare in medio egypti. i. crux i medio mūdi: et titul' dñi iuxta terminū ei'. Erat aut scrip- tribus linguis. i. latina/ græca/ et hebraica: quia hē tres su- per alias excelebant. Græca ppter sapientiam græcoz: latina ppter potentā romanoz: hebraica ppter religionē et dēmen- tiam iudeoz: et vt oēs q erant tūc simul possent legere: et vt pro oib' pati et oibus dñari ostenderet. Unde pilatus dixit: Qd scripsi scripsi. i. indelebilē titulū apposui: qz indelebilis ē memoria eius. Prouerb. x. b. Memoria iusti cū laudibus. Et cū eo crucifigunt duos latrones et. Mystice: Duo latrones/ sūt duo populi q seipso deo furati sūt: inf qz iesus crucifigis: qz p salute vtriusqz populū mortu' ē christus. Sed alter in cruce penitet et pntet. i. populus gentilis: alter adhuc blasphem' remanet et incredulus. i. pl's iudaicus. Uñ Abacuk. ij. a. In medio dūsi aialū cognosceris. i. in medio duoz latronū. Uñ fm Aug. p duos latrones significat ge- nus humanū in cruce p'sentis miserie positū. Sed alter est a dextris: et alter a sinistris: qz altera pars hoim pro frenis pa- titur: altera pro eternis. Uñ Matth. xxij. d. Duo erunt in agro. i. in labore mūdi: vnus assumet: et alter relinquet. Pro- uerb. ij. d. Uias q a dextris sūt nouit dñs: puerqz aut q a si- nistris sūt. Moralit' aut q dñs in medio crucifigoz ē cru- cifixus/ significat q in medio penitentū est agēda p'nitētia: inf disciplinatos disciplina suada: Ali' em lēsiōē et scādālū alioz et piculū p'pū si effugiem'. Uñ Sen. Nihil tā fugiēdū q dissimilū societas. Eccl. xxvij. b. Volantia ad sibi silia cō- uentur: et vitas ad eos q opant eā reuertet. Or aut duo cru- cifixi sūt cū dño/ significat q nobiscū debem' duos latrones crucifigere. i. mūdū et carnē: Sic docet apl's Gal. v. d. Qui christi sunt carnē suam crucifixerūt cū vitijs mūdi et p'pūcē tjs carnīs. Latro dexter caro ē/ cui spūs crucifixus cum ea cōpatiendo. i. solādo salutē p'mittit dices: Hodie mecū eris i paradiso. i. cito trāsibit passio tua et pro ea eternalit' remune- raberis i celo. ij. Cor. ij. d. Id qd i pnti ē momentanū et. Latro sinister ē mūd' : q christo crucifixo. i. mēbris ei' chri- sti cruce portatib' insultare nō cessat. Sicut dicit Job. xij. a. Deridetur iusti simplicitas. Fg'it tres cruces hic insinuan- tur. Crux carnīs/ crux mūdi/ crux spūs i medio est. Crux car- nis est p'nitentialis disciplina: Cuius quattuor sūt brachia: Uñ asperitas

facta hęc seditio: ruderet/ hora tertia: alius q interfuisset finit diceret hora sexta: et vterqz verū diceret: Ita est hic: et h in- nuit iohannes: qui non dicit p'cise hora sexta: sed hora qua si sexta. Et q marc' simpliciter dicit: hora tertia: debet intelli- gi quasi tertia: tñ dicit tertia simpliciter/ quia crucifixionē lin- guaz iudeoz volu- it comprehendere si- mul. Unde est q i ec- clesijs cathedralib' missa maior de dñi passioe celebrat inf tertia et sextam: et si forte aliquo casu p- uentia hora: debet dici tertia ante missam. Sequit: d. Et erat titulus cause ei' inscript: rex iudeoz. Titulus dicitur: quia continet causam crucifixionis eius. i. rex iudeo- rum. Hec eni fuit precipua causa crucifixionis ei': qz dicebat se regem iudeoz. Ali' etiā dicit titul' esse: qui. i. indicat triu- phū christi et causā triu'phi. Per hoc eni q dicit: Rex iudeo- rū: ostendit q nec in morte pdidit regnū et dñū iudeoz: imo magis acq'siuit. Unde et dicit titulus triu'phalis. Hiero' enī sup illum Ps. Eripe me dñe de inimicis meis et. distinguit triplicē titulū. i. memorialē: pconialē: triu'phalē. Memorialē ē: vt epitaphia que sūt sup tumulos mortuoz. Et dicit me- morialis: qz sit in memoriā eoz vt oret pro eis. Pconialis titulus est q solet scribi in portis ciuitatū/ vel in limitib' do- moz in laudē et pconū ciuitatū vel domoz: vt ciuitas solis/ Esa. xix. c. vt dom' Julij et hmōi. Titul' triu'phalis ē q pti- net causā et ordinē triu'phi: q solet describi i arcub' : qd anti- quit' solebat fieri: et describebat causa et ordo triu'phi: et illa scriptura dicebat titulus triu'phalis. Talis fuit iste titulus: d quo pphetauit Esa. xix. c. Erat altare in medio egypti. i. crux i medio mūdi: et titul' dñi iuxta terminū ei'. Erat aut scrip- tribus linguis. i. latina/ græca/ et hebraica: quia hē tres su- per alias excelebant. Græca ppter sapientiam græcoz: latina ppter potentā romanoz: hebraica ppter religionē et dēmen- tiam iudeoz: et vt oēs q erant tūc simul possent legere: et vt pro oib' pati et oibus dñari ostenderet. Unde pilatus dixit: Qd scripsi scripsi. i. indelebilē titulū apposui: qz indelebilis ē memoria eius. Prouerb. x. b. Memoria iusti cū laudibus. Et cū eo crucifigunt duos latrones et. Mystice: Duo latrones/ sūt duo populi q seipso deo furati sūt: inf qz iesus crucifigis: qz p salute vtriusqz populū mortu' ē christus. Sed alter in cruce penitet et pntet. i. populus gentilis: alter adhuc blasphem' remanet et incredulus. i. pl's iudaicus. Uñ Abacuk. ij. a. In medio dūsi aialū cognosceris. i. in medio duoz latronū. Uñ fm Aug. p duos latrones significat ge- nus humanū in cruce p'sentis miserie positū. Sed alter est a dextris: et alter a sinistris: qz altera pars hoim pro frenis pa- titur: altera pro eternis. Uñ Matth. xxij. d. Duo erunt in agro. i. in labore mūdi: vnus assumet: et alter relinquet. Pro- uerb. ij. d. Uias q a dextris sūt nouit dñs: puerqz aut q a si- nistris sūt. Moralit' aut q dñs in medio crucifigoz ē cru- cifixus/ significat q in medio penitentū est agēda p'nitētia: inf disciplinatos disciplina suada: Ali' em lēsiōē et scādālū alioz et piculū p'pū si effugiem'. Uñ Sen. Nihil tā fugiēdū q dissimilū societas. Eccl. xxvij. b. Volantia ad sibi silia cō- uentur: et vitas ad eos q opant eā reuertet. Or aut duo cru- cifixi sūt cū dño/ significat q nobiscū debem' duos latrones crucifigere. i. mūdū et carnē: Sic docet apl's Gal. v. d. Qui christi sunt carnē suam crucifixerūt cū vitijs mūdi et p'pūcē tjs carnīs. Latro dexter caro ē/ cui spūs crucifixus cum ea cōpatiendo. i. solādo salutē p'mittit dices: Hodie mecū eris i paradiso. i. cito trāsibit passio tua et pro ea eternalit' remune- raberis i celo. ij. Cor. ij. d. Id qd i pnti ē momentanū et. Latro sinister ē mūd' : q christo crucifixo. i. mēbris ei' chri- sti cruce portatib' insultare nō cessat. Sicut dicit Job. xij. a. Deridetur iusti simplicitas. Fg'it tres cruces hic insinuan- tur. Crux carnīs/ crux mūdi/ crux spūs i medio est. Crux car- nis est p'nitentialis disciplina: Cuius quattuor sūt brachia: Uñ asperitas

C

Ps. 51.

Ps. 110.

Dualiter

Dualiter

Testis asperitas/vici? tenuitas/vigiliaru instatia/disciplina/rum frequetia. Crux mundi est pretemp? mundi: Cuius quatuor sunt brachia. Primum assidua mortis cogitatio. Dico. Facte pretemp? oia: qui se semp cogitat mortituru. Secundum cogitatio breuitatis et vanitatis delictiaz mundi. Mat. iij. b. Qui viderit te resiliet a te.

Tertium est psideratio miseriaz et erumnaru mundi. Dico. Cum mundus tot calamitates ingemiat quid aliud nisi vt fugiat clamat? Quartum est pretemp? latio eternitatis vel tormetoz vel gaudioz: qd sup omia mortificat amorem mundi. Unde paulus postq? raptus fuit ad tertium celum dixit: Vobis mundus crucifixus est: et ego mundo. Crux ipsius e bona puerfatio: Cuius quatuor brachia sut. Obedientia ad superiores/charitas ad inferiores/humilitas in prosperitate/patientia in aduersitate: de qua dicit Eph. iij. d. In charitate radicati et fundati vt possitis coprehendere cum oibus sanctis que sit longitudo/latitudo/sublimitas et pfudu.

trones: vnū a dextris et alium a sinistris eius. Et implēta est scriptura que dicit: Et cū iniquis reputatus est. Et pretereuntes blasphemabant eum mouentes capita sua/ et dicentes: Uah q destruis templū dei: et i trib? dieb? reedificas. Saluum fac teipsum descendens de cruce. Similiter et summi

sa. 55. d. Cum mundus tot calamitates ingemiat quid aliud nisi vt fugiat clamat? Quartum est pretemp? latio eternitatis vel tormetoz vel gaudioz: qd sup omia mortificat amorem mundi. Unde paulus postq? raptus fuit ad tertium celum dixit: Vobis mundus crucifixus est: et ego mundo. Crux ipsius e bona puerfatio: Cuius quatuor brachia sut. Obedientia ad superiores/charitas ad inferiores/humilitas in prosperitate/patientia in aduersitate: de qua dicit Eph. iij. d. In charitate radicati et fundati vt possitis coprehendere cum oibus sanctis que sit longitudo/latitudo/sublimitas et pfudu.

sa. 27. c. Tres dies reedificationis templi spūalis/sūt tres partes penitentie: Contritio/psessio/satisfactio: de quib? Luc. xij. g. Ecce eicio demonia: et sanitates pficio hodie et cras: et tertia die pfumoz. Templū. Dico. Fatuus popul? pcorat vo ci falsoz testiu: De qb? Matth. xxvj. f. Moxissime venerunt duo falsi testes: et dixerunt: Hic dixit: Possum destruere templum dei: et post triduu reedificare illud. Moratur aut in hac serie triplex christi impropertu: Et a tribus. A ptereuntes: a latronibus: et a sacerdotibus. I. a laicis et clericis et prelatis: qui latrones dicunt. Esa. j. f. Præcipies tui infideles focu futurum. De oibus his dicit in Ps. Impropertia impropertatū tibi ceciderunt super me. Et ex circūstarijs eoz triplex inconstantia notat. I. operis/cordis/et ozis. Operis: ibi: Pretereuntes. Cordis: ibi: Abouētes capita. Ozis: ibi: Et dicentes. Chryf. Super hoc legam: multu eni hoc e et magna vilitas. Saluum fac teipsum descendens de cruce. Credo q a diabolo suggestu est eis vt h modo illuderent ei et iriderēt eum: vt sic p eoz illusionē de cruce descēderet: nec tū saluaret gen? humanū. Cognouerat eni iam crucis mysterium: qd prius fuit ei occultū quādo mortē christi psuasit. Sed dñs non acquēuit eozū illusiōi neq? de cruce descēdit: docēs i tribulatiōe pseruantia. De cruce. Vtūs Verū. Immo si rex isrl' e titulu regni si deserat. Alios saluos fecit. Hoc verum dicunt nolentes tñ: qz multos saluos fecit a culpa et a pna: qz ad hoc venerat: et ob hoc nomē habet iesus. I. saluator. Matth. j. d. Vocabis nomē eius iesum: ipse eni saluum faciet populū suū a peccatis eoz. Seipsum nō potest saluum facere. Si de salute a culpa intelligit/ve? dicit: qz q peccare nō potuit saluari a pctō nō potuit. Si de salute a pna intelligit/plane mentiunt: qz qui de morte se suscitauit ne pateretur facere potuit. Job. x. d. Potestatem habeo ponendi eam: et pntem habeo etc. Christus rex israhel descendat nūc de cruce: vt videam? et credam?. Beda dicit: Fraudulenta pmissio: manus fecit surgēs de sepulchro/nec tñ credūt. Et qui cum eo crucifixi erāt etc. Luc. xxij. f. dicit q vnus latro blasphemabat dicens: Si tu es christus: salua teipsum et nos. Alter ho eū redarguit et dicit: Dic memento mei dum veneris in regnum tuū. Po-

nit ergo marcus plurale pro singulari: vt dicit Dico. Vel forte vterq? primo blasphemauit vel corde vel ore: sed visis signis alter pgnituit. Dñs aut nō respōdit sinistro latrōi dicens: Si tu es christus/salua teipsum et nos: dextro ho dicenti: Dñe memento mei cum veneris in regnū tuū: respondit/ dicens: Hodie mecum eris i paradiso. Sic hodie omnes in cruce sumus: id est i miserijs et crūnis et infirmitatib?. Sæpe a qbusdā rogāt et volūt qdā saluari: vt in pñti gaudeāt: hī dicunt cum latrone sinistro: Si tu es christus salua teipsum et nos: Mō dicunt i futuro sed modo. Sed quid factū est illi latroni? Certe nec a cruce presentī liberatus est: et crucē eternā iuenit post mortem. Ita et hī. Jaco. v. a. Agite nūc diuites: plozate et ululate in miserijs vestris que aduentent vobis. Bonus latro/ qui se non petiit a presentī tribulatione liberari et ideo salutē eternā inuenit. Aug. Dñe hic vze/ hic seca: dū modo in futuro parcas. Et facta hora sexta etc. Notandū q sol ad meridiem ascendit: deinde vsq? ad vesperam descendit. Ergo dñs mortuus est et crucifixus in declinatione/ ostendit quia mortuus est pro declinatione: id est pro pctō ad qd declinauerat hō. Quia aut diluculo resurrexit/ ostendit q pp? iustificationē nrām: et q nos mane. i. statim a pctō resurgere debem?. Vñ apostolus Roma. iij. d. Mortu? e ppter peccata nostra: et resurrexit ppter iustificationē nostrā. Item illa hora peccauit adam: id est post meridiē. Gen. iij. b. Cum audisset vocē dñi dei deambulantis in paradiso post meridiē/ abscondit se adam et vxor eius a facie dñi. Iustum q fuit vt eodē tpe ianua paradisi referret dño moriente q fuerat clausa adā puaricāte. Et merito sexta hora tenebrę fuit: qz cū hō venerit ad vltē perfectionē/ que per senariū designatur: tunc et oia tpalia q prius lucida apparebant/ tenebrę scūr. Vñ Amos. vij. c. Occidet sol i meridiē et tenebrę scere factā terram i die luminis. Tenebrę factę sūt. Dico. Hic adest noe inebriatus ac nudatus celo ac terra tenebroso pallio tectus et ab homine irrisus: hic stillauit de ligno sanguis. Hic blo. quattuor facta circa nos adaptat alijs quattuor: q sunt facta circa christū. Inebriatus est/ et nudatus/ et irrisus/ et pallio filioz cooperatus. Inebriatio fit ex multiplici potione: et ideo significat christi passionū multiplicatē. Unde cū dicit: Adest noe inebriatus: id est christus multiplicē flagellatus. Nudatio noe in qua eius pudenda apparuerūt/ significat euidentiam ignominiosę mortis christi. Non enim in terra/ neq? i celo occisus: sed inter celum et terram. I. i aere/ vt oibus appareret opprobriū mortis eius. Et hoc e q dicit: Nudatus celo et terra. I. nec in celo nec in terra: sed in medio crucifixus. Itē duo filij eius cooperuerūt pudenda noe pallio: et duo elementa. I. sol et luna retrahentes radios suos/ operuerūt ignominia mortē. Et hoc e q dicit: Tenebroso pallio tect? . I. sicut noe pallio filioz est tectus: ita christus solis et lunę tenebris obuolutus. Itē noe fuit irrisus a filio suo cham: et christus a iudeis. Vñ: Cham ridet dū mēbra videt detecta patris: Iudei risere del pnam patris. Hic. I. in cruce stillauit sanguis. I. s. latere christi: qui e lignū vite: Prouerb. iij. c. Sanguis: Job. xix. f. nostri redemptoris. Per totam terram: supple iudeoz. I. per totam iudeam. Et genes sup Exo. vbi adaptat plagas egypti operibus recreationis dicit: q sicut per triduu factę sūt tenebrę per totam terram egypti/ non tñ in terra gessen vbi erāt hebrei: sic per spaciū tridui horaz factę sūt tenebrę per totam iudeam et non alibi. Hoc ita visum est Digeni: quia si in terra gentilium tam mirandū aliquid contigisset/ illud in eozum scriptis relictum fuisset.

Matth. 27. c.

Matth. 27. e. Luc. 23. f.

sacerdotes illudentes ad alterutrum cū scribis dicebāt: Alios saluos fecit/ seipsum nō potest saluum facere. Christus rex israhel descendat nūc de cruce: vt videam? et credamus. Et qui cum eo crucifixi erant punitabant ei. Et facta hora sexta tenebrę factę sunt p totā terrā vsq? i horā nonā.

troni? Certe nec a cruce presentī liberatus est: et crucē eternā iuenit post mortem. Ita et hī. Jaco. v. a. Agite nūc diuites: plozate et ululate in miserijs vestris que aduentent vobis. Bonus latro/ qui se non petiit a presentī tribulatione liberari et ideo salutē eternā inuenit. Aug. Dñe hic vze/ hic seca: dū modo in futuro parcas. Et facta hora sexta etc. Notandū q sol ad meridiem ascendit: deinde vsq? ad vesperam descendit. Ergo dñs mortuus est et crucifixus in declinatione/ ostendit quia mortuus est pro declinatione: id est pro pctō ad qd declinauerat hō. Quia aut diluculo resurrexit/ ostendit q pp? iustificationē nrām: et q nos mane. i. statim a pctō resurgere debem?. Vñ apostolus Roma. iij. d. Mortu? e ppter peccata nostra: et resurrexit ppter iustificationē nostrā. Item illa hora peccauit adam: id est post meridiē. Gen. iij. b. Cum audisset vocē dñi dei deambulantis in paradiso post meridiē/ abscondit se adam et vxor eius a facie dñi. Iustum q fuit vt eodē tpe ianua paradisi referret dño moriente q fuerat clausa adā puaricāte. Et merito sexta hora tenebrę fuit: qz cū hō venerit ad vltē perfectionē/ que per senariū designatur: tunc et oia tpalia q prius lucida apparebant/ tenebrę scūr. Vñ Amos. vij. c. Occidet sol i meridiē et tenebrę scere factā terram i die luminis. Tenebrę factę sūt. Dico. Hic adest noe inebriatus ac nudatus celo ac terra tenebroso pallio tectus et ab homine irrisus: hic stillauit de ligno sanguis. Hic blo. quattuor facta circa nos adaptat alijs quattuor: q sunt facta circa christū. Inebriatus est/ et nudatus/ et irrisus/ et pallio filioz cooperatus. Inebriatio fit ex multiplici potione: et ideo significat christi passionū multiplicatē. Unde cū dicit: Adest noe inebriatus: id est christus multiplicē flagellatus. Nudatio noe in qua eius pudenda apparuerūt/ significat euidentiam ignominiosę mortis christi. Non enim in terra/ neq? i celo occisus: sed inter celum et terram. I. i aere/ vt oibus appareret opprobriū mortis eius. Et hoc e q dicit: Nudatus celo et terra. I. nec in celo nec in terra: sed in medio crucifixus. Itē duo filij eius cooperuerūt pudenda noe pallio: et duo elementa. I. sol et luna retrahentes radios suos/ operuerūt ignominia mortē. Et hoc e q dicit: Tenebroso pallio tect? . I. sicut noe pallio filioz est tectus: ita christus solis et lunę tenebris obuolutus. Itē noe fuit irrisus a filio suo cham: et christus a iudeis. Vñ: Cham ridet dū mēbra videt detecta patris: Iudei risere del pnam patris. Hic. I. in cruce stillauit sanguis. I. s. latere christi: qui e lignū vite: Prouerb. iij. c. Sanguis: Job. xix. f. nostri redemptoris. Per totam terram: supple iudeoz. I. per totam iudeam. Et genes sup Exo. vbi adaptat plagas egypti operibus recreationis dicit: q sicut per triduu factę sūt tenebrę per totam terram egypti/ non tñ in terra gessen vbi erāt hebrei: sic per spaciū tridui horaz factę sūt tenebrę per totam iudeam et non alibi. Hoc ita visum est Digeni: quia si in terra gentilium tam mirandū aliquid contigisset/ illud in eozum scriptis relictum fuisset.

4 Sed in hislorijs

Euangelij scdm Marcum

Sed in historijs dicit contrariu: quia athenienses visis tenebris quaesierunt causam: Et respondit dionysius: quia aut elementa patiebant: aut deus naturae vim patiebatur: unde aram ignoto deo struxerunt. Tunc enim non potuit fieri eclipsis: quia luna plena erat: et eclipsis non fit nisi in ortu lunae. Praeterea eclipsis non durat tantum. **U**n

Matt. 27.f.

Chris. Non erat eclipsis: tribus enim horis permansit: eclipsis tamen in una temporis ratione. Unde Hiero. Nulli dubium est lunam fuisse plenissimam pasche tempore: et ne forte videtur umbra terrae vel orbis lunae solis fuisse oppositum et breues et ferrugineas

Matt. 27.f.

fecisse tenebras: trium horarum spatium possit: ut omnis causa tum occasio tolleretur. Et dicit Hiero. Compatiuntur elementa conditori suo: refugit sol: quia non potest videre mortem christi: collaborat laboranti: et blasphemantibus suae lucis beneficium subtrahit. Omnis creatura compatitur christo morienti: sol obscuratur: terra mouetur: petrae scinduntur: velut templi diuiditur in duas partes: sepulchra aperiuntur: solus miser homo non compatitur: pro quo solo christus patitur. Amos. vi. b. Et nihil compatiebantur super perditionem ioseph. De his tenebris dicit Job v. c. Per diem incurret tenebras et quasi in nocte sic palpabunt in meridie. Job. vi. c. Sol et luna obtenebrati sunt: et stellas traxerunt lumen suum. Amos. vii. c. Occidet et in meridie: et tenebrescere faciam terram in die luminis. Sequitur: **E**t hora nona exclamauit iesus voce magna. Hiero. Hora nona mori voluit: ut ostenderet per mortem suam nouum angelorum ordinem reparari. **E**xclamauit et dolore magno: in quo et veritas humanitatis et virtus ostendit diuinitatis. Si enim esset purus homo in morte fortiter clamare non posset. **U**bi. v. b. Cum clamore valido et lachrymis exaudiat. Et est forma penitentis: quod moriturus per perditionem: clamat per confessionem et plorat per satisfactionem: et sic exaudiat. **O**see. xij. c. Directus est iacob cum angelo etc. **U**t quod dereliquisti me: id est passio et mortis exposuisti: **U**t quod dereliquisti me. i. cur meos. i. apostolos me relinquere permisisti: Et exprimit hic dominus statum et mentem temptari et tribulati: qui dum est in tribulatione putat se a deo derelictum: cum tamen dominus propitius sit homini quem videt in tribulatione. **U**n **P**ater ipse sum in tribulatione. Esa. xliij. a. Cum transferis per aquas flumina non operiet te. Derelinquit autem dominus amicos suos: id est tribulationibus exponit ad tempus: ut in eternum misereatur. **S**icut dicit Esa. liij. b. Ad punctum in momento dereliqui te et in miserationibus multis congregabo te. Item Esa. lx. c. In indignatione mea percussi te et in reconciliatione mea miseratus sum tui. q. d. iuste exposui: sed misericorditer liberaui. Dicitur autem quod dominus in cruce antequam moreretur dixit centum quinquaginta versus psalterij: id est a vice simo primo psalmo. f. Deus deus meus respice in me etc. versus ad illum versus: In manus tuas commendo spiritum meum. Et hoc in commendatione psalmoz: quod hoc numero continentur. Sequitur: **E**cce heliam vocat. Hiero. Non omnes sunt quosdam arbitros fuisse de romanis militibus quod nescientes proprietate isidomantis hebraei putauerunt quod vocaret in auxilium heliam. **U**t forte iudei more solito hebent dominum pueritatem ipso fuerit et quod heliam vocaret in auxilium: quasi minor ipso. Et significat quod plures in ecclesia nomine existentes: qui audita peruerserunt: De quibus dicit Eccl. xj. d. Bona in mala pueritatem insidiatur et in electis ponit maculam. **C**urrens autem vnus etc. **J**oh. xix. f. plenius narrat hoc. Dicit enim sic: Postquam sciens iesus quod omnia consummata sunt ut consummare scriptura: dicit: Sitio. **U**bi autem erat positum acetum plenum: ad illud cucurrerit vnus de militibus audito quod dixerat: Sitio. Et quod in alio erat dominus nec poterat ei miles ille propinare in manu: id accepit arundinem et in summate ligauit bisopum: et bisopo circumposuit spongiam acetum plenam et sic propinavit ei. **E**t autem spongia mollis et cauernosa munda

arreptra. Unde **M**arcialis. **T**onsore capti non est adhibere necesse: Radere te melius spongia sola potest. Significat autem arrepta cetum malorum: quod festinat currere in infernum male viuendo. **U**n de **P**rouerb. i. b. Prohibe pedem tuum a semitis peccatorum: pedes enim illorum ad malum currunt et festinant ut effundant

aut vnus et implens spongiam acetum: circumponensque calamo potum dabat ei: dicens: **S**inite: videamus si veniat helias ad deponendum eum. **J**esus autem emissa voce magna exspirauit. **E**t velum templi scissum est in duo: a summitate usque deorsum.

sanguine. **P**er spongiam cauernosam significatur corda malorum iniqua et dolosa: **P**er bisopum quae est herba humilis: significatur christi humilitas. **U**n **P**ater. **A**spice me domine bisopum et mundabor. **R**ecte igitur bisopo spongia circumponitur: quia dolo-

Job. 19.f.

Ps. 50.

Matt. 27.

Luc. 23.f.

Ps. 21.

sus et cauernosis hominibus christus humilis vinctus et vbiq; circumdatus. **U**n **P**ater. **D**ixit. **C**ircumcederunt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me. **P**er hoc autem quod arundinem vitruque apponit: id est spongia et bisopus: significatur quod sacra scriptura quae nomine arundinis designatur vitruque continet: et christi humilitatem et iustitiam eiusque circumscriptionem. **S**ap. ij. c. **C**ircumuentam vix iustum: quam iustus est nobis. Significatur etiam per hoc quod spongia arundini apponitur: quod multi ad sanctam scripturam falsam apponunt. **U**n **E**sa. i. f. **C**ircumpones tui miscet aquam vino. **B**ug. i lib. de quatuor virtutibus. **U**n **G**no suspensio quae erigit elisos: acetum potat fons vite: disciplina cedat: vita moritur: ad ipsam vitam moritur traditur: ut mori iudicia vita moratur. **E**t hoc est quod dicit. **I**. **C**or. xv. g. **A**bsorpta est mors in victoria. **O**see. xij. d. **E**ro mors tua o mors. **V**ersus. **S**puta flagella mine: crux clauis lancea spine: **F**elici finem fere sunt meta ruinae. **S**equitur: **J**esus autem emissa voce magna exspirauit. **L**ucas. xxij. f. dicit quae fuerit illa vox magna: **I**ta dicit: **P**ater in manus tuas commendo spiritum meum. **H**oc dicit: inclinatum capite tradidit spiritum: ut dicit **J**oh. xix. f.

- ne corruptionem suae carnis.
- Quattuor meruit Declarationem sui nominis.
- christi morte sua. Accelerationem suae rationis.
- Dignitatem iudicandi. **E**t reuera magna fuit vox illa: quia magna ostendit. **I**n hoc enim quid faciendum sit nobis in opere peccatorum et in ipso articulo mortis: edocuit dominus magister. **T**unc enim per vocem etc. tunc est filialis amore medullarum adhaerentium: tunc potissimum est spiritus commendandum: quod tunc maxime demones circa nos tuncque ledentes rugientes circumuehant apparati ad escam: sic dicit **E**ccl. ij. a. **S**ed quod tunc praemium vocabitur quod nunquam vixit ut filius? **N**ec tamen adhuc respuit audire: imo monet clamare: **I**ere. iij. b. **F**ros mulieris meretricis facta est tibi: erubescere noluit. **I**ta vita tua: quae saltem amodo voca me per me: **D**ux regnitatis meae tu es. **I**n manus dei commendat spiritum suum: quod se totum ponit in voluntate eius. **S**ic claustrales spiritum suum. i. voluntatem et sensum suum ponit in commendatione: perlati quasi perferunt: nec debent resumere versus in die resurrectionis: exemplo domini. **S**ap. ij. a. **S**icut per aie in manu dei sunt: et non tangeret illos tormētū mortis: vixi sunt oculis insipientium mortis: illi autem sunt in pace. **C**laustrales quae volunt facere suam voluntatem et sequi suum sensum: aut nunquam deposuerunt spiritum suum: et meditates inueniunt: aut christi perueniunt resurrectionem: et antichristi sunt. **E**t velum templi etc. **A**d istam velum externum quod apertum erat in introitu templi: scissum fuit domino moriente: ut dicit **R**emigi. **I**tem velum interius quod erat appertum in introitu et scissum fuit simile fuit scissum: ut dicit **H**iero. **A**phystice: **V**elum externum scissio intelligitur enigmatice cognitionis euacuatio: quae erit quasi facies dei nunc velata nobis reuelabit. **U**n. **I**. **C**or. xij. c. **C**um venerit quod perfectum est: euacuabitur quod ex parte est. **I**nterius velum scissio est iudaice exceptionis terminatio: quae in parte facta est post resurrectionem per apostolorum praedicationem: et plenius fiet in fine per heliam et enoch. **I**tem duo vela duo sunt testamenta. **U**triusque diuisum est in duas partes. i. in sensum litteralem et spirituale: qui prius mixti fuerant: sed post per christum et apostolos et alios sanctos expositores discreti fuerunt. **P**ater enim erat

Ps. 110.

Ps. 110.

Ps. 110.

Ps. 110.

Ps. 110.

Ps. 110.

Calix sacre scripture in

calice sacre scripture in manu dñi plenus mixto: id est littera et spiritu: sed post passionē inclinavit ex hoc in hoc: id est ex vterī expressit novū sicut mel ex favo: sex autē que nō est exina/nita: remāsit iudeis quā bibūt adhuc: et nos bibim⁹ vīnū me/rū. Itē duo vela: duoz pctorū genera sūt: spūalia et carnalia. Velū interi⁹ significat pctā spūalia: velū exteri⁹ pctā carna/lia: qz vtrūqz velat i nob faciē aīe: vt nō possit videre verita/tē. Qñ clamāt Ps. Revela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. Virūqz velum dicitur in culpā et pgnā: dum culpa tollit pgnam: et pgnā deletur pgniam. Itē velū vtrūqz dicitur: cū totū malū qd in nobis ē: nobis attribuim⁹: et totū bonū qd habemus deo attribuim⁹. Terremotus significat terrenū popu/lū. Iudaei moti: qui movēdus et dispēdendus erat inter gentes: Sic dicit Esa. xliij. a. Ecce dñs nudabit frā et dissipabit eā: evertet et affliget ei⁹ faciē: et disperget habitatores ei⁹. Per tre scisse sūt. i. corda dura ad penitentiā scissa: De quo Jobel ij. c. Scindite corda vĩa et nō vestimēta vĩa. Donumēta ap/ta sūt. i. pctā in pessione revelata. **U**idēs autē centurio

Uidēs autē centurio qui ex aduerso stabat: quia sic clāmans expirasset ait: Vēre ho/mo hic fili⁹ dei erat. Erāt autē et mulieres delonge aspiciētes: inf q̄s erat maria mag/daleng: et maria iacobi minoris et ioseph mar et salomē: Et cū

Uidēs autē centurio. Centurio ē miles habēs cētū i pte: et significat pctōres q̄ vīdēs tormētū dñicę passiois: cōpūgit ad timorē et dei glificatiōnē. Vñ Esa. xix. c. Erīt fra iuda. i. chris⁹ i egypto i pauoren. i. pctōr. Thren. iij. c. Demozia memor ero et tabescect i mea iā mea. **U**ere hō hic fili⁹ dei erat. Boies et deum pitef centurio audito clamore iesu. Abacuk. ij. a. Dñe audirū tuū audirū et timui: in medio dñi aialū. i. duoz latro/nū cognosceris. Valde ē est surdus qui audita lectione dñicę passionis nec timorem pcepit: nec glorificationē. Esa. xliij. c. Surdi audite et cęci intuemini: et quis cęcus nisi seru⁹ meus: et qd surdus nisi ad quē misī nūcios meos? **Erāt autē et mulieres delonge et.** Job. xix. e. dicit mulieres iuxta crucē domini stetit. Matth. xxvij. f. et Luc. xliij. g. et Marcus hic dicit eas a lōge stetit. Ad h dicit Aug. Tanto inf uallo aberāt vt et iuxta dici possent: qz p̄sto erat i p̄spectu eoz et longe i cōparatiōe turbe p̄pinq̄uozis. Vel forte p̄mo fuerūt p̄pe cū beata virgine existētes qñ dñs cōmēdavit eā iohā nīet postea lōgius recesserūt a turba vt meli⁹ possent videre que fiebat iesu. Chrys. Discipuli fugerūt: iste affuerūt: et oīa p̄siderauerūt: qñ clamavit: qñ expiravit: qñ petre scisse sūt. **U**et maria iacobi minoris et. ad differentiam iacobi cębedei: qñ int̄ p̄mos apostolos vocat⁹ ē et elect⁹ a dño. **U**et salomē. Maria salomē dicitur filia salomē: mater iohannis et iacobi. Maria iacobi et ioseph mater/est maria cleophę. i. filia cleophę. Unde versus. Ex ioachim cleophę salomē tres anna maris: Quas sunxerat ioseph alpheo cębedeo. Hęc vnus mater est: hęc quattuor: illa duoz. **U**et cū esset i galilea seq̄bant eū et ministrabāt ei. Glo. Hos erat vt

mulieres p̄ceptozib⁹ de suba sua ministrarēt. **U**ozalit: Du lleres iste q̄ christū secutę sūt et ei necessaria ministrabāt: signi fican p̄latos: qui ideo mulieres dicunt i sacra scriptura: qz matrum et nutricum spūitualiū debent habere officium et af fecrum atqz sollicitudinē: sicut ille qui dicit: Facti sum⁹ par uuli i medio vīm tanq̄ si nutritrix foueat filios suos. j. Thessal. ij. b. Debent etiam esse ministri totius ecclesię christi. j. Cor. iij. a. Sic nos existimet homo vt ministros christi. Debent etiam sequi iesum euntem ad passionem per compassionē et imitationē. Matth. iij. d. Venite post me et. Bene autē dicit tur eū secutę a galilea. i. a mūdi volubilitate quā debēt corde relinq̄re q̄ volūt christū sequi. Inē has mulieres p̄ma nomia/ tur maria magdaleng. Maria interpretatur illuminata/ vel illuminatrix: vt stella maris/ vt amarū mare: qz p̄mū opoz/ tet eos esse illuminatos: deinde illuminatores: P̄mo doc/

tos: deinde doctores: Tandem stellas maris: id est in cęlo fl/ ros/ per mare huius mundi nauigantibus/ portum et patri/ am ostendentes. Ad vltimum debent esse amarum mare: id est tales vt in ipsos omnia flumina gratiarum et scientiarum influant: nec ipsi redundent per superbiam: Sicut dicit Eccl. j. b. Omnia flumina intrant mare: et mare non redundat. Om

nia etiam flumina tē ptationum et tribu/ lationum debent in ipsos intrare: Ita tñ q̄ ipsi nō redundent p̄ impietiam. Itē omnia flumina pec/ catoz aliozū debent in ipsos intrare per alieū confessionis: Ita vt ipsi non redun dent p̄ asperationē p̄nitentiā. **U**agdale na/ interpretat magnifica/ hūmilita/ turrens/ defensibilis: q̄ oīa bñ cōueniunt p̄lati. Debent enī esse magnifici: id ē magna fa ciētes: nō tñ magnidici. i. magna dicētes. Debēt etiā eē hū milti: id est p̄e alijs muniti munitione virtutū. Item debent esse turrenses: id est in turre contemplationis et p̄uisionis et conuersationis existētes. Esa. xl. b. Sup montē excelsū ascē/ de tu qui enāgelicas sion. Secunda maria est mater iacobi et ioseph. Iacobus interpretatur luctator/ supplantator/ supplan tās festinantem/ supplantator consiliij: Sic p̄lat⁹ debet esse mater omnīū luctantium contra carnem/ mundum/ et diabolu et eos supplantantū: hoc est omnīū vere penitentiū: qui con tra carnem luctantur ieiunij: contra mundū elemosinis: con tra diabolu orōtib⁹: et sic festinās. i. diabolus deq̄cīf et supplā tāf/ et eius p̄siliū dissipaf: Sic legit. ij. Regl. xvij. c. Dñi nu/ tu dissipatū est p̄siliū achitophel. Debet etiam p̄gelatus esse mat ioseph. i. oīm q̄ in seipsis spūalib⁹ dimensionib⁹ crescit vel alioz generatiōe: vt sūt doctores et p̄dicatores. Tertia fu it maria salomē: qd interpretat pacificās eū/ vel retributo eius: et significat eos q̄ oīa dimittētes pacē fecerūt cū dño. i. clau/ strales. Uozū oīm. i. penitentiū/ doctoz/ p̄dicatoz/ claustrali/ um debet mater esse q̄cunqz est p̄latus: et eos defendere et nu/ trire. Hoc etiā aduertēdū est qz maria bis noīaf h: vt duplex amaritudo insinuet q̄ debet eē in p̄lati. Prima est amaritu/ do cęli: de q̄ Ps. Zelus dom⁹ tuę comedit me. Scda ē ama/ ritudo cōpassiois: de q̄ ij. Cor. xj. g. Quis infirmat: et ego sū infirmoz: **U**et cū iam sero esset factū et. Post mortē dñi subditur de officio sepulture ei⁹. Scdm enī legē nō dece/ bat in patibulis remanere corpora damnatoz i sabbato: Itō facto vespere ioseph christi discipulus sed occultus/ diues et nobilis decurio: id est officio curię administrans/ intravit ad p̄sidentem et postulauit corpus dñicum sibi dari: quo obtento diligenter sepeliuit in sepulchro nouo qd sibi exciderat i hoz to suo hora vespertina parasceue. Est autem parasceue nomē grecum: et interpretat p̄paratio. Unde sexta feriā sic apel/ labant iudei: quia ea que sabbato erant necessaria p̄para/ bant: sicut qz de manna dicitur Exo. xvj. e. In die autem sex/ ta collegerūt cibos duplices: id est duo gomoz per singulos hoies et. Sexta die domini⁹ ē crucifixus et mortu⁹: et septi/ ma requieuit sepultus: quia sexta die perfecit de⁹ mūdi crea/ tionem: et septima die requieuit ab omni opere qd patrarat. **U** Parascēue ergo vitam p̄fēctem significat: in qua p̄para/ ri debent necessaria vite future. Unde Prouerb. vj. a. Uade ad fornicam o piger et considera vias eius et discē sapientiā: que cū nōn habeat ducem nec p̄ceptorem nec p̄ncipē: pa/ rat estate cibū sibi et p̄gregat i messe qd comedat. Itē Pro/ uerb. x. b. Qui congregat in messe filius sapiens est: qui autē stertit estate/ filius cōfusionis est. Et notādū qz sexta feriā do minus crucifixus est/ septima sepultus/ octaua resurrexit in gloria: Sic et nos necesse ē in hac vita i cruce p̄nitentię cruci/ figi: et i septima etate. i. post hęc vitā corp⁹ i sepulchris/ aīas in cęlo q̄scere et gaudere: vt tandē octaua etate simul i corpore et

anima cōiunctis

Matth. 27. 5.
Luc. 23. 5.
Job. 19. 5.

Ps. 68.

Scn. 2. a.

Et aia coluctis accipiam? coronam et incorruptionem hereditatis et... Et audax introiuit... Dystice... Joseph ab arimathia est populus iudaeus deponens pitinam puerfatione: qui in fine temporum accedet ad pilatum... Et audax introiuit ad pilatum... et petijt corpus iesu... Mirabat autem mirabat si iam obijisset... accersito ceturione interrogauit eum si iam mortuus esset... et cum cognouisset a ceturione donauit corpus ioseph... Joseph autem mercatus syndonem: et deponens eum inuoluit syndone: et

Doraliter... Matt. 27.5... Luc. 23.5... Job. 19.5

Et audax introiuit ad pilatum... et petijt corpus iesu... Mirabat autem mirabat si iam obijisset... accersito ceturione interrogauit eum si iam mortuus esset... et cum cognouisset a ceturione donauit corpus ioseph... Joseph autem mercatus syndonem: et deponens eum inuoluit syndone: et... riorum... nobilis decalogi obseruancia et intelligentia expectas regnum dei gratia et meritis suffultus... Dic audacter introiuit ad pilatum et petijt corpus iesu ut sepeliret spiritualiter ut liberaret... Pauli sunt qui ita faciunt... qui se opponunt principibus et tyrannis pro ecclesia que est corpus iesu... Quasi vulpes in deserto prophetę tui israel erant: non ascendisti ex aduerso nec opposuisti te muris pro domo israel... Mirabat autem mirabat si iam obijisset... Adhuc sunt multi pilati: qui mirantur quoniam aliquis uiuit mundo: cuius tamen magis mirandum sit quod aliquis uiuit mundo: cuius amicitia est inimicitia dei: sicut dicit Iacobus... Me scitis quia amicitia huius mundi inimica est deo: Quicquid ergo uoluerit esse amicus huius mundi inimicus dei constituitur... Sic certe quicquid mundo uult uiuere deo qui est uita moritur... Joseph... uoluit enim ei negare pilatum: quia ille diues et nobilis et notus... Ignorant enim aut pauper nec accessum possent habere ad preside: nec corpus diuitem asportare: et quod iustus erat dignus fuit reponere in sepulchro... Mercatus numero uere humilitatis... Unde... Asperges me donec hyssopo et mundabor... Et posuit eum in monumento nouo: ut dicit Mattheus... Quia si in veteri ubi alius posuit fuisset: non ipse Christus sed alius diceretur resurrexisse... In petra fuit excisus: ne si ex multis lapidibus edificatus esset suffosso tumuli fundamento ablatum furtim putaret... Lapidem magnum aduoluit ad ostium monumenti: ne possent aperiri sepulchrum sine auxilio multorum testium... Erat autem monumentum domini quasi domus rotunda in rupe quadam excisa tante altitudinis ut homo extenta manu uix tangeret culmen: habens introitum ab oriente: in parte autem adlonari erat locus sepulchri corporis de ipsa petra factus septem pedes habens longitudinis tribus palmis a terra emines: a parte meridiana oino patens: unde corpus inferebatur... Harmonia autem in quo monumentum erat excisum: erat colore rubeo et albo pinctum: quod satis bene congruit: quia ipse dominus et candidus fuit per innocentiam et rubicundus per patientiam... Cantus... dilectus meus candidus... Monumentum sepulture domini interfuit nicodemus: ut dicit Iohannes... ferens mixturam myrrhe et aloes quasi libras centum: et sicut dicit lintheamina quibus inuolutum fuit corpus iesu in sepulchro: alia a syndone quam emit ioseph: ut dicit marcus... Qui secundum Hieronymum dicitur thobotes... filiarius... homo magni consilij: quia non acquieuit prauo consilio iudeorum... Tradit etiam licet non sit authenticus quod iudei audita honorificentia sepulture domini detinuerunt eum in carcere ubi dominus resurrectionis primus habere meruit uisionem... Dic commendat a duobus... quia nobilis et quia expectans regnum dei... Significat autem quilibet iustum qui christum inuoluit in syndone munda... in conscientia pura: et ponit in monumento exciso in petra... in corde suo fundato et firmato in christo: et aduoluit ad ostium monumenti lapidem... liberum arbitrium quod est cordis ostium... spei presentia et fidelis firmitate obfirmat... Per hoc quod in sola syndone fuit inuolutum corpus diuitem damnauit diues et pfectosa sepultura diuitem... Unde Hieronymus... In simplici sepultura domini condonatur ambiguitas diuitem: qui nec mortui diuitem carere... Quid tu hic aut quasi quis hic: quia excidisti tibi sepulchrum: excidisti in excelso memoriale tuum in petra diligent... Maria autem

Bl. ptoletis

Doraliter

magdalene etc. Mare breuiloquo multa preterit que alij euangeliste intierunt... fere omnes ad maria redierunt: sole mulieres que ceteris artius dominum diligebant remanserunt... inspicientes ubi corpus poneretur ut tempore congruo ei possent impendere officium sepulture... Et significant istę mulieres sicut dicit Bernardus: animas humiles et deuotas: que quanto amplius suam recognoscunt fragilitatem que per seculum muliebrem designat: tanto feruentius adherent domino et ordinem passionis eius sedula intentione perquirunt et pia diligentia pro suo modulo imitantur in parasceue: id est in uita presentem que est preparatio ad futuram etc. Expofit. Ca. XVI. Cum transisset sabbatum etc. Finita narratione passionis et sepulture dominice: subiungit euangelista de eius gloriosa resurrectione... De qua hoc ordine agit... Primo narrat aduentum trium mulierum ad sepulchrum... Secundo de angelo: qui apparuit eis et misit eas ad apostolos... Tertio de triplici apparitione domini subiungit: Primo ostendit quomodo apparuit marie magdalene: deinde duobus discipulis euntibus in emaus: ut dicit Lucas: postea undecim recumbentibus: que fuit in die ascensionis: ibi: Surgens autem iesus... Quarto et ultimo agit de missione apostolorum in predicatione: ibi: Et dixit eis... Et nota quod resurrectio domini nulli nota fuit nisi post factum: per quod designatur quod nostra resurrectio spiritalis qua refurgimus a morte peccati: nulli nota est nisi soli deo... Unde ecclesiasticus... Nemo scit uerum amorem uel odium dignum sit... Breuiter nota quod resurrectio domini tribus miraculis confirmata est... Primum fuit quod clauso sepulchro et integro signaculo exiit... Secundum quod angelus apparuit... Tertium quod in aduentu angeli terra tremuit et quare: sic dicit psalmus... Terra tremuit cum exurgeret in iudicium deus etc. Quod autem dominus clauso sepulchro exiit: significat quod natus fuit de uirgine uero in solato et clauso... Unde Augustinus in libro de symbolo... Castitas ueritatis signat ornametum ex puenientia inuolabilis sepulchri... Terremor in aduentu angeli significat quod totum mundum mouendum erat ex nouitate doctrine christiane... Angeli uultus fulgurans et habitus niueus ostendit quales debent esse nuntij dominice resurrectionis... lumine doctrine et ardore celi fulgure: sanctitate conversationis niuei: malis terribiles: quod notatur in fulgure: et bonis mansueti: quod notatur in niue... Quod autem marcus de uno solo angelo loquitur et iohannes de duobus: significat quod predicatorum domini debent esse unum per fidei unitatem et duo per geminam charitatem... Dicit ergo: Et cum transisset sabbatum etc. Maria iacobi: que maria cleophe dicitur: Iohannis... Mater iacobi minoris et ioseph et simonis et iude... Et salome... Salome secundum Hieronymum est notata cuius nomen mulieris... secundum alios sanctos est genitrix casus... Et est sensus... Maria salome: id est filia salome... mater iacobi et iohannis... Emerunt... Lucus... dicitur quod mulieres reuertentes a monumento parauerunt unguentum usque ad solis occasum: et postea sabbato siluerunt usque ad alium solis occasum: quia mandatum erat in lege ut sabbatum a uespera usque in uesperam seruarietur... Lucus... Et tunc recuperata licentia operandi iterum emerunt alia aromata: quia non sufficiebant que habebant: et tota nocte illa parauerunt: ut venientes mane ad sepulchrum ungerent corpus iesu... Et licet parauerunt unguenta ad opus mortui non esset opus seruile: tamen religiose mulieres ab hoc opere siluerunt in sabbato... Doraliter: Tres marie sunt mensura lingua manus... Et habet quilibet unguenta sua... Unguenta mentis: contritio: compassio: deuotio... Unguentum contritionis conficitur de speciebus uillissimis: id est de peccatis propriis: que crescunt in homo nostro... Unguentum

Doraliter

Doraliter

Doraliter

Doraliter

Stro. Unguentum compassionis conficitur de speciebus amarissimis: id est de omnibus miseris proximorum: que crescunt in horto vicino. Unguentum deuotionis conficitur de speciebus preciosissimis. i. de omnibus beneficiis dei: que crescunt in horto dñi. co. Unguentum lingue sunt discreta locutio/ deuota oratio/ integra confessio. **U**er-
 be vnde primū conficitur/ sunt necessitas loquentis/ et audientis vtilitas/ veritas dicendor. **U**erbe vnde secundū conficitur/ sunt recta intentio/ firma attentio/ pia affectio. **U**erbe vnde tertium est/ sunt pudor culpe/

28. a.
24. a.
20. a.

a mata vt venietes vngeret ieu-
 b su. **E**t valde mane vna sab-
 c bator veniunt ad monumentum
 orto iam sole: et dicebant ad
 d inuicem: Quis reuoluet nob
 e lapidem ab ostio monumenti: Et

dolor officij/ spes venie. Unguentum tertium mulieris. i. man: sunt septem opera misericordie. **U**erfus. **L**olligo/ potio/ cibo/ redimo/ tego/ visito/ condo. a. **E**t venietes vngeret iesu. Sed quomodo vngere poterat: quia lapis immississimus erat appositus ad ostium monumenti: **C**ontra: vis amoris non sinebat de huiusmodi cogitare. **S**ecundum Gregorium. **D**ulceres sunt anime fideles: que debent offerre domino tria unguenta. i. odorem virtutum/ opinionem bonorum operum/ suauitatem sanctarum orationum. b. **E**t valde mane. **P**s. **D**ane astabo tibi et videbo. **E**ccl. xi. c. **D**ane semina semen tuum. **E**t valde mane etc. **M**attheus. xxvii. a. dicit: **U**espere autem sabbati que lucebat in prima sabbati/ venit maria magdalene et altera maria videre sepulchrum. **L**ucas aut. xxii. a. dicit sic: **U**na sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum portantes aromata. **J**ohannes. xx. a. dicit sic: **U**na sabbati maria magdalene venit ad monumentum cum adhuc tenebre essent. **I**tem quis videt multiplex prarietas. **P**rima inter mattheum et marcum: quia mattheus dicit quod vespere venerunt mulieres ad monumentum: et marcus dicit: valde mane. **S**ecunda inter iohannem et marcum: quia iohannes dicit: cum adhuc tenebre essent: marcus dicit: orto iam sole. **T**ertia inter iohannem et alios tres: quia iohannes solam mariam magdalena dicit venisse: alij dicunt plures. **Q**uarta inter lucam et marcum: quia lucas dicit: valde diluculo: et marcus dicit: orto iam sole. **H**as prarietas sic determinat **A**ugustinus. **M**attheus a parte noctis prima: id est a vespera noctem significat: cuius fine venerunt mulieres ad monumentum: **J**ohannes autem sic notat: quia ab ipsa vespera sabbati cęperunt venire. i. unguenta parare: et mane lucente puenerunt: sic determinat primam prarietatem. **E**t secunda solui/ quod mulieres cum adhuc essent tenebre cęperunt venire: s. orto sole puenerunt. **S**icut solui/ quod quarta cum dicit **A**ugustinus quod diluculo valde erat et tunc sol iam erat ortus: sed nondum super terram apparebat. **T**ertia contrarietas soluitur: quia etsi iohannes non dicat venisse nisi mariam magdalena/ tamen non negat alias venisse. **D**icitur autem quinta dies vna sabbati/ et prima sabbati/ et vna sabbatorum. **U**na sabbati: id est prima post sabbatum: similiter prima sabbati: id est prima a sabbato: similiter vna sabbatorum. i. prima post sabbatum. **S**ed pluraliter dicitur/ propter plures questiones que in sabbato seruabatur. **U**el dicitur vna sabbati antonomastice. i. vna dies septimanę: similiter prima. i. quinta: similiter vna sabbatorum. i. vna dierum septimanę: similiter prima sabbati: id est precipua dies septimanę que a nomine sabbati denominatur.

dytice

Veniunt ad monumentum. **M**ystice: **M**onumentum est sacra scriptura: in qua latebat olim christus quasi mortuus et sepultus. **O**stium eius: id est christus per quem solum intratur in ipsam. **J**oh. x. b. **E**go sum ostium: per me si quis introierit ingredietur et pascua inueniet. **L**apis est velamen littere ac figurarum: quibus christus in scriptura celabatur. **E**t bene per lapidem littera legis et figure designatur: quia lex dura erat et nemini parcebat. **U**bi et in lapide scripta fuit: **E**xo. xxxii. d. **D**ulceres sunt scholares ad studium venietes: qui videtes scripturę difficultatem et obscuritatem/ atque ingenij sui tenuitatem/ dicunt: **Q**uis reuoluet nobis: id est ad nostram vtilitatem: **E**t **L**apide ab ostio monumenti. i. obscuritatem et difficultatem a scriptura. **L**uce. iiij. a. **P**aruuli petierunt panem: et non erat qui

frangeret eis. **C**ontra presumentes/ qui nolunt doceri. **A**ct. viij. b. **Q**uomodo possu intelligere si non aliquis ostenderit mihi: **E**ccl. iij. b. **E**st tempus tacendi et tempus loquendi etc. **I**bi **B**lo. **D**ocem/ i. ecclesijs quod nescim/ oēs artes absque doctore non discim: sola hęc tam vtilis est tam facilis est vt pceptore non egerat. f. **E**t respicientes: id est iterum et iterum aspicientes forma studendi. **P**ro uerb. ij. a. **S**i quis scieris sapientiam que si pecuniam/ et sic thesauros effoderis illa: tunc intelliges timorem dñi et scias dei inuenies. g. **E**rat

f respicientes viderunt reuolutum lapidem: **E**rat quippe magnus valde. **E**t intrantes in monumentum viderunt iuuenem sedentem in dextris cooptum stola candida et obstupuerunt. **Q**ui dicit illis:

at. f. **E**t respicientes: id est iterum et iterum aspicientes forma studendi. **P**ro uerb. ij. a. **S**i quis scieris sapientiam que si pecuniam/ et sic thesauros effoderis illa: tunc intelliges timorem dñi et scias dei inuenies. g. **E**rat

B

quippe magnus valde. **J**oh. iij. b. **P**uteus altus est. **P**s. **L**enebrosa aqua in nubibus aeris. b. **E**t introcutes in monumentum etc. **M**ystice: per monumentum significatur ecclesia militans: intra quam sepulchrum christi continetur: quia fides passionis ibi predicatur et veneratur. **D**e quo **S**eneca. xxij. a. **N**ull te prohibere poterit/ quoniam in monumento eius sepelias mortuum tuum. **P**er tres mulieres significant oēs fideles/ fide sanctę trinitatis insignes/ monumentum intrantes: id est passionem dñi pro modulo suo imitantes. **P**er iuuenem sedentem in dextris et coopertum stola candida: significatur doctor/ vel presulatus ecclesiasticus: qui debet esse iuuenis/ non puer per simplicitatem: quia vix terre cuius rex puer est: **E**ccl. x. c. **N**on senex per imbecillitatem: quia omne quod antiquatur et senescit prope iterum est: **U**er. viij. d. **S**ed iuuenis: id est fortis et robustus/ ad portanda onera subditorum. **U**nde **I**osue cum fieret dux populi/ dictum est ei a dño: **C**onfortare et esto robustus valde vt custodias et facias omnem legem quam precepit tibi moyses seruus meus: id est christus. **E**t que est illa lex: **S**al. vj. a. **A**lter alterius onera portate etc. **I**deo dicit **E**ccl. vij. a. **N**oli querere fieri iudex nisi valeas virtute frumpere iniquitates. **D**ebet etiam esse hilaris: quia iuuenes semper sunt hilares. **U**nde **E**ccl. xi. d. **L**etare iuuenis in adolescentia tua/ et in bonis sit cor tuum in diebus iuuentutis tue. **I**tem debet esse audax vt audacter se opponat hostibus ecclesię: **S**icut dicit **J**ob. xxxix. c. **H**oria naris eius terror: terra vngula fodit/ exultat audacter: in occursum pergit armatis: contemnit pauorem nec cedit gladio. **D**ebet autem esse iuuenis/ non discurrens: sicut ille de quo dicit **P**rouerb. vij. b. **C**onsidero recordem iuuenem qui transit per plateas iuxta angulum: **S**ed sedens vt doctor/ vt iudex/ vt rex. **U**nde **P**rouerb. xx. b. **R**ex qui sedet in solio iudicij intuitu suo dissipat omne malum. **S**ed vir sedens a dextris/ non a sinistris. **P**er sinistram significant temporalia: per dextras spiritualia. **U**nde **L**ant. ij. b. et. viij. a. **L**eva eius sub capite meo: et dextera eius amplexabit me. **Q**uid est ergo quod angelus sedet in dextris: nisi quod presulatus ecclesię iudex et rector factus est spiritualium: **U**nde **P**s. **D**icit dominus domino meo: sede a dextris meis: id est presulatus: sede a dextris meis non a sinistris. **E**xo. xvij. c. **E**sto tu populo in his que ad deum pertinent. **I**tem sedere debet in dextris: id est se et alios regere in prosperis. ij. **R**eg. xxij. a. **D**avid sedens in cathedra sapientissimus princeps inter tres: ipse est quasi tenerum lignum vermiculus. **D**ebet etiam stola candida esse coopertus. i. vita innocente et perseuerante esse ornatus. **P**rouerb. vlt. c. **S**tragulatam vestem fecit sibi: byssus et purpura idumertus eius: et ita syndonem fecit et vedit: et cingulum tradidit chananeo: **S**i tale viderent homines presulatum obstupescerent. **V**iderunt iuuenem sedentem in dextris. **M**attheus. xxvii. a. dicit quod angelus sedebat super lapidem quem reuoluerat ipse ab ostio monumenti: **N**on ergo intus sedebat. **A**ugustinus dicit ad hoc quod duo fuerunt angeli: vnus qui reuoluit lapidem qui erat fortis: de quo loquitur mattheus. **E**t alius qui erat intus: de quo loquitur marcus. **E**t eadem dixerunt mulieribus. **K** **E**t obstupuerunt. **P**s. **R**euela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. **U** **Q**ui dicit illi. **B**eris **B**eris. **S**ic in sepulchro assistunt angeli: ita et corpi presecrato hodie assistunt in altari. **M**olite expauescere

ps. 17. **D**ytice

Josue. i. b.

ps. 109.

ps. 118.

Volite expauescere. Luc. xij. d. Nolite timere pusillus grex. b. Gelu querit. Jo timere no debet. Et bñ qritis eū: qz qrit naçarenū et crucifixū. Vult enim qrit tñ iesu naçarenū. i. salutē floridā: Volūt enī b gaudere cū mūdo: z i futuro regnare cum christo. Sed nō iuenit naçarenū sine crucifixo. Act. xij. d.

Matt. 28. a. Luc. 24. a.

Per multas tribulationes zc. Cant. vij. c. Ascendā in palmā et apphēdā fructus ei. Gal. vi. d. Vbi ab sit gloriari nisi in cruce dñi nri iesu christi. Aug. in. liij. lib. de symbolo. Si amat vita: qre non queritur vera: c

Ecce loc' vbi posuerit eū: q erat i signū q ibi fuerat dñs.

Job. 20. b.

Et lintbeamia et sudariū inuenerūt in loco i signū q ibi fuerit dñs. Sic ē in multis claustris z in multis ecclesijs: sudariū z lintbeamia. i. habitū exteriorem q est sudariū claustraliū qz in eo sepeliunt: et locū qualēcūqz posses iuenire: s iesū nō repies: surrexit nō ē hic. Ideo angelus dicit mulierib' vt eant z dicant discipulis ei' et petro. i. cardinalib' z papē vt apponāt pñsiū. Satis bñ significatū fuit h. j. Reg. xix. c. Abijt dauid et aufugit atqz saluar' ē: tulit aut michol statuā z operuit eā vestimētis et posuit eā sup lectum z pellem plosam caprarū ad caput ei' zc.

Quia hcedet vos i galileā. Quare nō pñsiuit eis angelus diē certū sicut locū: Quia nō erat causa ventillanda vt pñtax puniret. Vel ideo locū determinat z non tps: qz corpus gloriificatū extra tempus ē: sed nō extra locū. Temp' enī peribit sed non locus. Vñ Apoc. x. c. Tempus nō erit amplius. i. in patria post trāsmigrationē a mundo isto. Galilea enī trāsmigratio vel reuelatio interpretat: qz illis qui trāsmigrant a vitis ad futes se reuelat dñs. c. Et nemini qcō dixerūt: Immo nūciauerūt oia vñdecim discipulis: z alijs q erāt cum illis: sicut dicit Luc. viij. a. Sed dic q nemini quicqz dixerūt. i. nemini angeloz qd rñderūt pze gaudio. Vñ nemini custodū quos iacentes viderūt quid dixerūt p timore: et ita gaudiū trahēbat eas z timor fugabat. Vñ Hiero. Duplex affectus erat eis. i. timoris z gaudiij: timor fugabat/gaudiū trahēbat: et vterqz gradū sgmīnēū concitabat. f. Surgens aut iesus mane pma sabbati apparuit primo marie magdalene. Sed qre pmo marie magdalene: qnqz rōnib' patet. Primo qz ardenti' distgebat. Luc. vij. g. Divisa sūt ei petā multa: qm dilexit multū. Scōdyt ostenderet q p saluādīs pctōrib' venerat in hūc mūdum. Matth. ix. b. Nō veni vocare iustos sed pctōres ad penitentiā. Tertio vt ostenderet q meretrices pcederēt sapientes in regno celoꝝ. Matth. xxj. c. Amē dico vob: qz publicani et meretrices pcedent vos in regno dei. Quarto vt sicut mulier fuerat nūcia nre perditionis: ita mulier similis esset nūcia nre salutis. Quinto vt vbi abundauit peccatum/abundare gratia monstraret: et nulli decetero pctōri desperatiōis loc' relinqueret. Et hęc fuit pma apparitio dñi: quā Job. xx. c. pleni' narrat. Sciendū aut q dñs ipsa diē resurrectiōis qñqes apparuit et postea pluries. Sed i vniuerso decē legunt ei' apparitiōes in euāgello. Prima marie magdalene: Job. xx. c. Scōda eidem cū alijs mulierib' in via: Matth. vij. b. Tertia petro: Luc. viij. sed nescit vbi. Quarta duobus discipulis euntibus in emaus: Luc. xij. c. Quinta oib' discipulis absqz thoma in hierusalē: Job. xx. e. Et istas qñqz apparitiōes replentat sacerdos i missa: qz qñqes vertit se ad pñm: z ostēdit eis faciē suam: Et tertio fuit se cū silēto: qz illa versio significat apparitiōē petri q nescit vbi fuerit. Et fuerūt illē qñqz apparitiōes ipsa diē resurrectiōis. Sexta fuit post octo dies i hierusalem

Dñs pmo apparuit marie magdalene quinqz rationibus

Bystice

oib' discipulis pñte thoma: Job. xx. f. Septima ad mare tyberiadis septē discipulis. s. petro/thome/mattheo/iobāni et lacobo z alijs duobus q non nominant: Job. xxj. a. Octava in galilea: Matth. vij. d. Nona in cenaculo in hierusalem ipis cgnantibus. j. eodem. Et Act. j. a. Decima fuit in monte oliueti in die ascēnsiōis: Luc. vij. g. Et Act. j. a. Bñ credo q matri suę sepiissime apparuit: sed tñ non legit. Sed qre: Et carnalē affectum i his qui sūt mūdo mortui z deo viuū/mortuum ostēderet. Unde Deut. xxxij. a. Qui dixit pñ suo et matri suę: nescio vos: et fratribus suis/ignoro illos: z nescierūt filios suos: bñ custodierūt eloquū tuū. Decies apparuit: z vñdecia die post ascensionem misit spiritū sanctum in linguis igneis: vt mystice ostenderet se ad hoc venisse in mūdum z apostolos misisse: vt ordo decimus ex hoibus per eius aduentū z apostolorum pzedicationē reparāndus esset. Moraliter/ etiam in hoc ostendit q per obseruantia veralogi perueniat ad eius visionem. Unde Matth. xix. c. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. g. De q eiecerat septem demonia: Luc. viij. a. Septem demonia sunt septem peccata mortalia: per que dicunt demones inhabitare corda hominū/ sicut spūs sanctus dicitur per gratiam inhabitare corda fidelium. Demon qui pzeest superbię inhabitat per superbiā: demon inuidie p inuidiam. Inhabitat autem non per substantiā/ sed per effectum: spiritus sanctus vero inhabitat et per essētiā z per effectū. i. p gratiā. b. Illa vadēs nūciauit zc. sicut dixerat ei angelū: z facta ē apostola aploꝝ q pus erat fouea peccatorū. i. Pugētib' z flētib'. Duplicē fletū v' duplicē causā flet' ostēdit marc' fuisse i discipulis. Dolor de morte domini erat vna causa fletus: timor iudeozum erat alia. Unde Job. xvj. d. Amen dico vobis: quia plorabitis z flebitis vos. Similiter in nobis est duplex causa fletū: Culpa z miseria: pro longatio vite z elongatio patrię. k. Non crediderunt/ pze nimio desiderio z amore ipsi'. Nec tñ discrediderūt: qd patet per hoc q petrus et iohannes hoc auditu cūcurrerunt ad monumentū: vt dñ Job. xx. a. In q docemur q narratib' noua licet bona z placētia: nō tñ cito sūt credenda: nec tñ omnino discredenda/ licet magna sint z mira que narrantur: sed primo probanda. Unde. j. Job. iij. a. Nolite credere omni spiritui sed probate spiritus si ex deo sint. Eccl. xix. a. Qui cito credit leuis ē corde z minorabit. Seneca. Di z nulli credere vtuncqz vitū ē. l. In alia effigie: nō in natura sua. S3 queritur: quid erat illa effigies/ et vbi erat: Et dicit quidam q erat quedā forma non gloriificata/ quā ad tempus assumpserat vt videri posset: et erat in aere circumfuso: quia si esset in corpore dñi tunc corpus dñi simul esset obscurum z clarū. Pręterea si esset i corpore: ergo i eo esset ne discipuli eū agnoscerent: et ita pro nihilo diceret oculos eozum teneri ne eū agnoscerēt. Sed contra Aug' ad valentinianū episcopū. Cū ex duobus cognoscatur homo. s. lineamētis z colore/ miror q multos mouet q dñs post resurrectionē lineamenta et claritatem suam in formam omnibus visibilem mutauerit: et multos non mouet q ante resurrectionem in tantam excellentiam lucis et splendoris lineamenta sua et colorem mutauerit. Ex hac auctoritate patet q illa effigies fuit in corpore domini et claritas similiter transfigurationis: Si em esset in aere circumfuso/ nulla imutatio fuisset facta in corpore domini. Item si esset in aere non videretur dominus sub illa forma sed aer: quia aer non ostēdit subiectum nisi illud in quo est. Item si videretur sub illa effigie sicut sol sub nube: ergo cum sol videatur

C

Luc. 24. a.

Dualiter

g cum sol videatur

Cum solvideat in natura sua / similit corpus dñi: qd est 3 Blo. hic q dicit: In alta effigie nō in natura sua. Solo. Quidā dī cūr q dñs quādā formā hominis nō glorificatī assumpfit in corpore suo. Alij dicūt q in aere fecit illā. Vbi vīdet sine p̄ / iudico tñ / q nullā formā altā a sua assumpfit: nec in suo corpe nec i aere: s̄ habitū peregrini habuit: p̄t̄ quē videbat̄ alī nec cognoscebat̄: quia percussī erant aurī / sia: sic dicit Lucas. Et q dīc Blo. q ap / paruit i alta effigie / nō i natura sua / itel / ligat̄ q ad istos qd̄ / apparebat̄ alia non sua forma. Al forte aer circūfusus cōdē / satus erat vt nō vī / deref i sua claritate. Et qd dicit Aug⁹ q sua līfamēta r suā claritatē mutauerit i formā visibīlē / itelligit̄ visibīlē p̄ aeris i / mutationē: Nulla em̄ mutatio erat i eo post resurrectionē: sic p̄bat̄ Greg⁹ et Aug⁹: qz alteratio qdam mors. De ipso etiā / scriptū est: **D**ors illi vltīra nō dominabit̄. **A** Nouissime / ast̄ r̄. Verito nouissime apparuit vndecim. Vndecim enī / numer⁹ ē trāsgressiōis r ipsectiōis. Trāsgressiōis / qz denariū trāscedit: r impsectiōis / qz ad duodenariū nō peruenit. Vn / decim ergo sūt oēs illi q per singularitatē alios excedere vo / lunt: aut p̄ ignauit̄ vltimī sunt. **A**strūqz vltimū est / r alios exce / dere p̄ singularitatē / r vltimū esse per ignauit̄ tarditatē / extre / ma tenere: virtus aut̄ i medio ē. **E**ū recubentib⁹ ad mensā sa / cre lectionis vel deuote orōnis apparerit: exprobrās eorum in / credulitatē / quātū ad singulares: r duritiā cordis / quantū ad / ignauos: qz nec hi nec illi credere volunt illis qui dñm vide / runt: id est seniorib⁹ r expertis. Luc. vlt. d. **S** tūlī r tardī / corde ad credendū in oib⁹ quē locuti sunt p̄phetē. **B** **E**un / tes in mundū vniuersū. Quinqz sunt hic notanda. **P**ri / mo q dīc̄ eūtes: nō enī eqs aut palefēdos dedit eis ad eq / tandū: s̄ pedes ad ambulandū. **J**ob. xv. c. **N**ō vos me ele / gistis: sed ego elegi vos r posui vos vt caris r fructum affe / ratis r fructus vester maneat. **E**ccl. x. b. **A**ldi seruos i equis r principes ambulātes quasi seruos sup terrā. De idolis dicit̄ / tur in **P**s. **D**anus habēt r nō palpabunt / pedes habēt r nō ambulabūt: nec clamabunt in gutture suo. **S**i forte aliqñ cla / mant / clamant in gutture alieno. **S**ecundo q dicit̄ i mundū / vniuersū. **L**otū enī mundū creauerat / totū redemerat: r iō / totum doceri volebat: quia totus in ignauit̄ facebat / r adhuc / facer: r tñ pauci volūt ire: nō dico in vniuersum mundū / s̄ nec / etiā in parochiā vlt̄ diocesim suā. **A**ct. j. a. **A**ccipietis virtutē / superuenietis spū sancti in vos / in ordinatione: r eritis mihi tes / tes / in p̄dicatione: i hierusalē. i. in claustris: et in omni iudea: / id est in oī ecclesia: r samaria. i. p̄ria parochiā vel diocesi: / r vsqz ad vltimū terrę. **T**ertio q dicit̄ p̄dicate euāgelīū: / nō philosophorū vanitates: aut certe p̄rias fictiōes. **V**tere. / rxiij. e. **A**lqueqz istud est in corde prophetarū vaticinantium / mēdaciū r p̄phetantiū seductiones cordis sui: qui volūt face / re vt obliuiscatur populus me⁹ nominis mei. p̄pter somnia eo / rū q narrāt. vniūsqz ad p̄ximū suū. **P**ropheta q̄ habet som / niū narrat somniū: et q̄ habet sermonē meū / loquat̄ sermonē / meū vere. **R**o. j. b. **N**ō erubescō euāgelīū: virt⁹ em̄ dei ē i sa / lurē omni credēti. **Q**uarto q dicit̄ oī creature. i. omī gene / ri hominū sine acceptiōe p̄sonarū. **R**oma. j. b. **B**reuis r bar / baris: sapiētib⁹ r insipientib⁹ debitor sum. **D**icit̄ autē homo / oīs creatura: qz finis est omnis creaturę: qz cōe aliqd̄ habet / cū omni creatura: **E**sse cū lapidib⁹: viuere cū arborib⁹: senti / re cum pecorib⁹ / itelligere cum angelis. **Q**uinto quādo p̄ / dixit illos ituros r omni genti p̄dicaturos. i. post acceptio / nem spū sancti. **A**n̄tē em̄ dixerat: **I**n viā gentiū ne abieritis: **D**at̄. x. a. quia fragiles erāt: nec possent sustinere tot mo / lestias / quot oportet sustinere gentiles p̄dicatores: sed accep / to spū sancto cōfirmati sunt / sicut vasa fictilia p̄firmat̄ p̄ ignē. / Luc. vlt. g. **E**go mitto. i. cito mitā p̄missū p̄is mei i vos:

vos aut̄ sedere i ciuitate quousqz iduamini virtute ex alto. **Q**ui crediderit: fide formata p̄ se / vt adulti: vel p̄ aliu / vt puuli. **E**t baptizat⁹ fuerit: baptisimo flāmī vlt̄ flumī / vel sanguis. **S**alu⁹ erit: suple si p̄seuerauerit: qd̄ notat̄ / in creditur: qd̄ amplectit̄ p̄teritū r futurū. **Q**ui vero / nō crediderit. i. habitū non credēdi habuerit: vel q̄ in fide / nō p̄seuerauerit: cō / denabit̄. **S**ig / na aut̄ r̄. **P**rimo assignauit̄ creditiū / eterna remuneratio / nē / cum dixit: **Q**ui / crediderit et ba / ptizat⁹ fuerit sal / uus erit. **E**t infide / liū damnationē / cū / dixit: **Q**ui vero nō / crediderit et ba / ptizat⁹ fuerit / salu⁹ erit: q̄ v̄ro nō credide / rit cōdemnabit̄. **S**igna autē / eos q̄ crediderint hęc sequē: **I**n nōmie meo demonia / eijciēt: ligus loquent̄ nouis:

Et ita per p̄missionē r cōmīnationē iurat ad fidē: **M**ū / vt facit⁹ hoies p̄uertat̄ ad fidē / int̄ eterna remuneratiōe as / signat̄ mercedem temporālē multiplicē. i. miraculorum ope / rationem / q̄ in exordio ecclesie necessaria fuerūt: vt fides mi / raculis nutret̄. **D**odo non sunt necessaria: qz fides ecclesie / cōfirmata ē: s̄ loco signorū debet̄ eē bona opa: q̄ nō tñ sed p̄ / dicationē / s̄ etiam p̄cedere debet̄. **I**n nōie meo r̄. i. / i virtute nois mei: vel in iuocatiōe nois mei: vel in potestate / mea nominabilī. **H**ęc oia ad s̄ram iplera sūt. **S**pe enī ap̄ / p̄t̄ demones eiecerūt. **P**aul⁹ a puella: **A**ct. xvj. d. **L**inguis no / uis locuti sūt: **A**ct. ij. a. **S**erpētes tulit̄ paul⁹. **A**ct. xxvij. a. / viperā q̄ manus suę adheferat / protexit in ignem. **T**enenum / iohānes bibit̄: nec aliqd̄ malum inde habuit. **D**ultos egros / sanauerunt: **A**ct. fere per totum. **A**byssice: nihilominus / impleta sunt r implent̄ quotidie in ecclesia. **N**am in virtute / nois christi q̄ridie demōes ab obsessis corporib⁹ expellunt̄: / et p̄ exorcismū virtus eorū ab infantib⁹ exustat̄. **L**inguis / nouis loquit̄: quādo verba secularia dimittit̄: r laudib⁹ diui / nis p̄dicādis in s̄stitit. **S**erpentes tollit̄: dū fraudulētās sug / gestiones demōnū docēdo elidit̄. **D**ortifex bibit̄ nec nocet̄ / ei: dum persuasiones pestiferas audit̄: sed ad opus vel cōsen / sum nō perduct̄. **S**up egros man⁹ imponit / r bene habe / bunt: dum per bona exempla maiorū / minores instrunt̄. **D**emoniū interpretat̄ scientia. **D**emoniū ergo in nomine / iesu eiecit: qui scientiā de corde suo docēdo vel p̄dicādo ad / honorē dei r salutē p̄ximī eijcit. **S**ed certe de multis potest / dici illud **D**at̄. xij. b. **H**ic nō eijcit̄ demonia nisi in beelce / bub p̄ncipe demoniorū. i. p̄t̄ ambitiōe. **B**aal enī supior vel / deuorator interpretat̄. **S**ūt aut̄ tria demonia q̄ omnino s̄t̄ eici / enda: demoniū imūdū / demoniū mutū / demoniū meridianū. **D**emoniū imūdū ē sapiētia aialis: demoniū mutū / sapiētia / terrena: demoniū meridianū / sapiētia diabolica. **D**e primo / dicitur **L**uc. iij. e. **I**n synagoga erat homo habens demo / niū immundum. **D**e secūdo dicitur **L**uc. xj. b. **E**rat iesus / eijciēs demonium r illud erat mutū. **D**e tertio dicit̄ in **P**s. / **N**on timebis a timore nocturno r̄. **L**inguis nouis **P**s. 90 / r̄. **T**res sūt lingue veteres: quibus multi loquunt̄: r tres / lingue nouę / quibus pauci loquūt̄. **P**rima vetus ē lingua / diaboli: q̄ ab initio locuta ē falsitatē: quādo dixit primę mu / lieri: **M**equaqz moriemini. **S**ecunda est lingua mundi: que / loquit̄ vanitatem: de qua dicitur **P**rouerb. xvij. a. **D**al⁹ / obedit lingue inique / r fallax obtemperat labijs mēdacijs. / **T**ertia est lingua carnis: que loquit̄ voluptatē: de qua di / citur **E**ccl. xxvij. b. **L**ingua tertia multos commouit. **P**ro / uerb. v. a. **F**auus distillās labia meretricis: r lingua ei⁹ acu / ra quasi gladius. **P**rima noua contraria lingue diaboli / est / lingua dei: que locuta est veritatem: quando dixit **B**eh. ij. c. / **Q**uacūqz hora comederitis / morte moriemini. **S**ecūda lin / gua noua contraria lingue mūdi / que loquit̄ pacem: sicut / dicitur **P**rouerb. xv. a. **L**ingua placabilis lingua vitę. **T**er / tia ē lingua angeli: que loquit̄ curatiōem: de qua dicitur / **E**ccl. xxxvj. d. **S**i ē lingua curatiōis / ē r mitgationis. **L**in / guis igit̄ loquunt̄ nouis: q̄ veritatē vitę / iusticię r doctrine: r / pacē r̄positis

Byssice

Ps. 90

Beh. 3. a

Eccl. 1. b. 11

Prologus auctoris in Euāgelium scdm Lucam

et pacē tēporis et pectoris et cōnitatis: et curationē culpe / pēne et miserie docēt et p̄dicat. **b** Et si mortiferū qd biberit. **D**or mortifer ē detractione / adulario / pueria doctrina. **H**ic portū bibūt / qd audiūt: s̄ nō eis nocet si nō cōfētūt nec applaudūt. Sed nimis difficile ē / v̄l impossibile sine dāno talia audire.

Ideo dicit salomon **P**rouer. xxiij. c. **N**o li esse in cōuitijs potatorū: nec in cōmestationib⁹ eoz qd carnes cōfēt ad vesicē: qz vacātes portū b⁹ et dantes symbola sumēt. **a** Serpēs tollēt. i. suggestiones demonum a cordib⁹ suis et alioz fumo orōnis / lectio nis et bonē opatiōis expellēt. **J**ob. xxvj. d. **O**bstetricate manu educt⁹ est coluber

b serpētes tollent: et si mortiferum quid biberint / nō eis nocet: super egros manus imponēt / et bene habebunt. **E**t dñs qdē iesus postq locutus est eis / assumptus est in celū: et sedet a dextris dei. **I**lli autē profecti p̄dicauerūt vbiqz dñs cooperante / et sermonem cōfirmate sequētibus signis.

Explicit euāgelium fm marcū.

Sup foramina asp̄dis et in cauerna reguli qd ablact⁹ fuerit manu suā mittet. **c** **Sup** egros manus iponet. **Act.** viij. c. **L**uc iponebat manu sup illos et. **d** **Assumpt⁹** ē in celū / vñ venerat. **S**ic p̄dicatoz postq locut⁹ ē p̄p̄o / debet redire in celū sacre sc̄pturę et p̄ciētę pp̄ie: et sedere ibi a dextris dei: seipsum iudicans / postea iudicatur alios. **J**ob. iij. b. **M**emo ascēdit in celū nisi qd de celo descendit / nisi hoīs qd ē in celo. **e** **I**lli autē p̄fecti: virtute cōfirmati / sapientia eruditi / igne celi inflāmati / eloquētia p̄diti / a supiore missi. **f** **P**̄dicauerūt vbiqz. **A**lter em nō possent: qz sine virtute essent infirmi / sine sapientia stulti / sine celo tepidi / sine missiōe p̄sumptuosi. **R**o. x. **Q**uō p̄dicabūt nisi mittant⁹? **g** **D**ño cooperate. **E**sa. xxvj. a. **O**ia opa n̄ra opatus es nob. **J**ob. xv. a. **S**ine me nihil potest facere. **h** **S**equētib⁹ signis. **T**ria signa debēt seq̄ p̄dicatiōnē. **P**rimū ē cōpunctio auditorū. **S**ecūdū ecōuerſio peccatoz. **T**ertiū cōfirmatio iustozum.

Explicit postilla dñi Hugonis Cardinalis sup euāgelium fm Marcum.

Reuerendissimi in christo patris et dñi / dñi Hugonis rē. Cardinalis in postillam super Lucam Prologus.

Idi et ecce quattuor quadrige egrediētes de medio duozū mōtū: et mōtes illi mōtes erēt. **H**ic v̄sionē reuelauit dñs Zacharie. **vj. caplo. a.** **E**t fuit visio imaginaria cōgruēs illi tēporib⁹: fm qd expositū zacharie angel⁹ latēs inter fruteta / in quib⁹ per quattuor qdriegas significari quattuor regna / a quib⁹ passus ē et op̄pressus p̄p̄s iudeoz. i. regnū assyrioz / regnū medoz / grecoz / rō / romanozū. **C**oloribus em equoz satis cōgruēt idiomata populoz: vt dicit qdā Blosa sup duodecim p̄phetas. **P**er hęc ergo q̄ ventura erant tpe illo p̄p̄o iudaico / reuelauit dñs zacharie: et nō tm hęc / sed p eadē etiā ostēdit dñs illi q̄ futura erāt ecclesie / tpe gratie reuelatę. **D**uo igit montes duo testamēta sūt: p̄pter eminentiā sp̄ualis intelligētę: et veritatis immobilitatē mōtib⁹ cōparata. **J**ux qd d̄r **E**sa. xl. b. **S**up mōtē excelsum ascende tu qd euāgelicas sion. **D**icunt autē grei: tm p̄pter sonoritātē tm̄ p̄pter soliditatē. **E**s em sonozū metallum ē et solidū: et p resonantiā duozū testamētozū / solidamur in lubrico hui⁹ mūdi. **Q**uattuor autē qdrige egrediētes de medio duozū mōtū / sūt quattuor euāgeliste: quozū doctrina emanat quasi de medio duozū testamētozū / fluens et irrigās quattuor partes mūdi. **P**rima quadrige trahēbat equis rufis siue rubels: secūda eqs nigris: tertia equis albis: quarta equis varijs. **P**er ruborē significat sanguis domine passionis:

de q̄ Lucas principaliter agit: et iō recte p̄ primā quadrigam p̄figuratur ē / q̄ eqs rubels trahēbat. **P**er nigredinē quā obſcuritas comitat / significat diuinitas humanata: quā nō nisi obſcure et enigmate cōtēplamur: de q̄ iohannes principaliter agit: et iō cōgrue per secūdā quadrigam figurat. **D**arē vero qz p̄ncipaliter agit de resurrectione / per tertiā p̄figuratur est: q̄ trahēbat equis albis: **P**er claritatē nāqz albedinis / fulgorē exprimit resurrectionis. **U**n̄ et in resurrectione angeli albis induti vestib⁹ apparuerūt. **M**atthē vero qd duas in christo asserit naturas: et varia ei⁹ miracula diffusius narrat / eleganter per quā qdriegā p̄figuratur ē: q̄ eqs varijs trahēbat. **H**ic varietas equoz / varietatē exprimit naturaz in christo. **S**ic qz et numer⁹ qdriegarū et color eqzū / eleganter cōgruit significationi quattuor euāgelistarū: et merito p̄ qdriegas p̄figurati sūt: qz per eozū doctrinā q̄si p̄ quādā quadrigā / per quattuor: orbis clima / ta fama christi delata est: et qz p eozū doctrinā quadramur in p̄senti quadratura virtutū: vt in futuro efficiamur rotūdi etermitate fructuōis. **S**iquidem in quadrige ē quadratura et rotunditas: et quadratura soliditatē / rotunditas vero eternitatē designat. **Q**uadraturā em stabile ē q̄cūqz vertat⁹: et rotūdo nec finis nec p̄ncipiū assignat. **Q**uadratura cōgruit lucratiōib⁹: rotūditas triūphātib⁹. **H**obis siqdē i lubrico hui⁹ v̄tę cōtra carnē et sanguinē / pariterqz aduersus aeras potestates colluctatib⁹: necessariū ē robur soliditatis: p̄cipue cōtra quattuor affectiōes q̄ mētē hominis cōcutiūt et deiciūt in hac vita. i. spes de adipiscendis / gaudiū de adeptis / timor de amittendis / dolor de amissis. **P**ulchre qz p̄ quadrigas p̄figurati sūt: p̄ quā doctrinā quadramur et rotūdi efficiamur. i. in p̄senti virtutib⁹ / rotūdoz euāgelistę p̄ quattuor anulos arcę mosaice. **P**er duos em a dextris / figurati sūt illi duo qd dño iam immortalis facto adheſerūt. i. lucas et marcus. **P**er alios duos a sinistris / figurati sūt alij duo / qd dño adhuc mortali adheſerūt. i. matthęus et iohannes. **S**cdm qd paul⁹ qd post ascēsiōnē dño adheſit: ponitur a dextris in bulla pape: et petrus qui mortali adheſit: ponit a sinistris. **P**̄figurati etiā sūt per quattuor aialia in v̄sionē ezechielis: et in reuelatione iohānis: scdm **H**iero. **P**er hominē matthę: qd de christi humanitate principaliter agit: et ab ea incipit. **A**ug⁹ dicit matthęū p̄figurati i leone: qz ostēdit christū eē de regia tribu. **E**t varię sūt opiniones de p̄figuratione euāgelistarū: s̄ nos seq̄mur hieronymū. **P**er vitulū lucas: qd pleni⁹ ei⁹ passionē ostēdit: et a sacerdotio inchoauit. **P**er leonē marc⁹: qd de resurrectione p̄ncipaliter agit: et a rugitu clamantis i deserto suū euāgelium inchoauit. **P**er adlā iohānes: qd p̄ ceteris christi diuinitatē alit⁹ ituit⁹ ab ipa inchoauit. **O**rdinata sūt autē euāgelia / nō fm ordine dignitatis: s̄ fm tēporis rōnem. **M**atthęo p̄mo: qz p̄mus scripsit i iudea. **D**arē secūdo: qz sc̄do sc̄psit euāgelium suū i italia tpe claudij cesaris. **T**ertio lucas: qz tertio scripsit in achata. **Q**uarto iohannes: qz vltimo scripsit i asia. **E**t licet ita distincti sūt euāgeliste: tm cōmunē hnt materiā et itētiōnē et finē: **U**nde **E**zechiel vnam faciē vidit i quattuor rotis. **M**ateria igit oim euāgelistarū est vtraz natura christi et facta ei⁹. **I**ntētiō oim / ē christū verū deū et verū hoimē demonstrare. **F**inē autē oim ostēdit iohānes **xx. g. vbi dicit:** **H**ęc autē sc̄pta sūt vt credam⁹ qz iesus ē filius dei: et vt credētes vitā etnā habeam⁹ i noie ei⁹. **Q**uod vero agēdi cullibet ē special. **D**e matthęo et marco iā vidim⁹: nūc b̄ lucas breuif videam⁹: **Q**ui fuit natiōe syrus / patria antiochen⁹ / arte medic⁹ / pauli discipul⁹ / i sacro eloq̄o / et elusidē filius i baptismo: hystorograph⁹ optim⁹: vñ ei traditi sūt act⁹ apostolici velcri bēdi. **Q**ui et euāgelium scribere voluit: vt errozes a iudeis seminatatos narratione veridica extirparet: et etiā qdā ab alijs p̄termissa supleret: et hęc fuit ei cā scribēdi euāgelium. **Q**uod autē scribēdi talē ē. **P**rimo p̄mittit toti opti suo plogū: qd alij euāgeliste si faciūt: i qd modū p̄phetici imitat. **P**ostea incipit euāgelium suū a cōceptione et natiuitate p̄curſoris: deinde subiungit de p̄ceptione et natiuitate saluatoris. **T**ertio agit de p̄dicatione ei⁹ et miraculorū admiratione. **Q**uarto de passiōe et morte et resurrectione et ascēsiōne ei⁹. **A**d vltimū terminat euāgelium i ap̄toz expectatione expectantū sanctiſp̄ritus aduentū.

Explicit Prologus auctoris.